

Edita:
Fundació
Catalunya Cristiana
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84

Any X N.º 479

Setmana del 27 de novembre
al 3 de desembre del 1988

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 90 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"El fet religiós, i en particular el fet del cristianisme, s'imposa a l'atenció de l'historiador sense que pugui evitar-ho i ni pot ser descuidat per ningú que tingui responsabilitat en la vida quotidiana dels pobles; el realisme de l'home d'Estat ho exigeix, i el respecte de l'home ho demana."

Cardenal Casaroli

El proper cap de setmana, amb motiu del pelegrinatge del Mil·lenari de Catalunya

Tres avions, un tren i prop de cent autocars portaran milers de catalans cap a Roma

El proper divendres dia 2 de desembre sortiran cap a Roma les expedicions de catalans que amb motiu del Mil·lenari de Catalunya en un pelegrinatge l'objectiu del qual és donat testimoni d'aquesta fita de la nostra nació emmarcant-la en la petja inesborrable que el cristianisme ha tingut a casa nostra fins al punt que va determinar d'una manera ben concreta la manera de ser i comportar-nos davant la vida. Tres avions especials, un tren i prop d'un centenar d'autocars han estat els mitjans de transport elegits pels nostres pelegrins que seran presidits pels dos arquebisbes catalans, Dr. Narcís Jubany, cardenal-arquebisbe de Barcelona, i Ramon Torrella, arquebisbe de Tarragona i Primat. Així mateix, les primeres autoritats del nostre autogovern tenen previst de ser presents a Roma en aquestes dates.

AFINANT

Un fet històric, malgrat tot

JOAN E. JARQUE i JUTGLAR

L'editorial de la setmana passada, sobre el ball de festes de la primera setmana de desembre, ha fet pensar a més d'un que l'afer ens dol d'una manera especial, tot i que és obvi que estem a favor del manteniment de la festa el dia de la Immaculada. És veritat, ens dol de debò. CATALUNYA CRISTIANA, junt amb altres entitats i associacions, ens hem pres amb un gran interès el pelegrinatge a Roma que amb motiu del Mil·lenari de Catalunya es va programar precisament en les dates esmentades en raó de la festa del dia cinc. És evident que

l'actual canvi del calendari restarà una certa participació a aquesta anada commemorativa del poble català a Roma. A les dificultats normals, o ja descomptades, per promoure i organitzar un esdeveniment d'aquest volum, ara s'hi ha afegit aquesta de darrera hora.

Tanmateix no dubtem que seran molts els qui mantindran, costi el que costi, la seva inscripció i, una vegada més, hauran suplert amb la qualitat allò que, il·lusionats, havíem somiat per aquest pelegrinatge, malgrat tot, històric.

Tenen un total de 1.500 nois i noies

A Girona hi ha 51 agrupaments escoltes

GIRONA.— El Moviment Minyons Escoltes i Guies Sant Jordi de Catalunya compta amb una vintena d'Agrupaments que reuneix mil cinc-cents nois i noies de vuit a dis-set anys, a les comarques de Girona. Una de les activitats més importants del Moviment són l'organització de campaments ja que serveixen per posar en pràctica la formació, convivència i les tècniques que al llarg del curs els escoltes i guies van aprenent en el "cau"

i en les sortides de cap de setmana.

El balanç dels campaments ha estat el següent: S'han fet 51 campaments en els quals han participat 868 nois i noies i 175 caps, que pertanyien a 17 agrupaments. Els llocs on s'han celebrat els campaments són variats d'acord amb les edats i els objectius i van des de contrades de les comarques de Girona fins a Bèlgica i la Bretanya francesa.

ACTIVITATS DE "L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA"

PRÒXIM PELEGRINATGE A TERRA SANTA PER CAP D'ANY

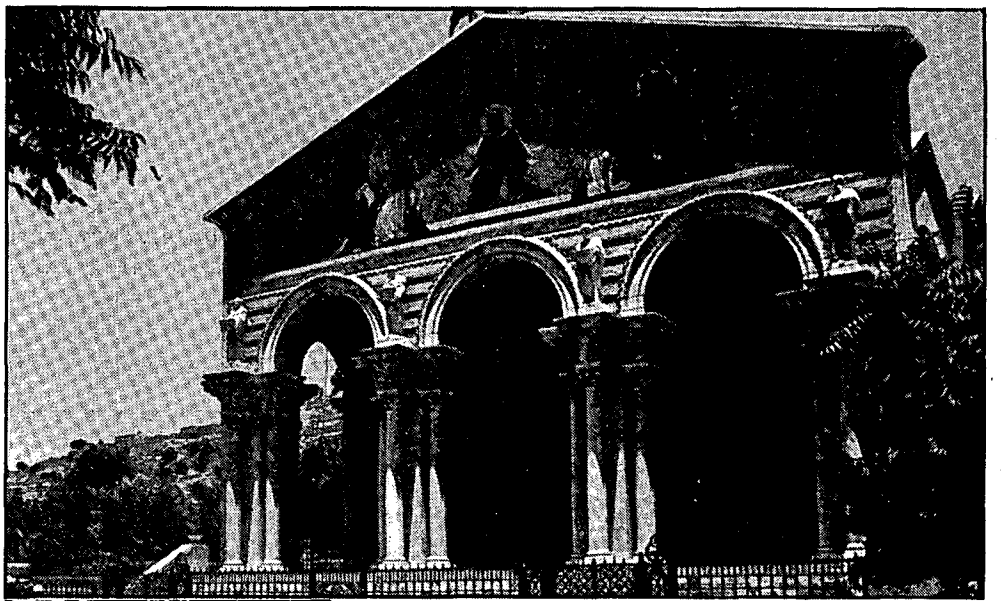
del 28 de desembre al 4 de gener de 1989

*Visitant tots els llocs bíblics,
de la Judea fins a la Galilea*

A la Judea - Jerusalem: Getsemaní, Sant Sepulcre, Calvari, Cenacle, etc.
Bethlem: Camp del Pastors, Gruta del Naixement, etc.
Ain-Karem. Jericó. Mar Morte. Qumran, etc.

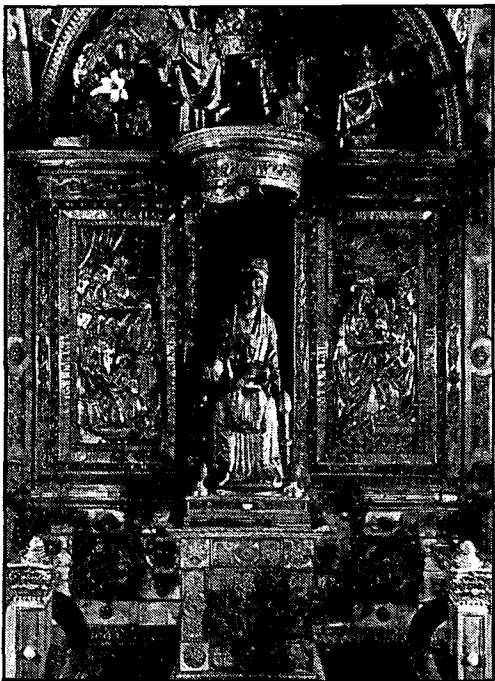
A la Galilea - Natzaret: Gruta de l'Encarnació, casa de la Mare de Déu, etc.
Mont Tabor. Canà. Cafarnaum.
Llac de Tiberiades, etc...

NOTA: PLACES MOLT LIMITADES

GETSEMANÍ

Ara també "**Catalunya Cristiana**"
us ofereix
"l'estampa del Mil·lenari"

**"LA PRESÈNCIA DE MARIA ÉS LLIURE I VARIADA.
SAPIQUEM ACOLLIR-LA DINS LA LLIBERTAT DELS FILLS DE DÉU"**

Hem editat un díptic de la Mare de Déu de Montserrat, amb la pregària pronunciada pel Cardenal Jubany en nom de l'Episcopat català reunit a Montserrat el 27 d'abril d'enguany amb motiu de l'Any Marià i del Mil·lenari de Catalunya. També hi ha una breu síntesi històrica del Mil·lenari.

Mida 9 cms. x 15 cms.

Preu especial a Parròquies i Col·legis.

Catalunya Cristiana

continua oferint-vos:

- La imatge de la Mare de Déu "Benaurada"
- La medalla magnètica per al cotxe

BUTLLETA DE COMANDA

Nom i cognoms

Domicili Població DP

Desitja adquirir:

Quantitat

☐ Díptic del Mil·lenari.
Preu: 12 Ptes. unitat/1.100 Ptes. el centenar.

☐ La imatge de la Mare de Déu "Benaurada".
Terracotta policromada original de "Petites Soeurs de Bethlem".
Preu: 12.500 Ptes.

☐ Medalla magnètica original de "Petites Soeurs de Bethlem".
Preu: 850 Ptes.

Marqui amb una creu, si desitja que les hi enviï per reembossament, ☐ taló ☐ més despeses de tramesa.

Envieu-les a "AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" Plaça Urquinaona, 11, 3a. A. 08010 - BARCELONA - TELF.: 301 37 18

NOTA: Estem confeccionant el "**Calendari de Catalunya Cristiana**" que oferirem als nostres lectors i posarem, pròximament a la venda.

"L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" CONTRIBUEIX
ECONÒMICAMENT QUE CADA SETMANA SURTI AL CARRER
CATALUNYA CRISTIANA

PER A INFORMACIÓ:
Plaça Urquinaona, 11 - 3a A
08010 BARCELONA - Telf.: 301 37 18

**FES-TE AMIC...
T'esperem!**

COM FER-SE AMIC DE

**Catalunya
Cristiana?**

L'INFORMAREM AL
TELÈFON 301 37 18

EDITORIAL

L'intent secularitzador avui en boga entre nosaltres —i creiem que, una vegada més, perdent el tren de la història— és una empresa ben difícil. No és fàcil ser conseqüent quan a l'hora d'ordenar la vida civil dins d'unes pautes culturals s'adopta l'actitud de voler oblidar el substrat religiós d'un poble. El joc de voler governar un poble "com si no fos" (...religiós, cristià, culte o inculte, sec o plujós, mediterrani, etc.) esdevé el joc dels disbarats i acaba posant en ridícul el qui s'hi arrisca, com ens ho demostra també l'experiència recent. Pesi a qui pesi, el 1988 assenyala els anys transcorreguts des del naixement de Crist, els set dies de la setmana ens vénen dels set dies de la creació relatada en el Gènesi i el diumenge és el "dia del Senyor", és a dir de la seva Resurrecció. Per ara sembla que aquestes referències religioses de la nostra cultura són intocables, però no passa el mateix amb les altres festes i els qui tenen el poder —rebut del poble— per fer el calendari seria bo que, com diu la Bíblia, miressin d'adquirir seny. Mentrestant, el poble cristià —i, per tant en primer lloc, els seus pastors— haurem d'aprendre a navegar amb aquest vent a voltes advers i sempre capriciós ja que, pel que es veu, no té criteris clars.

Fer calendaris

En una entrevista a un diari barceloní, mossèn Pere Tena, que avui ja és una autoritat mundial en matèria del "culte" (que està a l'arrel de la "cultura"), assenyalava no fa gaire unes quantes coses importants pel que fa a les festes i creiem interessant recordar-les, tot sintetitzant-les, aquí. En primer lloc la incoherència que representa que un govern pretengui traslladar una festa religiosa. Les commemoracions cristianes són sobretot una "celebració" que s'expressa en la litúrgia, és a dir en la pregària pública i en l'Eucaristia, i només en segon lloc són, o poden ser, una "festa", en el sentit de l'oci o de l'abstenció del treball. El poder civil ens pot concedir o no als cristians que el dia en què "celebrem" quelcom sigui també un dia de "festa" laboral, i pot decretar si li plau que un dia qualsevol sigui "festa". Però allò que no pot fer és "traslladar" una festa religiosa... i després, a última hora penedir-se'n, perquè al capdavall ha de reconèixer que no ha "traslladat" res.

Haurien d'aprendre la lliçó. El poble que governen és més "cristià" del què es pensen, o del què voldrien, si més no a l'hora de "fer festes". També pels nostres bisbes hi ha una indicació útil en les manifestacions de mossèn Tena: la de mantenir les celebracions cristianes el dia que toqui (mentre el seu possible trasllat no estigui previst per l'Església mateixa) fent cas omís del seu caràcter laboralment festiu o no, i, en aquest supòsit, ni tan sols dispensar del precepte d'abstenir-se de treballar ja que aquesta dispensa cau dintre de la norma moral habitual en cas d'una greu impossibilitat, com fóra el cas d'una festa religiosa que no fos també festa laboral.

Sobre aquest últim punt encara el mossèn esmentat diu quelcom que haurien de tenir en compte els nostres bisbes, o els seus consultors, i que suposa una fina sensibilitat, no sols "litúrgica" sinó cristiana pel que fa a les festes. No s'ha de caure en la solució fàcil de prendre's els diumenges com una mena de "comodins" per a col·locar-hi festes d'entre setmana. "El diumenge, diu molt encertadament, no és un dia buit o lliure. El diumenge ja està ocupat: és la festa del Senyor".

El Papa i Europa

Una concepció no conservadora d'Europa

Amb els seus discursos davant el Consell d'Europa i davant del Parlament europeu durant la seva visita a Estrasburg, el Papa ens ha ofert dues meditacions sobre el nostre continent i sobre el lloc que el cristianisme hi té. Aquestes dues intervencions s'afegeixen a una llarga sèrie: allocucions als bisbes europeus a Suïça, a Santiago, a Viena, a Spire... A Estrasburg, el Papa no ha canviat pas el seu pensament sobre Europa, però sí que ha remarcat alguns punts amb insistència.

Abans de tot ha reafirmat alguns aspectes centrals i clàssics de la seva concepció del Vell Continent: Unitat d'Europa des de l'Atlàntic als Urals, el caràcter purament polític i per tant passatger de la divisió, unitat basada en la història i en la cultura, necessitat per Europa de tenir consciència de la seva identitat i del cristianisme com a traç essencial d'aquesta identitat, defensa dels drets de l'home i sentit de la dignitat de la persona com a valors essencials...

Però, més que abans, el Papa a Estrasburg s'ha desmarcat d'una concepció conservadora d'Europa. Aquells que invoquen la seva autoritat per desenvolupar els seus punts de vista reaccionaris s'han equivocat de camí. El retorn al

passat, passat mític si es creu els historiadors, no és desitjable: "Per alguns creients... una vida d'acord amb la Llei només seria possible amb un retorn al vell ordre... (aquesta actitud) no aporta pas una solució compatible amb el missatge cristià (*)." La història dels cristians a Europa no és pas únicament lluminosa, també conté pàgines fosques, pàgines tràgiques, les "esllavissades". "La cristianitat llatina medieval no sempre ha fugit de la temptació integralista d'excloure de la comunitat temporal els qui no professaven la veritable fe."

En els seus discursos Joan Pau II ha reprès pel seu compte l'argument de la utilitat política de la religió: la presència pública del cristianisme impedeix absolutitzar l'ordre polític, i aquí hi ha el millor baluard contra el totalitarisme. "No és possible idolatrar la societat... Els messianismes polítics desemboquen sovint en les pitjors tiranies... Déu (és) l'última instància de l'ètica i la garantia su-

ANTOINE SONDA
Consiliari de la Joventut
estudiant catòlica internacional

prema contra tots els abusos de poder de l'home sobre l'home." És l'ocasió pel Papa de desmarcar-se de tots els ayatol·làs, integralistes i altres integralistes que no fan la "distinció entre l'esfera de la fe i la de la vida civil, allò que no sembla compatible amb el geni d'Europa tal com l'ha modelat el missatge cristià".

A Estrasburg, davant les assemblees polítiques pluralistes, no era pas lloc per parlar d'evangelització. Però el Papa ha esbossat un quadre d'Europa i s'ha vist bé quines són les condicions d'aquesta evangelització. Es tracta abans de tot d'una Europa marcada per l'empremta del cristianisme. No es parteix de zero, els cristians ja troben els solcs i les llavors de la Paraula de Déu en la societat que els correspon modelar

segons l'esperit de l'Evangelí. La societat actual no és pas el fruit d'una revolució contra Déu, d'una voluntat fol·la que es promet construir el món sense Déu. La societat europea ja és impregnada de valors cristians ja que el "cristianisme ha contribuït a forjar la concepció del món i de l'home" en curs a Europa.

Joan Pau II se situa deliberadament després del debat més enllà del debat clàssic de la modernitat europea: fer un lloc a allò que és religiós en la vida social, o marginal la religió a l'esfera de la vida privada. Així es refereix a un parèntesi: Nosaltres estem situats després del conflicte típic de l'edat de les llums. O sigui que el Papa se sent resoltament postmodern: s'ha acabat una època, la de la tensió entre els creients i els mantenidors d'un humanisme agnòstic. "Per aquells que són anomenats creients, l'obediència a Déu és la font de la veritable llibertat... l'acceptació de principis i normes de comportament que es

desprenen de l'autoritat de la Paraula de Déu." Per aquells que són anomenats humanistes, "l'home és el principi i fi de totes les coses... l'ètica no té altre fonament que el consens social i polític... (és) encara concebuda com anant de parella amb la marginació de la religió". Doncs bé, el Papa s'expressa clarament: la tensió entre aquestes dues actituds, que explica tants conflictes Església-Estat i Església-societat des de fa dos segles, la tensió entre aquestes dues actituds ha prescrit: "Aquestes dues solucions no aporten la solució".

Què esdevé aleshores l'evangelització? La fe només pot guanyar vigoria acceptant el desafiament que li adreça la increença. "L'evangelització és la fe que assegura per a tots els homes el servei de la defensa de la consciència, la defensa de la dignitat de tot home, la limitació posada a tot poder que vulgui fer-se absolut. L'evangelització és aleshores els creients que es mobilitzen per participar en els debats de la societat, no per imposar les seves solucions (per altra banda ells no són pas més que els altres) però per

Passa a la pàgina 5

Catalunya
Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS
DIFUSIÓ DE CATALUNYA

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Sots-director:
Francesc Malgosa i Riera

Edita:
Fundació Catalunya Cristiana

Gerent:
Jaume Roigé i Torrentgenerós

Disseny:
Josep Samper i Aledo

Redacció, administració,
publicitat i fotocomposició:
Edifici de la Parròquia de la
M. de D. dels Àngels
C/ València, 244, 2on.
Tels.: 215 / 27 39 - 28 05 - 27 84
08007 Barcelona

Impressora: Publiograf, S.A.L.
Ptge. Valeri Serra, 30
Tels.: 254 / 16 30 - 17 77
Barcelona
D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 4.680 Ptes.

Europa: 8.580 Ptes. □ Amèrica: 10.530 Ptes. □ Àsia, Àfrica: 11.280 Ptes. □ Filipines: 11.280 Ptes. □ Àsia: (més oriental) 14.080 Ptes. □

RESPIR

HEM ESTAT VISTOS!

Jesús digué a Natanael: "Per què et dic que t'he vist sota la figuera ja creus?" Hi ha qui, en aquest passatge, s'encalla en la figuera, i no entén res de res. Jesús hi parla de la fe, estranya, simple, misteriosa. Deixant de banda la figuera, allò que compta és haver estat vistos. Sota la figuera, si tant voleu! O sobre! Fent-hi què? Qualsevol cosa. Senzillament estant-hi! L'interessant no és aquí la figuera. Allò que val és haver estat vistos. Encara que no ens n'hàgim adonat. Haver estat vistos, coneguts, estimats, és el primer pas cap a la fe. "Però, i la figuera?" Encara penses en la figuera, foll? Repetim-ho: Haver estat vistos, sota la figuera, o sobre, o sense figuera, és el primer pas cap a la fe!

MIQUEL ESTRADÉ

El 1931 Emile Brehier publicava la seva "Història de la Filosofia" i Ortega i Gasset escrivia, el 1942, un pròleg per a l'edició espanyola de l'esmentada història que es va imprimir a Buenos Aires. L'historiador francès, parlant de les relacions entre hel·lenisme i cristianisme, deia textualment: "El desenvolupament del pensament filosòfic no ha estat influït profundament pel cristianisme; per resumir: no hi ha filosofia cristiana." Tan audaç proposició aleshores va sonar com un repte. Els millors pensadors cristians recolliren el desafiament: Gilson, Maritain, De Solanges, Sertillanges, Jolivet, Blondel, Marcel, De Lubac, Rahner, amb diversos matisos, defensaren la realitat i la legitimitat de la, o de les filosofies cristianes i les seves riquíssimes aportacions al patrimoni cultural humà.

Que des dels primers segles de l'era cristiana fins els nostres dies hi ha hagut diverses filosofies inspirades per les veritats de la fe cristiana i que d'ella n'han succionat la saba, és indubtable. Es podrà discutir en quin sentit i en quina legitimitat s'han produït aquestes filosofies cristianes, però no el mateix fet. S'argumenta, contra aquesta legitimitat, que la filosofia és una ciència autònoma que ha de guiar-se només per la raó, sense mediacions religioses. És la raó pura la que ha d'intentar comprendre, fins on pugui, les últimes estructures intel·ligibles del cosmos, de l'home i de Déu. Però s'esdevé que, en realitat, no és la raó la que pensa.

Fins i tot es podria preguntar si existeix la raó, si quan Kant fa la crítica de la raó pura no fa la crítica de quelcom que no existeix. La que existeix, la que pensa, és la persona humana. És en la persona humana sencera on es fa present allò que és real en quant a real, que això és pensar. Els

Torna la filosofia cristiana

CARLOS VALVERDE
Catedràtic de Filosofia

animals no pensen, només reaccionen a estímuls. L'home, pel seu component espiritual, és l'únic que pensa, que distingeix entre subjecte i objecte; per això és capaç de dominar la realitat. És autoconscient, per això rectifica, progressa i fa història. Forma conceptes universals i amb ells fonamenta la ciència. Perquè pensa és lliure, i el seu futur és imprevisible.

Ara bé, si la persona humana és cristiana, serà una persona que accepta i fa seves les actituds de la fe cristiana. La fe no és una cultura ni una filosofia, és una profunda vivència personal que pot generar cultures i, per això, interpretacions cristianes de les realitats últimes. Heus aquí perquè, de fet, han existit i existeixen filosofies cristianes i més de les que sembla. No sense motiu deia Chesterton que el marxisme és un conjunt de veritats cristianes que s'han tornat boges. El mateix podria dir-se de la filosofia de la Il·lustració. La Il·lustració és impensable en la cultura índia o japonesa del segle XVIII. Que aquestes interpretacions de la realitat vinguin inspirades per l'esperit cristià no significa que necessàriament hagin de venir ja ideologitzades. Al contrari, es pot preguntar si la forma cristiana no és per si mateixa una llum potent que ajuda la persona a

comprendre amb més realisme i veritat el món, l'home i Déu.

Quan entre els espanyols existeix el pudor de confessar-se filòsofs cristians i de fer filosofia cristiana, ens arriba d'Àustria el primer volum d'una magnífica obra, que en tindrà tres, i que es titula "Filosofia cristiana en els pensadors catòlics dels segles XIX i XX". Gairebé dues mil pàgines dedicades a estudiar la presència de múltiples filòsofs i filosofies, de tots els països de l'àrea occidental, generades totes elles d'una matriu cristiana, no sempre ortodoxa, i això no en l'època medieval, sinó al edat contemporània. L'obra ja s'està traduint al francès, italià i anglès. No a l'espanyol. Si a això s'afegeix que al Principat de Liechtenstein s'ha obert, amb èxit i prestigi creixents, un Institut Internacional de Filosofia, de clara identitat catòlica, en el qual imparteixen els seus ensenyaments bons pensadors personalistes de diverses nacions, també espanyols, podem esperar el retorn d'una seriosa filosofia cristiana que pugui ocupar l'alarmant buit filosòfic en el qual es troba avui Europa i oferir unes directrius metafísiques profundes per a un humanisme digne de la nostra tradició cultural. Només així es podrà garantir un desenvolupament ètic i humà en el tercer mil·lenni. El cristianisme, tan combatut durant segles, en nom de la raó com a instrument suprem de coneixement, ha de sortir al camp de l'honor filosòfic per defensar, enfront l'escepticisme imperant i el nihilisme del pensament dèbil, la capacitat de l'home per abastar veritats metafísiques i una interpretació coherent i realista de la naturalesa, de l'home, i de Déu. Aquesta vigoria metafísica prové del concepte equilibrat i optimista de l'home que ensenya la fe catòlica, sobretot després dels Concilis Vaticans I i II.

Un bon amic em presenta la seva promesa i, uns dies després, em pregunta què m'ha semblat. I jo vacillo abans de respondre-li, ja que no hi ha res més difícil que dir-li a algú la veritat sobre la dona estimada, a la qual, precisament perquè l'estima, idealitza i idolatra. Però la veritat em sembla, a fi de comptes, més important que donar gust a un amic, li dic que jo tinc costum de dividir les dones dels amics que conec en dones que frenen, dones que sostenen i dones que empenyen, i que la seva promesa m'ha semblat de les segones.

—Quina distinció és aquesta? —insisteix el meu company.

—En la vida —li dic— he conegut moltes dones que frenen i empetiteixen els seus marits. Són les

egoistes, les egocèntriques, les partidàries de la felicitat fàcil que acaben retallant els somnis dels seus marits, endropint-los, empenyent-los al dinar fàcil i a renunciar a tots aquests somnis que, potser, eren improductius, però que eren allò millor que aquests homes tenien. Quan algú es casa amb una d'aquestes dones ja pot abonar-se a la mediocritat, car no hi ha, a part de l'egoisme personal, llast més gran que el de tenir en la pròpia casa algú que es dedica a frenar l'ànima.

—I les dones que sostenen? —pregunta després el meu amic.

Frenar, sostenir, empenyer

J.L. MARTIN DESCALZO

—Són —li explico— aquestes dones fortes que són aquí, com una muralla davant els fracassos i el dolor. Les dones que són bones per a les hores amargues, per als dies baixos, perquè saben rebre amb un somriure i un "ànim" el qui arriba arrossegant l'ànima. Són aquestes dones formidables, tal vegada les millors per a l'home mitjà. Els manca, en canvi, el coratge per empenyer, per exigir més incitant a continuar avançant. Per

això són insuficients per a un marit que té l'ànima plena d'esperances i que veu la seva vida com una gran tasca. Estupendes i tranquil·les per als tímids i tranquils, es queden curtes amb els que van néixer amb molta ànima.

—I això només passa amb les dones?

—No, no —dic al meu amic— també hi ha homes que frenen, homes que sostenen i alguns multiplicadors de les seves dones. I fins i tot diré que l'home frenador és més freqüent que la dona amb fre. Això és així perquè és més freqüent l'home que considera que

la seva dona ja no ha de desenvolupar-se i que en tenen prou amb que siguin i es conservin boniques. Aquests són una mena de congeladors de les seves dones, a les quals van reduint a una tossuda vulgaritat sense aspiracions.

—Aleshores, ¿la parella ideal?

—La parella ideal és la que reuneix dos multiplicadors, aquella en la qual els dos consideren com obligació seva empenyer la seva parella a la plenitud, a ser més, a allargar les ànimes. Feliços els qui es multipliquen l'un per l'altre, feliços els qui són estímul i no fre. I més feliços encara els qui saben trasmetre als seus fills aquesta obligació de tenir desperta l'ànima. Aquestes famílies són, en rigor, les úniques veritablement dignes de la raça humana.

ARA MATEIX

Dersones diverses, generalment distretes de les efemèrides convencionals i poc sensibles als tòpics de la moda m'han parlat, aquests dies, de la mort de Kennedy. Fa vint-i-cinc anys, em comentava un amic fa una estona, i ho recordo com si fos ara. He hagut de dir-li que jo també. I tants i tants d'altres, segurament... No cal ser gaire psicòleg per adonar-se que records així ens resulten tan vius perquè ens hi recordem, també, nosaltres mateixos, tal com érem aleshores. Els grans personatges que poc o molt mitifiquem fan aquest servei —o el feien, perquè no estic segur que això encara funcioni—: posen la trama per a l'òrbit de les nostres esperances, o il·lusions, o somnis si voleu. Ells no ho saben gaire, però a més de la seva vida porten la que molts, no sempre amb prou encert, projecten damunt seu. Les distàncies no compten. Era possible sentir dir a Kennedy allò de "no pensis en el que Amèrica pot fer per tu, pensa en el que tu pots fer per Amèrica" com si hagués dit Catalunya... Aleshores, si s'esdevé que maten el personatge, moren també una mica totes les vivències que li fèiem tragar.

Després de la mort física del president americà va venir, com passa sovint, l'assassinat del seu món, de

Recordant, amb nostàlgia, John Fitzgerald Kennedy

J. CARRERA PLANAS

les seves idees, fins i tot de la seva reputació moral. El món americà era la corrupció absoluta... el gest enèrgic i la mirada clara de John Fitzgerald eren trampes capitalistes... el sentiment religiós del primer president catòlic dels Estats Units tenia connotacions ambigües, entre la Marilyn i Spellman (a qui penjaven allò de "non est dolar sicut dolar meus"...). Fa vint-i-cinc anys era moda, encara, des de la nostra dictadura o sota d'ella, menysprear les democràcies "formals". M'abstindré de referir-me, perquè no vull fer demagògia, a alguns d'aquells valents que ara,

esdevinguts poderosos, amb quatre formalitats democràtiques en tenen de sobres... Però era bonic resistir-se amb ràbia a enterrar amb Kennedy tot allò que Kennedy havia significat. Al capdavant, quina importància tenia ell o tenia la seva coherència personal al costat del gran somni de veure juntes llibertat i justícia, que ell ens havia fet concebre?

Mirant ara el present des d'aquell record, trobes a faltar pals de paller per a l'esperança. Tanta dispersió... tan de pragmatisme... tanta vilesa disfressada de realisme... tanta ineficàcia a l'hora de fer i tanta eficàcia a l'hora de no deixar fer... ens portaran en algun lloc?

He dit que més important que Kennedy era allò que Kennedy representava. Però això no treu que el recordi amb gratitud —malgrat la part de veritat que puguin tenir els seus detractors— també en la seva realitat personal. No és gens fàcil —ni ho era abans tampoc— despertar una il·lusió. I ell va aconseguir-ho. M'agradaria que un dia es pogués demostrar —molts indicis ja hi apunten— que aquell home va caure en realitat, víctima de maquinadors a distància, traficants de la mort, perquè havia començat a voler parar la guerra del Vietnam.

CATALUNYA

Set ajuntaments reclamen la farmàcia a Llavorsí

Set municipis del Pallars Sobirà exigiran al conseller de Sanitat, Xavier Trias, que dugui a terme una investigació a fons sobre l'expedient per a l'obertura d'una farmàcia a Llavorsí. L'objecte d'aquesta investigació seria detectar si 8 farmacèutics titulars de Lleida actuen irregularment alentint i paralitzant la sol·licitud presentada per una llicenciada recent de Barcelona. Els 7 municipis estan disposats a demanar responsabilitats penals als 8 farmacèutics si es demostra que han incorregut en tàctiques dilatòries. La denúncia l'han presentada els Ajuntaments de Llavorsí, Tirvia, Farrera, Alins, Lladorre, Vall de Cardós i Esterri de Cardós i ha estat provocada pel retard que està patint l'obertura d'una farmàcia a la primera població. A judici dels representants municipals d'aquestes poblacions, aquest retard és degut a les interferències ocasionades per altres professionals del sector.

Pla de protecció del centre històric de Peralada i acondicionament de les seves obres d'art

Ha quedat inaugurada l'exposició permanent de la valuosa creu processional, propietat de la parroquia, que havia estat realitzada amb plata sobredaurada l'any 1830 per orfebres de Perpinyà. La magnífica joia, en una vitrina antibalses i amb les corresponents mesures de protecció i seguretat, es podrà admirar de forma permanent en una recuperada sala gòtica de carreus, fins avui utilitzada com a magatzem.

En el recinte del claustre de Sant Domènec, s'ha presentat el pla especial de protecció del centre històric de Peralada i Vilanova de la Muga. L'exposició recull en la memòria, plànols i fotografies, tota la filosofia del projecte que com explicava l'alcalde Joan Padern, pretén evitar enderrocaments incontrolats i recuperar i mantenir els nombrosos valors arquitectònics de la vila, carregada

de reminiscències històriques.

Finalment, a l'Ajuntament, s'ha celebrat l'acte de cessió del quadre "La heroïna de Peralada", propietat del Museu del Prado i que fins ara es trobava, també per cessió, a l'Audiència Territorial de Barcelona. A l'acte ha assistit el conservador de pintura del segle XIX del Museu del Prado, José Luis Díez, i el president de l'Audiència de Barcelona, Martínez Somalo. El Museu del Prado havia acceptat la petició de l'alcalde per al retorn del quadre en agraïment a la vila de Peralada.

Es retarda novament el canal en català de TVE

El canal de Televisió Espanyola a Catalunya, l'anomenat canalet, ha estat ajornada per un mínim de tres mesos. Les emissions d'aquest canal no començaran, com estava previst, el mes de gener de 1989 sinó, com a molt aviat, el mes d'abril del mateix any.

La direcció de TVE a Catalunya va fer conèixer als treballadors de Sant Cugat aquest ajornament en una nota interna en què s'assenyala la voluntat que siguin els professionals del centre català els primers a saber-ho. Diu la nota que no és possible començar les emissions abans del segon trimestre del 1989.

Com se sap, aquestes emissions del canalet havien de començar el mes d'octubre passat, però van ser ajornades fins al mes de gener per problemes diversos; entre ells, els derivats dels mitjans disponibles i de les freqüències.

ESPANYA

Continua baixant la natalitat al País Basc

La dada més destacada de l'estadística del moviment natural de la població del 1987 elaborada per l'Institut Basc d'Estadística, depenent del Govern basc, és la confirmació que continua disminuint de manera notable la natalitat en la comunitat autònoma basca. Si l'any 1986 el nombre de naixements ja s'havia situat per dessota del context socio-geogràfic més proper, l'any 1987 aquesta tendència continua, ja que han nascut 1.536 infants menys que l'any anterior.

Pel que fa a d'altres comunitats i països, la taxa bruta de natalitat al País Basc se situa sensiblement per dessota de tots ells; únicament Catalunya en el context més pròxim i Itàlia en l'uropeu se li aproximen. La caiguda de la natalitat està igualment motivada per l'accentuada tendència a limitar el nombre de fills i l'ajornament de la maternitat. Cada vegada hi ha menys fills i es tenen més tard.

Al País Basc es produeixen l'any 1987, 18.696 naixements, dels quals el 99,4 per cent foren nascuts vius. Un altre aspecte a destacar és que el 25,6 per cent dels primers fills foren concebuts al marge de la institució matrimonial, confirmant-se així una tendència ascendent en els últims anys.

Repoblaran l'Albufera de València

La reserva marina de Tabarca ha aconseguit la floració de l'alga possidònia, amb la qual es pretén repoblar l'Albufera, el Postiguet i Urbanova. L'alga possidònia només floreix cada 24 anys per culpa de la contaminació que afecta el mar Mediterrani. Aquesta mena de miracle ecològic s'ha pogut aconseguir a la reserva de Tabarca perquè la reserva marina d'aquesta illa està lliure de xarxes d'arrossegament. L'Ajuntament i la Universitat d'Alacant estan realitzant un seguiment i un estudi d'aquest tipus d'alga, que té les propietats d'oxigenar el mar, retenir els seus fons de sorra, fixar sòls i contribuir a la reproducció de les espècies.

Quatre autonomies volen ampliar el seu Estatut

Ja són quatre les Comunitats autònomes que avancen per millorar els seus estatuts. Han aprovat resolucions encaminades a ampliar els seus estatuts els Parlaments de Balears, Castella i Lleó, Madrid i Astúries. Aquestes dues

últimes es troben en la fase d'estudi tècnic en sengles comissions creades a l'efecte i la proposta castellano-lleonesa ha estat formalitzada ja en el Congrés dels Diputats.

Un 78% de la població prohibiria fumar en llocs públics

El 78 per cent dels espanyols es mostra partidari de prohibir fumar en els llocs públics, mentre que un 69% aprova la prohibició de la publicitat relativa al tabac, segons dades del ministeri de Sanitat.

MÓN

Deserta el vice-ministre d'Afers Estrangers d'Afganistan

Abdul Ghasar Lakanwal, vice-ministre d'Afers Estrangers d'Afganistan, que va arribar a Nova York la setmana passada amb la delegació que acompanyava el primer ministre afganès, Mohammad Hassan Sharq, i el diplomàtic Kamaludin van demanar asil polític als Estats Units. D'altra banda, un informe de les Nacions Unides estableix els importants progressos en defensa dels drets humans a les zones afganeses controlades pel règim de Kabul.

El túnel del Pimorent rebrà ajut de la C.E.E.

La CEE participará amb 180 milions de francs (uns 3.600 milions de pessetes) en el finançament del túnel del Pimorent, que uneix França amb Espanya, segons va anunciar Robert Naudi, president del consell general de l'Arieja. Aquests diners cal unir-

los a les subvencions que vénen dels programes integrats del Mediterrani (PIM), segons Naudi.

Prohibida la circulació d'una revista russa a l'Alemanya de l'Est

Per primera vegada en la postguerra acaba de ser prohibida a la República Democràtica Alemanya la circulació d'una publicació russa: la revista "Sputnik".

"Sputnik" és una publicació mensual que recull una selecció d'articles de la premsa soviètica. Des que les reformes de Gorbachev han deixat aparèixer les crítiques al passat a l'URSS i en especial, a l'estalinisme, l'interès de "Sputnik" va començar a créixer notablement a la RDA. I amb ell, la irritació de les autoritats germano-orientals.

La reacció d'ara manca de precedents a la RDA ja que no solament es tracta d'un impediment físic de la distribució d'una publicació russa —de la qual cosa ja n'hi ha precedents a començaments d'aquest any, tres casos i en tots tres sempre es va tractar de l'edició alemanya de l'oberturista "Temps Nou"— sinó d'una presa de postura pública per part del govern.

El Ministeri de Correus ha esborrat a "Sputnik" de la seva llista de distribució, adduint que "...no aporta absolutament res a l'amistat russo-germanoriental. Al contrari, contribueix a una distorsió de la història".

La nota publicada a la RDA no dona més explicacions, però sembla evident que la mesura ha estat provocada per un article del número d'octubre de "Sputnik" sobre la cooperació entre Hitler i Stalin a finals dels anys 30. En l'article es poden llegir passatges com aquest: "Quan l'any 1939 firmà Stalin el seu tractat de cooperació amb Hitler i ordenà a tots els partits comunistes del món que cessessin en la seva propaganda antifeixista i advoquessin a partir de llavors en pro d'un enteniment amb Hitler, la situació arribà a ser més greu".

Ve de la pàgina 3

El Papa i Europa

il·luminar els valors i sensibilitats que són les seves, i sobretot, potser, per aportar la seva esperança: les solucions són possibles gràcies a l'esforç de tots, i no cal des- esperar, ni de l'home, ni de la societat moderna, que no és pas diabòlica, ni de la ciència ni de les tècniques.

Alguns europeus troben que aquesta visió d'Europa és massa optimista, i massa exaltat el paper de "far de la civilització mundial" assignat a aquesta Europa. És que Europa és també, o ho ha estat, colonialista, imperialista, esclavista... Aquest és un debat per obrir.

Uns altres poden remarcar que, segons el seu costum, el Papa es refereix poc a l'Estat, i en general ho fa amb una connotació negativa: l'Estat que abusa dels seus

drets, que no respecta els drets de l'individu o de la nació. Mentre que, precisament, en la tradició occidental, és l'Estat de dret el qui permet emancipar-se de l'estat de guerra i de servitud, i qui protegeix els drets de l'home. És un altre debat per obrir.

Mentrestant, ens equivocariem si no ens fixéssim en la persona mediatra del Papa; ignorant els seus ensenyaments. L'esforç de llegir els dos discursos de Joan Pau II a Estrasburg, és gratificant.

(*) Les cites d'aquest text són extretes dels dos discursos del Papa a Estrasburg.

(de "la Croix")

IIa CONVENCIO PER LA INDEPENDÈNCIA NACIONAL

26 i 27 de novembre - Palau de Congressos de Montjuïc

Els cristians —l'Església— no poden quedar resagats en l'esforç iniciat perquè Catalunya esdevingui un Nou Estat europeu.

Si no vols que la violència s'obri camí a casa nostra, promoció la via pacífica i democràtica per la independència.

Bé estan les arrels cristianes. Convé que ho siguin el fullatge i els fruits. I això no està garantit.

PONÈNCIES: 1) ENQUESTA SOBRE LA CONSCIÈNCIA NACIONAL. (Espectació pels resultats!) Montserrat Treserra / Antoni Estradé.

2) IMMIGRACIÓ I INTEGRACIÓ. Josep Pinyol.

3) PER UN CODI DE NACIONALITAT CATALÀ. Lluís Sala Molins.

4) ELS PAÏSOS CATALANS, NACIÓ D'EUROPA I REGIÓ ECONÒMICA DEL MÓN. Jordi Ventura.

EL LEMA: INDEPENDÈNCIA UNA PROPOSTA PER A TOTHOM

Inscripció i Informació: c/. Bonavista, 10, pral. 1.ª 08012 - BARCELONA

Quota: 2.000 ptes. (taló a nom de "Convenció per la Independència Nacional")

Nom Cognoms

Professió Adreça Tel.

Localitat C.P. Comarca

INSCRIBIU-VOS-HI! ASSISTIU-HI!

Joan Pau II al Capítol General dels Pares Passionistes

La difícil síntesi de la contemplació i l'acció

"La vostra congregació se situa entre els ordes de vida mixta, és a dir, aquells que, com ha indicat el Concili, «per regla, uneixen íntimament la vida apostòlica amb l'ofici coral i les observacions monàstiques» («Perfectae caritatis», 9).

"Segons el «carisma» dels fills de sant Pau de la Creu, la «contemplació» és afavorida per una «soledat» fins i tot geogràfica que atorgant a cada casa el caràcter del «recés», garanteix als religiosos una vida comunitària caracteritzada per observàncies específicament monàstiques i gaudida en el silenci i en la pau que condicionen la més «elevada abstracció de tot allò creat», com justament expressava el vostre sant fundador.

"I és aquesta vida «amagada amb Crist en Déu» (Col. 3,3) la que, diferenciant la professió contemplativa del «passionista», constitueix com l'ànima de la seva acció en l'Església, el motiu inspirador de les seves relacions amb el món. I aquesta és, justament la dimensió apostòlica del seu «carisma», caracteritzada pel misteri d'una passió no solament contemplada i viscuda, sinó també predicada al món com «el miracle dels miracles de l'amor de Déu» (Sant Pau de la Creu)."

Aspectes típics de l'espiritualitat passionista

"Amb motiu del vostre capítol general desitjo evocar aquests aspectes típics de l'espiritualitat passionista, perquè són premisses insubstituïbles de tota reflexió sobre el passat i de tota proposta de renovació per al futur de la congregació.

"És conegut per a tots vosaltres que la vostra «personalitat de contemplatius i d'apòstols del Crucificat» és exposada avui al xoc amb corrents de pensament i de costums demolidors; es tracta d'impulsos que poden desorientar fins i tot els més sagaces impulsos aparentment justificats pels mateixos

"Em sento feliç en rebre-us i saludar-vos, pares capitulars de la Passió de Jesucrist", va dir el Papa als membres del Capítol General de l'esmentat orde reunits a Roma per elegir el seu nou General i estudiar —en frase del Sant Pare— "els problemes i les exigències fonamentals corresponents a la identitat de l'institut a la llum del Concili Vaticà II".

Els religiosos passionistes, fundats per sant Pau de la Creu, s'estenen arreu del món i a Barcelona desenvolupen una eficaç acció evangelitzadora i catequètica en el conegut temple de Santa Gemma Galgani. Reproduïm alguns dels fragments més importants del discurs pontifici.

que disposin a la unió amb Crist en Déu i modelin en vosaltres la figura del «contemplatiu», preocupat per la pròpia santificació personal, han d'encendre en vosaltres el zel que es manifesta en una activitat missionera no genèrica, sinó específica, perquè està limitada al ministeri de la paraula i és divulgadora d'una «saviesa de la Creu» assimilada en el silenci del «recés», en les austeritats de la vida comuna i en el categòric refús de tota distracció profana.

"D'aquí pren llum «la sana tradició d'alternar períodes de recolliment i de descans» amb períodes de treball apostòlic realitzat segons formes perfectament definides de «predicació extraordinària», que deuen la pròpia força d'impacte a la càrrega contemplativa acumulada en la calma de la vida monàstica.

"És cert que no podeu romandre insensibles davant les múltiples necessitats de l'Església i davant les diverses peticions de les noves categories socials. Però això exigeix solament «adaptar», no suprimir el tradicional ministeri de la paraula, substituint-lo per formes d'activitat que obligarien a sacrificar el component contemplatiu de la vostra vocació, únic secret veritable de tota obra missionera.

"Desitjo que aquestes reflexions us serveixin d'estímul per a un procés de renovació de descobrir la perenne vitalitat de l'institut a un món en espera d'homes valents per proclamar la «saviesa de la creu» amb el testimoni de la vida i de la paraula."

el món.

"El misteri de la passió us atorga un nom i us distingeix fins i tot amb el suggestiu hàbit religiós, de tots els altres ordes."

Adaptar, no suprimir el ministeri de la paraula

"Soledat, pobres i penitència

FILTRANT LA NOTÍCIA

La inserció dels ex-lefebvristes, un afer difícil i enfrontat

Després del deplorable cisma provocat per monsenyor Marcel Lefebvre, sorgí un raig de llum: grups de comunitats religioses, sacerdots i laics, fins llavors adherits al moviment de l'arquebisbe excomunicat, tornaren enrera i demanaven peneïts la seva inserció al magisteri de Roma. Per la gestió a la plena comunió —tant a efectes dogmàtics, jurídics com pastorals— la Santa Seu constituí una Comissió, presidida pel cardenal Mayer.

La tasca de la comissió i sobretot l'actuació o procediments del seu president, no han estat sempre reconeguts —sobretot en aquests últims mesos— per diversos sectors de l'episcopat francès i suís.

Ja la visita de Mayer i el seu col·laborador, monsenyor Perl, a la comunitat benedictina de Barroux —addicta a Lefebvre— que es dugué a terme a finals de juny d'enguany, provocà fortes polèmiques, ja que el protocol conciliador signat entre Roma i la susdita comunitat, fou considerat ambigü i excessivament permissiu als dissidents lefebvrins.

Posteriorment l'arquebisbe d'Avinyó lamentava que Mayer actués sense haver-lo consultat. Per altra banda, un bisbe francès, monsenyor Jacques Gaillot, de la diòcesi d'Evreux, ha anat molt més enllà. Davant la manca de sacerdots a França, posava en relleu en una sessió de l'assemblea plenària de l'episcopat reunit aquest novembre a Lourdes, la diferència de tracte que es reservava als integristes peneïts, que han estat acollits amb benevolença per l'episcopat després del cisme de monsenyor Lefebvre, respecte a la que es dona als sacerdots casats, que són exclosos del sacerdoci. I afegia: "Es impropriedat que es facin tants esforços per retenir persones que sobre punts essencials es-

tan lluny del Concili Vaticà II i que s'accepti amb resignació la pèrdua de sacerdots valuosos per l'únic motiu d'haver trencat la seva promesa del celibat".

Per altra banda, si els bisbes francesos han convidat el cardenal Mayer i monsenyor Perl a participar en els seus treballs durant la susdita assemblea plenària de l'episcopat a Lourdes, no ha estat igual pel que es refereix als bisbes suïssos. Monsenyor Schwery, President de la Conferència episcopal suïssa, ha deplorat públicament "la manca de transparència del Vaticà a propòsit de la inserció de certes comunitats tradicionals".

Amb tot, mentre el cardenal Mayer es trobava a Lourdes amb l'episcopat francès reunit, "Nova Crida Mariana" —un moviment tradicionalista marsellès— arribava en pelegrinatge. Els responsables del santuari marià autoritzaren la visita, però els dirigents de l'esmentat moviment volien que hagués estat presidida la seva peregrinació pel mateix cardenal Mayer, cosa que no aconseguiren. Tanmateix la presència d'aquesta peregrinació a Lourdes durant el cap de setmana en què s'iniciaven els treballs de l'assemblea plenària episcopal, no sembla pas una pura coincidència.

Si la tensió existeix entre alguns sectors de l'episcopat francès i suís i la Comissió pontificia, és perquè la inserció dels ex-lefebvristes és un afer difícil i delicat que no pot mesurar-se unilateralment. Cal la col·laboració conjunta de la Santa Seu i de les conferències episcopals dels països afectats.

FRANCESC GAMISSANS

CATALUNYA 100 ANYS

PELEGRINATGE A ROMA

AVIS IMPORTANT A TOTS ELS PREVERES

Es prega a tots els preveres que participen en el Pelegrinatge del Mil·lenari, i que desitgin concelebrar l'Eucaristia que se celebrarà a l'Altar Major de Sant Pere de Roma, el diumenge, dia 4 de desembre, que ho comuniquin el més aviat possible a la Comissió de Litúrgia de l'Organització del Pelegrinatge, c/ Riva de Neyra, 6, 3a. planta, tel. 318 67 65, a fi de poder determinar amb temps els llocs per als concelebrants i la distribució de la Comunió als fidels.

Nota. Els preveres hauran de portar la pròpia alba amb àmit o coll/caputxa, i l'estola morada.

Missatge del Papa al Director de la UNESCO

Any 2000: Tots alfabetitzats

Al senyor Federico Mayor Zaragoza, Director General de la UNESCO.

La celebració anual de la Jornada Internacional de l'Alfabetització s'ha convertit en un motiu privilegiat per fer un balanç dels resultats obtinguts en la lluita contra l'analfabetisme i per recordar la gravetat i l'abast d'aquesta calamitat, malgrat dels considerables esforços emprats per eliminar-la.

Aquesta Jornada permet també atraure més l'atenció dels Govern i dels responsables corresponents a tots els nivells, així com de l'opinió pública, sobre el deure de respectar els seus compromisos morals i d'emprar els mitjans necessaris per dominar l'analfabetisme. Amb aquest impuls de solidaritat universal millor assumida i augmentada, cal combatre, al mateix temps, les causes directes o indirectes que perllonguen un estat de coses molt preocupant i que impedeixen també esperar resultats més satisfactoris.

La Jornada Internacional de l'Alfabetització 1988 se celebra al començament de la dècada del desenvolupament cultural. Se situa en la perspectiva de l'Any Internacional de l'Alfabetització, proclamat per les Nacions Unides per l'any 1990. La preparació i anima-

Federico Mayor Zaragoza, Director General de la UNESCO.

La UNESCO s'ha proposat d'aquí a l'any 2000 eradicar l'analfabetisme. Encara són milions el nombre d'adults i infants que no saben llegir ni escriure; sobretot en els països del Tercer Món.

Amb motiu de la Jornada Mundial de l'Alfabetització, el papa Joan Pau II ha invitat a una acció solidària després de la proclamació del 1990 com l'Any Internacional de l'Alfabetització. Publiquem íntegrament el missatge del Papa adreçat al Director General de la UNESCO, el català, Federico Mayor Zaragoza.

ció de l'Any Internacional de l'Alfabetització han estat confiades a la UNESCO i vol ser una invitació més apressant a l'acció solidària de tothom per arribar a eliminar l'analfabetisme d'aquí a l'any 2000.

En la meua recent Encíclica "Sollicitudo rei socialis", amb la qual commemorava l'Encíclica "Populorum Progressio" del meu predecessor Pau VI, vint anys després de la seva publicació, he assenyalat la necessitat per a un de-

senyolupament integral que concerneix abans que res a la persona humana, d'unir als aspectes purament econòmics els aspectes socials i culturals: "A més a més, és important que les mateixes nacions en vies de desenvolupament afavoreixin l'auto-affirmació de cada un dels seus ciutadans, mitjançant l'accés a una major cultura (...) Tot allò que afavoreixi l'alfabetització i l'educació de base, que l'aprofundeixi i la completi (...) és una contribució directa al

veritable desenvolupament" (n. 44). L'Encíclica invitava cada país a "actuar segons les seves pròpies responsabilitats, sense esperar-ho tot dels països més afavorits i actuant en col·laboració amb els que es troben en la mateixa situació" (ib.). Em complau que la seva Organització afavoreixi col·laboracions regionals en les diverses parts del món, adreçades a intensificar, de forma adaptada a la idiosincràcia de cada grup humà, l'accés a aquestes formes essen-

cials de contacte amb la cultura i la comunicació com són la lectura i l'escriptura. En el document abans esmentat, insistia també sobre la necessària cooperació de tothom perquè progressi el desenvolupament del qual l'alfabetització és un element essencial: "Tot quant s'ha dit no es podrà realitzar sense la col·laboració de tots, especialment de la comunitat internacional, en el marc d'una solidaritat que abasti a tothom" (45).

Aquests pensaments que acaabo d'esmentar són només vots per al ple èxit de la Jornada Internacional de l'Alfabetització 1988; voldrien ser una crida per a una major presa de consciència del deure d'iniciativa i solidaritat, en l'àmbit de l'alfabetització, per a tot home i per a tota dona, "als quals cal ajudar, cal convèncer-los que realitzin el seu propi desenvolupament i que adquireixin progressivament els mitjans", segons els termes de Pau VI en la seva Encíclica sobre el desenvolupament ("Populorum progressio", 55).

Elevo a Déu la meua oració sobre aquestes intencions i invoco la seva benedicció sobre tots aquells que treballen a la UNESCO i en el món, amb incansable dedicació, a favor de l'alfabetització i del desenvolupament cultural de tots els nostres germans i germanes de la humanitat.

VATICÀ DIA A DIA

Chiara Lubich ha rebut el premi per a la pau

La presidenta i fundadora del moviment mundial dels Focolaris, Chiara Lubich, ha estat designada Premi de la Pau de la ciutat d'Augsburg, a Baviera. Ha rebut aquest premi dotat amb 25.000 marcs "en reconeixement dels seus meritoris i exemplars esforços durant molts anys i especialment per les activitats ecumèniques i mundials del moviment Focolari, del qual és presidenta i fundadora", com va declarar Hans Breuer, primer burgmestre d'Augsburg, en l'acte de lliurament del premi el 23 d'octubre passat.

Augmenten les vocacions sacerdotals i religioses a Argentina

A l'Argentina el nombre de sacerdots catòlics diocesans ha augmentat durant els quatre últims anys en més de 400.

Segons l'anuari de l'Església argentina, hi ha actualment, al país 2.984 preveres seculars i 2.430 religiosos. Fa quatre anys les xifres eren respectivament 2.588 i 2.621. El nombre de candidats al sacerdoti ha crescut també en el mateix període en més de 100 per assolir el nombre de 1.490 l'any 1988, més de 100 noves parròquies i també nombroses esglésies i capelles s'han creat i edificat en les diferents diòcesis.

Els bisbes de Madagascar llancen una crida als laics

L'episcopat malgaix ha demanat als laics que ocupen un important lloc en l'Església del país, de prendre part en la recuperació de la nació. "El que és trist és el doble joc que fan els cristians que penguin la seva fe en el vestuari dels que ocupen un lloc de decisió en el

sector públic o privat. Hi ha cristians que efectivament, es mostren molt practicants però la seva vida personal és un contra-testimoni".

El primat de Polònia, cardenal Glemp, elogia la Perestroika

La política d'obertura de Mikhail Gorbatchev a la Unió Soviètica té, segons monsenyor Joseph Glemp, primat de Polònia, també repercussions positives per a la religió. En una entrevista publicada a l'OSSERVATORE ROMANO del dissabte 22 d'octubre, monsenyor Glemp subratlla que les autoritats soviètiques abandonen el "principi stalinista" de persecució de l'Església.

Sobre la qüestió de la possible visita del Papa a la Unió Soviètica, monsenyor Glemp ha declarat "que tenia esperança en aquesta visita". Durant el seu viatge a Bielorrússia, d'aquest any, arreu la gent li preguntava "si el Papa podia venir i quan". La gent —també els ortodoxos— li pregaven transmetre les seves salutacions al Papa. No obstant encara hi ha moltes dificultats per la Perestroika, ha reconegut monsenyor Glemp. Però tots els alleujaments favorables a la religió tenen també conseqüències per a d'altres sectors, sobretot la política. En tot cas cal "continuar allò que s'ha començat".

Brasil: Premi per als drets de l'home al cardenal Arns

El cardenal Paulo Evaristo Arns, arquebisbe de Sao Paulo, rebra el premi nacional per a la defensa dels Drets de l'Home, enviat per primera vegada al Brasil. El premi ha estat concedit al cardenal Arns pels seus constants esfor-

ços pels pobres i grups marginats. Com va anunciar Ràdio Vaticana, amb el lliurament del premi, el 8 de desembre, el valent compromís del cardenal pels presos polítics i pels "desapareguts" durant la dictadura militar serà també premiat.

Nou President de la Pontificia Acadèmia de les Ciències

Després de la sessió plenària de la Pontificia Acadèmia de les Ciències, foren rebuts els seus membres pel Papa, el qual els adreça un discurs. Fou nomenat per al pròxim quadrienni el Dr. Giovanni Battista Marini-Bettolo, professor de Química.

XXX Aniversari de Pius XII i Joan XXIII

El Secretari d'Estat, cardenal Agostino Casaroli, va celebrar el passat 28 d'octubre una Missa a la Gruta vaticana en commemoració del trentè aniversari de l'elecció de Joan XXIII. Casaroli va afirmar en l'homilia que el papa Roncalli va ser no solament el Papa bo, "El seu somriure encara il·lumina moltes llars, especialment entre les més humils i pobres" sinó també posseïdor d'un agut enginy i d'una vasta cultura "discretament amagada per un vel de modestia". Va recordar la influència de la "Mater et Magistra" i va afirmar la innegable actualitat de la "Pacem in terris" en un moment tan sensible pel que fa a justícia social.

Per la seva part el papa Joan Pau II abans de celebrar la Missa pels fidels difunts va pregar uns minuts davant l'estàtua de Pius XII, al qual també va recordar en l'homilia que va pronunciar davant de més de 5.000 fidels.

José A. Orbegozo, nou general dels Pares Passionistes

José Agustín Orbegozo Jáuregui, 51 anys, ha estat nomenat fa poc superior general dels Pares Passionistes. Aquesta és la primera vegada que un espanyol ocupa el càrrec en els 125 anys de presència dels Passionistes a Espanya.

El pare José Agustín va néixer a Goyaz (Guipúscoa) en el si d'una família nombrosa de 13 germans, dels quals tres germanes són religioses missioneres. És llicenciat en Teologia i Doctor en Sagrada Escriptura. Ha estat professor d'aquesta última ciència a la universitat de Bilbao i del Seminari de San Sebastián. Va ser el primer que va donar classes en euskera. Ha exercit diferents càrrecs pastorals i es mostra optimista pel que fa la joventut actual i a les vocacions religioses. "On hi ha nens hi pot haver vocacions i a Europa hi ha escassetat de vocacions perquè no hi ha joves", diu el nou General dels Passionistes.

Parròquia de la Sagrada Família, c/. Provença, 450.- Dijous, dia 1 de desembre, a les 9 del vespre, al Casal Parroquial, Ponència a càrrec de Mn. Joan Carrera i Planas, rector de la Parròquia de St. Isidor, sobre el tema: L'Encíclica "Sollicitudo Rei Socialis". També hi haurà Col·loqui. Ho organitzen els Grups de Reflexió i Diàleg de la Parròquia.

Grups d'Oració i d'Amistat.- El proper dia 4 de desembre, tindrà lloc a les 5 de la tarda, al Col·legi de St. Vicenç de Paul, c/. de les Carolines, 18, el Recés Anual dels Grups d'Oració i d'Amistat, que serà dirigit per Mn. Carles Mas de Xears.

Novena de la Immaculada pel Jovent.- L'església de Montealegre (c/. Vallonzella, 13 - Montealegre, 7), organitza una vegada més la Novena de la Immaculada Concepció, dirigida als nois barcelonins. A partir del dia 30 de novembre, tots els dies a 2/4 de 8 del vespre es té la Missa amb l'homilia que predicarà el Rvd. Dr. Manuel Cociña, director espi-

ritual del Col·legi Major Pedralbes.

Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura (A.C.A.T.).- Organitza un concert a càrrec de la CORAL SANT JORDI, amb motiu del 40 aniversari de la Declaració dels Drets Humans. Dia 1 de desembre, a les 9 del vespre, a la Parròquia de Santa Anna.

CCU. Centre Cristià dels Universitaris.- Dilluns, dia 28 de novembre, a dos quarts de vuit del vespre, tindrà lloc l'Acte oficial de la celebració

del 10 Aniversari del nostre Centre amb les següents activitats: 1. Lectura de la Memòria dels 10 anys, a càrrec de Llum Delàs, directora del Centre. 2. Conferència: "Església, fe, cultura i universitat", a càrrec del Cardenal Poupard, President del Pontifici Consell per a la cultura i del Secretariat pels no creients.

RECÉS D'ADVENT organitzat per ANFE.- El dissabte, dia 3 de desembre, tindrà lloc a l'església del Sm. Sagriment, c/. Aragó, 268, el recés que tindrà caràcter de TARDA D'ORACIÓ en aquest

Exercicis del Poble de Déu al Miracle (Solsonès)

Com estava anunciat se celebrarà l'última tanda d'aquest any, començant el dia 2 de desembre al capvespre i acabarà el dia 6 a la tarda.

Com es costum dirigit personalment la tanda, el bisbe de Solsona, Miquel Moncadas i Noguera i se celebrarà a la Casa d'Espiritualitat del Miracle.

La tanda es oberta a tothom: joves, matrimonis, ancians, nuvis, sacerdots, religiosos, religioses...

Tractant-se d'Exercicis Bíblics, cal portar la Bíblia (A i N). Les despeses són cobertes de manera anònima.

Cal fer la inscripció de seguida a Casa d'Espiritualitat 25287 El Miracle (Solsonès) Tel. (973) 48 00 45.

P E T I T S A N U N C I S

VARIS

INTERESSATS, intercanvi de llibres i sortides grup mitjana edat. Tel. 232 95 40 de 4 a 8 de la tarda.

SRA. vídua 75 anys, cedeix habitació a noia o Sra. confiança. Pis cèntric, a canvi d'alguns serveis. Referències. T. 215 16 49.

SR. desitja relacionar-se amb Srta. 40-50 anys prov. Tarragona. Fins matrimonials. Tel. 977/ 23 64 61 de 9 a 10 nit.

MATRIMONI sense fills mitjana edat tindria cura de finca o masia a prop de Barcelona. Escriu al Sr. Josep N.A. Apartat de Correus 22 - 273 - 08080 Barcelona.

BIÒLEG 26 anys desitja conèixer estudiant farmàcia o farmacèutica catòlica, fins matrimonials. Apartat de correus 3085 sucursal 3 - 08080 Barcelona.

AUXILIAR CLÍNICA amb títol de perquera s'ofereix per a pers. que ho necessiti a propi domicili. Tel. 323 10 43. Tel. 424 91 61.

ES NECESSITEN cuineres o noies amb ganes d'aprendre per a casa de colònies a Calafell. Tel. ((3) 230 16 06. Tardes de 3 a 8.

JUBILAT 61 anys, desitja casar-se amb Sra. seriosa de 50/57 anys. T. 256 82 22 de 8 a 11 nit.

VIDUA sense fills desitja senyor fins matrimonials. Tel. 240 67 85. Nits.

ES NECESSITA Sra. o Srta. per a tenir cura d'infants i ajudar un xic la casa. Tel. 246 64 27 i 246 52 01.

MATRIMONI necessita persona a tot estar. Tracte familiar. Tel. 203 06 16.

DESITJO ampliar col·lecció calendaris butxaca. Envieu a Pilar Agorreta Tena, c/. Riera de Sant Miquel, 75, 1r, 1ª - 08006 Barcelona. Gràcies.

CASA per sis-nou persones a l'Empordà. Estada de dies o setmanes. Moblada i cuina equipada. Tel. (972) 79 80 08.

S'OFEREIX senyor 43 anys, com a tesorero o control de magatzem, formal. Tel. 372 53 25.

COL·LECCIÓ Quaderns Pastoral del 1972 a 1986, completa i nous 20.000 pts. Tel. 424 68 06.

NECESSITARIA Sra. neteja, un matí la setmana. Tel. 254 13 34.

ESTUDIANT d'òptica desitja treballar en òptica o taller de muntatge. Experiència públic. Jordi. Tel. 237 70 24 de 2 a 5.

JOVE 40 anys desitja conèixer noia, fins seriosos. Tel. 237 19 25.

ORGANISTA-concertista especialista en J.S. Bach cerca promoció o sponsor per a concerts o recitals d'orgue a catedral, esglésies, oratoris. Disposat a viatjar. Tel. 339 15 82 de 10 a 12 nit.

VENDES

VENDA DE XALET I APARTAMENTS en els millors indrets de l'Escala (Costa Brava). Preus interessants. **FINQUES GUANTER (A.P.I.)** Avinguda Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72.

temps d'Advent. Començarà a les 5,30 de la tarda i finalitzarà a les 8'30 després de la celebració de l'Eucaristia. Consistirà en reflexió i meditació, oració personal, res de Vespres i celebració de l'Eucaristia. El diri-

girà el P. Josep M.ª Dausà. Poden participar totes les persones que ho desitgin. Per més informació: CEDAIR, c/. Aragó, 268, tel. 216 02 13, de dilluns a divendres, de 6 a 8 de la tarda.

Activitats per al mes de novembre

Dia 26 Solemne celebració eucarística, a la basilica de Ntra. Sra. del Pi, a les 19'15 h., presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona, monsenyor Lluís Martínez Sistach, concelebrada per sacerdots antics escoltes i altres que s'hi vulguin unir. Cal que cada sacerdot vingui proveït d'alba i estola del color corresponent a l'Advent.

Dia 27 A les 9 del vespre, a la parròquia de Santa Maria de Jesús de Gràcia, concert "LES CANÇONS DE L'ONCLE" a càrrec de l'Orfeó Laudate, dirigit pel mestre Àngel Colomer. **TOTHOM HI ÉS INVITAT.**

20 ANYS

al servei de la pau,
la justícia i els
drets humans

Demana informació

Fes-te soci

Col·labora

JUSTÍCIA I PAU

Rivadeneyra, 6, 10è. - 08002 - Barcelona
Tel. (93) 317 61 77

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIA

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les festes de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sinode suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11x17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Impres a dues tintes
Enquadernació de simil·pell - P.V.P. (amb IVA), 5545 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona

NOM

ADREÇA

POBLACIÓ Tel.

PREU LÍNIA SETMANES

125 pts.
250 pts.
375 pts.
500 pts.
625 pts.
750 pts.
875 pts.

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona

URGELL

Acordat a la Seu d'Urgell

Església i Catalunya: 1.000 anys d'història comuna

LA SEU D'URGELL.— Els membres de les delegacions i comissions diocesanes del patrimoni cultural, de les diòcesis de Catalunya, es van reunir el 12 d'octubre a la Seu d'Urgell per preparar i coordinar criteris sobre l'exposició "L'Església i Catalunya. Mil anys d'història". L'exposició, organitzada amb motiu del Mil·lenari, il·lustrarà amb peces d'art i documentació els 1000 anys d'història de Catalunya.

L'exposició central tindrà lloc a Barcelona els mesos de gener i febrer del 1989 i s'hi presentaran les obres que marquen les fites més importants de la història de Catalunya. Els responsables del patrimoni cultural dels bisbats de Catalunya estudien quines obres són les més adequades per il·lustrar la història mil·lenària de Catalunya. Així ho han informat a CATALUNYA CRISTIANA fonts properes a les comissions d'art sacre reunides el 12 d'octubre a la capital de l'Alt Urgell, seu anfitriona de la trobada per haver-s'hi

inaugurat recentment el Museu Diocesà, ampliat i remodelat.

A partir del febrer del 1989 es muntaran les exposicions locals a diferents poblacions catalanes. Balaguer, Viella, la Seu d'Urgell i una població pallese a determinar són els centres inicialment previstos per a acollir les mostres locals d'art i documentació, que complementaran l'exposició central de Barcelona. En aquestes mostres, s'hi podran admirar 70 peces d'art: 20 procedents d'exposició del Mil·lenari a Barcelona i 70 més de la pròpia comarca.

"Fer palesa la incidència de l'Església en la història de Catalunya amb un conjunt de reflexions de cara al present i al futur" és l'objectiu de les esmentades exposicions. Totes les peces d'art, abans de ser exposades, si cal, seran sotmeses a un procés de restauració i la seva seguretat serà garantida mitjançant les corresponents pòlisses d'assegurança.

ANTONI MIRABET

Una exposició
d'art i
documents
dels bisbats
il·lustraran
la història
de Catalunya
amb motiu
de la
celebració del
Mil·lenari.

ESGLÉSIA I ESCOLA

Com és que han trigat tant?

Els qui hem seguit la informació que aquests darrers dies s'ha publicat sobre les escoles d'iniciativa privada i les institucions que hi estan relacionades, hem pogut llegir i escoltar comentaris referents a la tensió CECE-FERE. Què ha passat?

Primer de tot, hem de reconèixer que cal un coneixement profund de les característiques i del tarannà d'ambdues institucions per comprendre les raons que han mogut la FERE a "trencar" amb la CECE. En efecte, es tracta d'un assumpte força complex.

Val la pena, doncs, que comencem des del començament: què és la CECE?

La "Confederación Española de Centros de Enseñanza" és una institució de caràcter civil que representa els titulars de la major part de les escoles d'iniciativa privada d'Espanya —no tots—. En llenguatge més planer: és una "patronal de l'ensenyament privat", sens dubte la més important del país.

L'àmplia representativitat de la CECE l'ha feta prepotent, de tal manera que sempre ha actuat com si representés totes les escoles privades d'Espanya i mai no ha tingut en compte la pluralitat de centres docents d'aquest sector. Fa la impressió que, per a la CECE, totes les escoles privades són, primer de tot, "empreses".

I la FERE, què és? La "Federación Española de Religiosos de Enseñanza" representa la major part dels Superiors Provincials de les Congregacions Religioses dedicades a l'ensenyament —tampoc no tots—. Les escoles d'aquestes Congregacions sovint són anomenades "centres de la FERE".

La FERE, doncs, és una institució d'Església, i els centres que representa són escoles catòliques.

La FERE coordina aquests centres educatius i en fomenta l'actualització constant com a servei d'Església.

La diferent naturalesa de la CECE i de la FERE ha provocat una situació peculiar: moltes escoles catòliques estan vinculades a la FERE per raó de la seva titularitat —Congregacions religioses— i alhora són "sòcis" de la CECE com a "empreses d'ensenyament".

El problema plantejat, ja ens el podem imaginar: segons la FERE, els criteris d'actuació de la CECE sovint no són els més adients per a les escoles catòliques, en les quals els aspectes empresarials només tenen raó de ser en funció de la comunitat educativa i dels valors que defineixen el seu Caràcter Propi.

Per això, després d'una àmplia consulta la FERE s'ha mostrat partidària de constituir una nova associació que pugui representar els titulars de totes les escoles catòliques d'Espanya en la gestió dels assumptes que els corresponen com a promotors de centres d'ensenyament de l'Església.

I a Catalunya, què ha passat? Doncs no ha passat res, perquè des de fa anys els titulars dels centres adherits al Secretariat de l'Escola Cristiana no estan vinculats ni a la CECE ni a la FERE, sinó que han constituït l'Associació Professional "Serveis Educatius de Catalunya" (APSEC). Aquesta associació actua en plena sintonia de criteris amb el Consell de l'Escola Cristiana que presideix el Cardenal Jubany.

Sembla, doncs, que el camí emprat per les escoles cristianes de Catalunya és el camí adequat.

FRANCESC RIU

Es crearan equips de treball per a una catequesi més viva

LA SEU D'URGELL.— "Treballar per a una major i més activa participació dels laics en les celebracions litúrgiques" és l'objectiu que s'ha proposat la Delegació Diocesana de Litúrgia per al curs actual. L'acord va ser pres a la llum de la programació del Bisbat per al curs 1988-89 que aspira a un "desvetllament d'agents de pastoral i a la seva integració a la pastoral de l'Església".

La Delegació proposa que en les parròquies es formin equips de seglars al servei de l'assemblea litúrgica. Per això posarà a mans dels preveres uns tríptics amb informació sobre els ministeris que els seglars poden fer en les assemblees litúrgiques. Els impresos seran distribuïts als seglars que manifestin interès a oferir la seva col·laboració activa en les celebracions. Els diferents serveis (acòlits, lectors, salmistes, directors de cant, organistes, monitors i responsables de l'art, ornamentació i neteja) seran àmpliament explicats pels membres de la Delegació de Litúrgia a les pàgines del butlletí d'informació pastoral del Bisbat.

La Delegació també ha determinat suggerir a les parròquies la conveniència de fer ús d'"un nou pa àzim que pel color, gust i consistència està més d'acord amb la matèria que es requereix en l'Eucaristia".

A.M.

LLANES ARDILLA

Orientació de punt. Jerseis d'encàrrec.
Teixits de batista brodada i organdí.

Diputació, 405, entre Nàpols i Sicília.
Tel.: 232 65 15 - 08013 BARCELONA

TARRAGONA

FETS I CRITERIS

L'esperança cristiana

El temps d'Advent és temps d'esperança. La litúrgia del primer diumenge ens exhorta vivament a l'esperança: "alceu el cap ben alt, perquè molt aviat sereu alliberats".

La vida humana està plena d'esperances. Tot hom espera quelcom. Si una persona no té esperança de cap classe és una persona ben desgraciada. Trobem molts exemples d'esperances humanes. L'estudiant confia acabar bé el curs i aprovar totes les matèries per seguir endavant. El mestre que es presenta a un concurs espera obtenir una plaça adient. El malalt espera curar-se. Els pares esperen que els seus fills creixin com a persones. El polític vol sortir elegit o reelegit quan hi ha eleccions, etc.

Aquestes esperances, i d'altres, poden semblar "limitades" o potser "esquifides"; però donen sentit a la vida i encara que siguin immediates apunten més enllà. Moltes d'elles tenen l'estímul de construir una societat millor, amb més justícia, amb més pau, amb més convivència i solidaritat.

En el fons hi ha la força de la realització personal i social, la tendència vital a l'alliberament ple i total de la persona.

La fe cristiana il·lumina aquestes esperances i els dona un sentit més profund. L'esperança cristiana ha de polaritzar totes les altres esperances i totes les activitats humanes.

Per l'esperança cristiana nosaltres esperem "que es manifesti la glòria de Jesucrist, Déu gran i Salvador nostre. Ell s'entregà a si mateix per nosaltres, per rescatar-nos de l'esclavatge de les culpes, deixant-nos nets i fer de nosaltres un poble ben seu, apassionat per fer el bé" (Tt 2; 13-14).

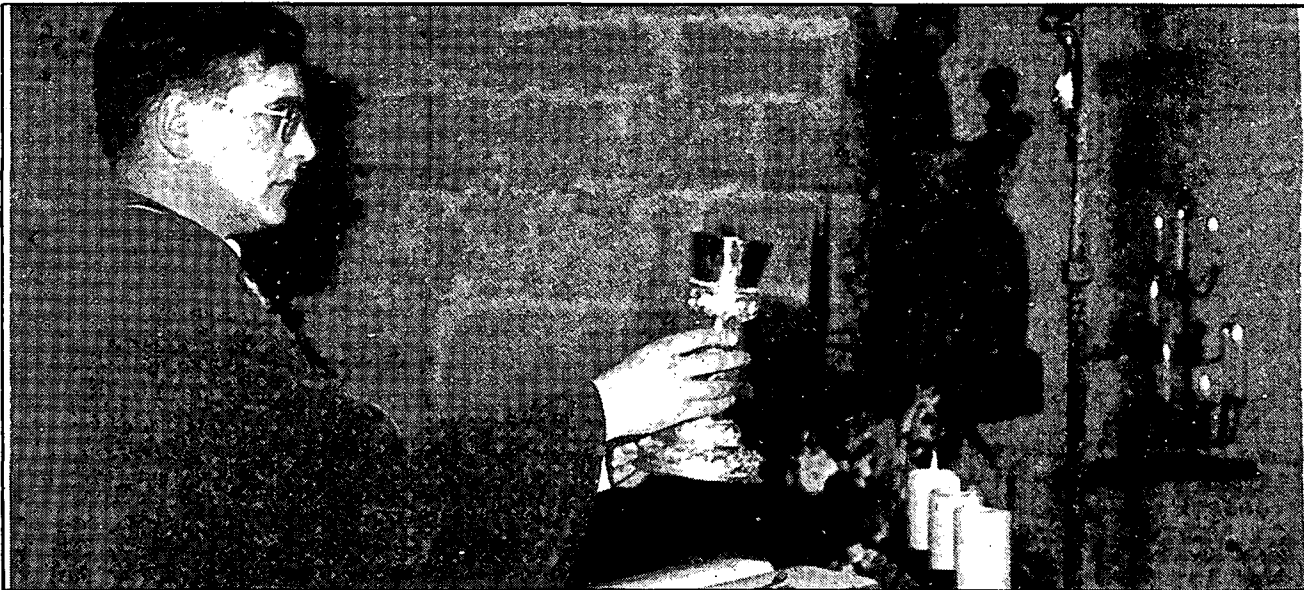
L'esperança cristiana no és pas un refugi ni una evasió. El dinamisme de l'Esperança estimula els cristians a ser constructors del Regne de Déu anunciant i inaugurat per Jesucrist. Avui, més que mai, els cristians hem de ser testimonis d'esperança i hem de fer que la seva acció sigui llum i llevat per construir un món millor que trobarà la seva plena-realització en "el cel nou i la terra nova".

Tota esperança que tingui la pretensió, en nom de la vida eterna, de devaluar radicalment el present, no seria pas esperança cristiana.

El cristià s'assembla a l'excursionista que dirigeix constantment la seva mirada vers el sol que surt a l'horitzó i vers el paisatge il·luminat per seva la llum.

Temps d'Advent, temps de viure l'esperança cristiana. L'Església ens presenta dos grans models: Joan Baptista i la Verge Maria. Tots dos varen esperar el Salvador. Maria el va portar al món, el Baptista el va anunciar. Alcem el cap ben alt vers l'esperança del nostre Salvador que ha vingut, que ve i que tornarà.

RAMON TORRELLA I CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Es el moment de fer una proposta vocacional agosarada

"Cal que tots els membres de l'Església ens fem nostre el problema", va dir mossèn Giménez en la reunió del Ple del Consell Diocesà

"És hora d'un replantejament pastoral"

TARRAGONA.— Fa poc es va reunir, per primera vegada aquest curs, el Ple del Consell Diocesà de Pastoral, renovat en més de la meitat dels seus membres d'un total de 59, presidit pel Sr. Arquebisbe Dr. Ramon Torrella i Cascante amb el Consell de Direcció.

Un cop feta la presa de possessió dels nous membres del C.D.P. —uns per raó del temps del seu nomenament, d'altres per representació dels nous arxiprestats, sorgits de la reestructuració d'arxiprestats de la nostra arxidiòcesi, es va debatre el tema "Promoció de les vocacions al presbiterat, diaconat permanent i ministeris instituits", a càrrec de mossèn Francesc Giménez, Director del Secretariat de Vocacions, tema que forma part dels objectius pastorals diocesans pel curs 88/89.

Mn. Giménez en la seva presentació tractà punts com: Capellans, pocs o massa? Presentà entre d'altres l'estadística d'edat del presbiterat a la diòcesi tarragonina. La mitjana d'edat és de 59 anys; actualment 131 d'ells tenen menys de 70 anys, i d'aquí a 15 anys seran 65 els qui tindran menys de 70 anys.

Així mateix comentà que des de l'any 1965, els capellans ordenats han estat 39, dels quals 5 corresponen a Tar-

ragona, 3 a Cambrils, 2 a cada una de les poblacions: Alcover, l'Espluga Calva, Montroig, Reus, Santa Coloma de Queralt, Torredembarra, Vallbona de les Monges i Valls; i amb una ordenació de prevere a l'Aleixar, Bràfim, la Canonja, Constantí, Juncosa de Montmell, Llorenç del Penedès, la Masó, Montblanc, el Pont, Prenafeta, Salou, Sant Martí de Maldà, la Selva, Vilaseca i Vinyols.

"És hora d'un replantejament pastoral, no es pot mantenir l'actual estructura. Cal però que tots els membres de l'Església ens fem nostre el problema; és, sembla, el moment oportú per fer una proposta vocacional agosarada; la pastoral vocacional ha de ser una dimensió present en tots els àmbits pastorals, d'una manera especial en la catequètica i joventut", va dir per acabar la seva ponència.

També va tractar temes com "Capellans, per a què? Paper insubstituïble del prevere en tota la comunitat cristiana i paper del laic.

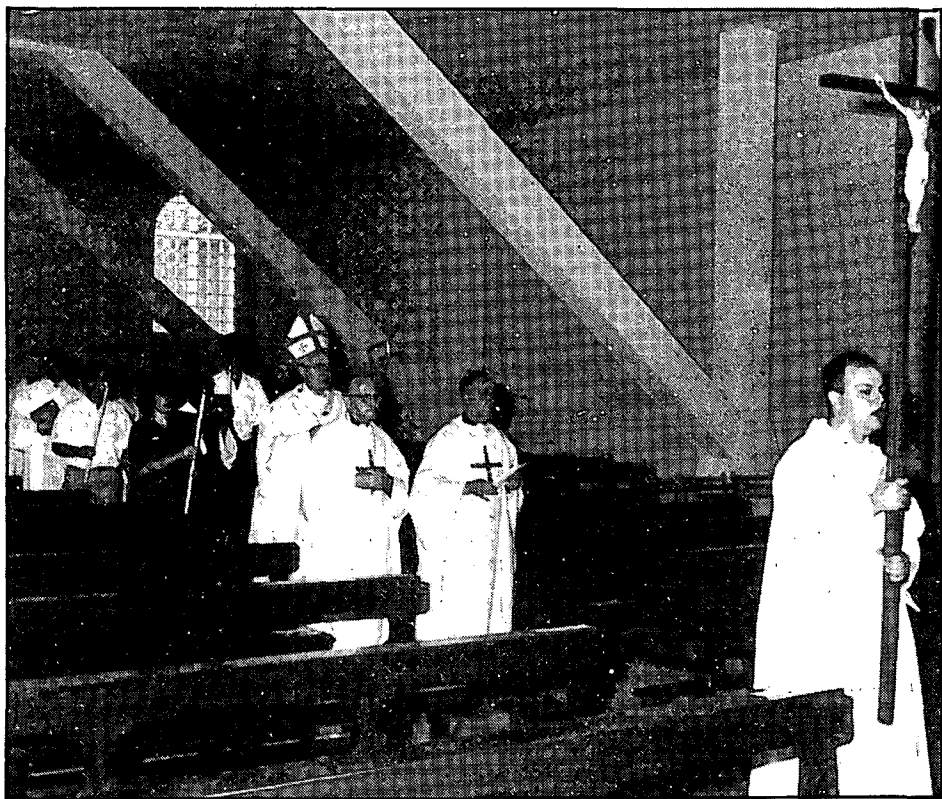
Acte seguit es va elegir els membres que formaran part de la Comissió Permanent del Consell Diocesà de Pastoral; dintre els quals s'elegiran els components de la Comissió Coordinadora.

El dia 18 d'octubre, a 2/4 d'onze del matí es reuniren els arxiprestats amb el Consell de Direcció, presidits pel senyor arquebisbe, Dr. Ramon Torrella i Cascante.

Mossèn Marius Rodrigo, rector del seminari de Lleida exposà el tema "La caritat pastoral". Comentà que la característica peculiar i definitiva del prevere diocesà és la caritat pastoral. Aquesta caritat pastoral simbolitzada en els sants pares a través del matrimoni entre el prevere i l'església particular demana un amor de reciprocitat, un respecte mutu i una fecunditat.

Tot seguit cada arxiprest explicà com havien endegat el pla pastoral al seu arxiprestat i també donà compte dels mitjans humans i materials de què disposaven per a portar-lo a terme. Destacaren l'adaptació dels objectius diocesans als arxiprestats, la creació o consolidació, en alguns casos, dels consells parroquials i arxiprestals, amb la finalitat d'aconseguir la promoció i participació del laicat, i la potenciació de les trobades de preveres a nivell arxiprestal, a més a més, de les activitats habituals de cada curs.

JOSEP MIQUEL GARCIA
i RAMOS

Entrada en processó al nou temple de Sant Fructuós, encapçalada pels arquebisbes Ramon Torrella i Josep Pont i Gol

Nova església per a la parròquia de Sant Fructuós a Tarragona

TARRAGONA.— La parròquia tarragonina de Sant Fructuós té nova església, temple que fou solemnement inaugurat el dia nou d'octubre per l'arquebisbe, Ramon Torrella, acompanyat de l'arquebisbe emèrit, Josep Pont i Gol, el rector Joan Serra i altres sacerdots.

Des del 1973 la parròquia de Sant Fructuós a Tarragona ha tingut una vida itinerant, allotjant-se en capelles de col·legis de religioses i darrerament en uns locals a la part moderna de la ciutat. Ara per fi es compta amb una església espaiosa i moderna, als baixos d'un immoble residencial, cedit per l'Obra Pia Montserratina, situat a una placeta al final del carrer de l'Escultor Verderol. El cost del nou temple és de 20.000.000 de pessetes, sufragades per la mateixa parròquia i té una superfície aproximada de 400 metres quadrats.

L'acte de la inauguració de l'església i consagració de l'altar es veié acompanyat de prop d'un miler de feligresos, que es traslladaren des dels locals de la Plaça dels Castellers fins al nou temple. Els arquebisbes i concelebrants procediren al ritu de la dedicació de l'església i consagració de l'altar,

dipositant les relíquies dels sants al receptor i que és una grossa pedra que du l'empremta del pas dels segles, portada de l'amfiteatre romà, on fou martiritzat sant Fructuós.

El doctor Torrella posà èmfasi en el fet de dedicar l'església inaugurada al primer bisbe de Tarragona, assenyalant que "el martiri de sant Fructuós ens recorda les arrels de l'església de Tarragona i que tots hem de ser testimonis de la nostra Fe, transmetent esperança i estimació".

Per la seva banda, mossèn Joan Serra, rector de la parròquia va remarcar la importància que té per ella, el fet de disposar del nou temple "perquè farà que es visqui la fe amb més vitalitat". En aquest sentit cal recordar que la parròquia de Sant Fructuós abraça uns vint mil feligresos i acull prop d'un miler de nens de vuit i de nou anys, a la catequesi.

Un cop acabats els actes solemnes de la inauguració tots dos arquebisbes, junt amb un representant de l'ajuntament, procediren a la plantació de tres arbres davant la façana de la nova església.

G.

LLEIDA

Joaquín Ruíz-Giménez, mantenidor del Certamen Marià de Lleida

LLEIDA.— Al Teatre Principal tingué lloc fa poc l'acte acadèmic del Certamen Literari Marià, de renom internacional i que apraga escriptors i poetes d'arreu que canten les glories de Maria, la Mare de Déu.

Peça clau del Certamen és el mantenidor, tasca que en la història del Certamen han acomplert assenyalades personalitats del món de la cultura, de la política, de la religió, de la ciència. El mantenidor d'enguany ha estat el senyor Joaquín Ruíz-Giménez, ex Defensor del Poble.

Presidí l'Acte Acadèmic monsenyor Ramon Malla, bisbe de Lleida, al qual acompanyaven les autoritats locals civils i militars, i representants de les institucions autonòmiques a Lleida.

Cada any el Certamen és votat a una advocació de la Mare de Déu; l'edició d'aquest any era dedicat a homenatjar les verges Patronesses de totes les Comunitats Autònomes d'Espanya.

Mari Pau López Rodríguez, de Lleida, diplomada en Ciències de la Informació, guanyà el Premi de S.M. el Rei, objecte d'art amb la signatura reial guardó que rebé de mans del senyor Ruíz-Giménez en nom del Rei Joan Carles. En aquest cas una Bíblia, edició especial amb magnífica enquadernació i preuades il·lustracions.

Joana Camprubí Arqué, professora d'EGB, resident a Vinassa, fou guardonada amb el Premi Bisbe de Lleida: Flor natural i cinquanta-mil pessetes, per la poesia titulada "Res ens feia sentir tanta enyorança".

J.M.

LLEIDA.— Vida Creixent, moviment de la gent gran, també ha començat les activitats del nou curs. Amb assistència d'un centenar i escaig de participants fa poc se celebrà la IV JORNADA DE "VIDA CREIXENT", a la Casa d'Exercicis, Lleida.

Després de la presentació de la Jornada a càrrec del Sr. Olómi, d'Artesa de Lleida, va fer ús de la paraula el senyor Joan Viñas, coordinador de Vida Creixent a Barcelona, que parlà dels valors de la Gent Gran. L'auditori seguí amb fruïció les explicacions del senyor Viñas.

També va adreçar-se als assistents la senyora Alicia Mate, Secretària del Moviment a nivell estatal, que va venir de Madrid per assistir a la Jornada de Lleida.

Els organitzadors tenint compte de les dificultats d'alguns dels participants per accedir fins a la Casa d'Exercicis establí un servei de cotxes pel trasllat des de la primera porta d'accés a la Seu Vella fins al lloc de la trobada.

La trobada va acabar amb la Missa oficiada per monsenyor Ramon Malla, bisbe de Lleida, que beneí i encoratjà a tothom a viure amb disponibilitat de servei a l'Evangeli, per la qual cosa no hi ha límits d'edat.

Caritas vol ser a totes les parròquies

Una Pastoral més evangelitzadora i missionera és el compromís que com a objectiu global pastoral assumeix el bisbat de Lleida pel curs 1988-89.

Vida Creixent ha encetat les activitats del nou curs

"La gent gran al servei de l'evangelització"

La disponibilitat al servei de l'evangelització no coneix edat, va dir el Dr. Malla.

En aquesta línia, acceptant-ne el repte, els grups parroquials de Caritas, de la ciutat de Lleida, començaren el curs amb una trobada a la qual assistiren més de 50 persones en representació de 12 parròquies. El Secretari i Assistents Socials de Caritas, també s'hi feren presents. Al final tots menjaren dels pastissos que algunes participants a l'acte havien preparat.

De fa temps Lleida cerca la manera de fer una acció de Caritas coordinada per major efectivitat i millor imatge de treball eclesial. Trobades com aquesta del 4 d'oc-

tubre són d'un gran ajut perquè la Coordinadora pugui fer la seva tasca.

És propòsit ferm de la Diòcesana que Caritas estigui establerta en totes les parròquies, cosa encara no aconseguida, però que està entrant en la consciència de les comunitats parroquials i els seus responsables.

Perquè la tasca de Caritas no vol ser sols assistencial; es preocupa especialment de l'aspecte formatiu dels seus col·laboradors. Organitza cursos de preparació al Voluntariat, trobades i sessions d'estudi de Doctrina Social de l'Església.

CASAL P. PALAU

La parròquia de Santa Teresa de Jesús, Lleida, inaugura a final de curs el CASAL PARE PALAU. Beneí les instal·lacions monsenyor Ramon Malla, bisbe de la Diòcesi.

El "CASAL P. PALAU" és una obra al servei de l'acollida i promoció de joves amb dificultats i problemàtica social. El Casal és fruit de la col·laboració, esforç i ajuda prestada per persones i entitats. El seu principal promotor d'aquesta iniciativa és Caritas parroquial de Sta. Tereseta.

JAUME MONTAÑA

IMPROMPTU

Un llibre esperat

M'han lliurat un exemplar del llibre que, des de fa temps, esperava: **Glosses del Dr. Tarrés** és el títol. Aquestes glosses foren escrites quan el Dr. Tarrés era vice-president de la Federació de Joves Cristians de Catalunya, i publicades a FLAMA, el seu setmanari portaveu.

Ha estat l'Esteve Busquets i Molas, el recopilador i autor del pròleg del llibre, qui me l'ha fet a mans, amb una afectuosa dedicatòria que no sé com agrair. Perquè l'Esteve Busquets i Molas va ser el meu primer redactor en cap, quan jo just començava a balbucejar per aquests verals del periodisme.

Les sitges del record s'han obert fent reviuire aquella modesta escola de periodisme de la F.J.C. a la qual concorriem uns quants il·lusionats que, amb atenció profunda, seguïem les magistrals lliçons del Dr. Carles Cardó, del Dr. Josep Gros, d'en Manuel Brunet, entre altres.

I penso com en Busquets s'anguniejava per tal que les "glosses" arribessin a temps, ja que el Dr. Tarrés havia de cronometrar-se per atendre la medicina, en la que destacava fortament, i la tasca apostòlica a la que s'havia sentit cridat i a la que s'havia llançat sense regatejar esforços. I recordo com eren esperades i llegides aquestes glosses, i com servien d'orientació i estímul als militants fejecistes.

Crec sincerament en l'actualitat de les GLOSSES DEL DR. TARRÉS, perquè poden contribuir en el revifament de l'esperit cristià que, sens dubte, rau al fons del cor dels nostres joves d'avui.

ORIOL CAMPS

GLOSSES DOMINICALS

El problema de la SIDA

El dia primer de desembre ha estat proclamat per l'Organització Mundial de la Salut (OMS) "Dia de la SIDA". Un dels lemes oficials és aquest: "Parlem de la SIDA".

I cal fer-ho, perquè es tracta d'una malaltia infecciosa molt greu. És un tema "tabú", com algú ha dit, que fa por i causa temor, i planteja uns interrogants, no sempre justos, per part de la gent. Els temors irracionals han de ser refusats; però la gravetat de l'epidèmia no pot ser minimitzada.

El mes de gener d'enguany, va tenir lloc a Londres una cimera mundial de ministres de la salut per tal d'estudiar els programes de prevenció de la SIDA. En la Declaració final, es va fer constar que la lluita s'ha d'enfocar bàsicament des del punt de vista d'un problema de salut pública. Així ha estat fet en la major part de països. A Espanya i a Catalunya no han mancat programes de prevenció i de control, duts a terme per les autoritats sanitàries competents. L'interès i els esforços d'aquestes són dignes de lloança.

Però ¿s'acaba aquí allò que es pot fer i s'ha de fer davant d'aquesta malaltia, que l'OMS ha qualificat d'un "problema mundial que conté una greu amenaça per a la humanitat"? L'esmentada Declaració de Londres afirma que "el component més important dels programes nacionals contra aquesta malaltia és la tasca d'informació i d'educació". Una informació i una educació que cal que vagin més enllà del problema mèdic, ja que, per les seves implicacions, la SIDA és també un problema cultural i ètic.

En efecte, al·ludeixo una altra vegada la citada Declaració de Londres, on s'afirma el següent: "Considerem que els programes d'informació i d'educació han de ser adreçats al públic en general i han de tenir del tot en compte les circumstàncies

socials i culturals, les diferents maneres de viure i els valors humans i espirituals". Per tant, una política i una acció sanitària adequades requereixen la salvaguarda de principis ètics irrenunciables, perquè són inserits en el dret humà fonamental a la vida. Per això en l'acció preventiva contra aquesta malaltia, és sorprenent que es faci un silenci inexplicable dels valors ètics, com si aquests no tinguessin res a veure amb un problema de tanta magnitud. Una cosa és la no confessionalitat de l'Estat i la llibertat religiosa dels ciutadans i una altra és el silenci sistemàtic d'uns valors humans d'inspiració cristiana, que haurien de configurar el comportament de la societat, perquè aquesta no s'enfonsi en un "buit ètic".

Des d'aquest punt de vista, hom pot preguntar el següent: ¿han estat veritablement formatius —humanament i èticament— alguns mitjans utilitzats? i alguns anuncis apareguts sobretot a la televisió? No hi han mancat missatges liminals i subliminals que sembla que orienten la gent envers la sexualitat fàcil i sense compromís o bé inciten a la promiscuïtat.

L'Església no es desenten del problema de la SIDA i té quelcom molt valuós per aportar-hi, en ordre a la formació i l'educació dels ciutadans. Fonamentada en els ensenyaments de l'Evangeli, exhorta els cristians a exercir la caritat més exquisida amb els qui pateixen aquest mal i amb els seus familiars. I no es cansarà mai de proclamar la necessitat urgent de recuperar "una ecologia de l'home", és a dir, una ecologia de l'esperit que consisteix en una manera de comportar-se els homes i les dones segons els valors ètics i morals més fonamentals.

NARCÍS JUBANY
Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

SOLSONA

Un fogar de cultura i de treball

El Museu Diocesà de Solsona, entre els millors d'Europa

SOLSONA.— El proper dia 13 de desembre es reunirà la Junta del Patronat del Museu de Solsona —integrat a la Xarxa de Museus de Catalunya d'ençà del conveni de 1982— per acabar de perfilar els detalls que faran possible l'estrena de les noves dependències que completen aquesta institució de tanta transcendència per a la cultura religiosa i civil de la comarca i de tot el país.

Creat pel bisbe Riu l'any 1896, mantingut malgrat les minses possibilitats diocesanes, i ordenat per diversos directors entre els quals destaquen mossèn Serra i Vilaró i el doctor Antoni Llorens —aquest darrer traspasat fa ben pocs mesos—, havia anat recollint i catalogant materials fins allà on li era possible, salvant-los de la destrucció del temps i dels homes.

Però, és des de l'esmentat conveni —Generalitat, Bisbat i Ajuntament de Solsona— de l'any 1982, que se li ha pogut donar un nou i definitiu impuls per a poder-ne fer, no solament un lloc visitat, sinó també un fogar de cultura i de treball sobre la Prehistòria i la Història nostres. Amb les obres que s'hi han anat fent fins ara,

ocupa la major part de l'edifici del Palau Episcopal, construït a finals del segle XVIII.

L'any 1981 es nomenava l'actual director, mossèn Joaquim Calderer i Serra i el 1983 s'inauguraven les noves instal·lacions: la sala de la comarca del Solsonès, la de Prehistòria (Neolític, Megalítisme i Edat del Metall) i de la cultura Ibèrica, així com les del món Romà i Romànic.

Un lloc d'estudi i de treball

Des de llavors, s'han dut a terme, amb una reforma gairebé total de l'interior de l'edifici de baixos i tres plantes, les obres necessàries per a instal·lar-hi les sales del Gòtic, Renaixement, Barroc i Segle XIX que aviat s'obriran al públic.

Si no es pretengués cap altre objectiu que el de presentar a la vista del públic visitant les joies artístiques i els monuments històrics que el Museu de Solsona atresora, amb els departaments que acabem d'esmentar quedaria completa la seva missió. Però s'ha volgut fer més que una exposició

d'objectes de relleu, amb una consciència clara que els museus moderns no han de ser només vitrines d'exposició d'objectes singulars sinó també un lloc d'estudi i de treball per als estudiosos i per als estudiants.

Perseguint aquesta finalitat, doncs, s'han instal·lat unes sales d'estudi (on hi haurà col·locat en vitrines i ordenat tot aquell material del fons del Museu solsoní que no s'exhibeix a les sales d'exposició), una biblioteca, un taller de restauració amb el seu propi laboratori i un altre laboratori fotogràfic.

Realment podem dir, sense cap afany d'exageració, que el **Museu Diocesà i Comarcal de Solsona** estarà en la línia dels millors d'Europa de la seva categoria i serà, en endavant, una eficaç eina de treball cultural al mateix temps que un atractiu turístic de primer ordre.

L'Església de Solsona, amb el suport de la Generalitat i de l'Ajuntament de la ciutat, continuarà ajudant la cultura del nostre país. Ara, amb més eficàcia que mai.

LLUIS BADIA i TORRAS

Les noves dependències faran del museu solsoní una eficaç eina cultural ensem que un atractiu turístic de primer ordre.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 400 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

La nostra fita és que tots els més de 1.500 missioners i missioneres de les diòcesis catalanes puguin rebre el setmanari. La comunicació amoroixa la solitud i dóna el confort de la comunió fraternal.

Cada setmana en publiquem una relació. ¡Sigueu "padrins" d'aquests germans i germanes nostres!

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRI:

M. CARME HERRER
COMBONI SISTERS
P.O. BOX 67
WAU
SUDAN 11.280.- Ptes.

MONTSERRAT VERGES
BONG YANG RI 252-1
KANG WON DO 230-20
COREA DEL SUR 11.280.- Ptes.

M. DOLORS RODRIGUEZ
ST. RAPHAEL'S
RAILWAY ROAD. FAISALABAD
LYALLPUR
PAKISTAN 11.280.- Ptes.

JOAN ESCOLA
EGLISE DE LA SAINTE FAMILLE
22, RUE AHMED ONSI
HELOUAN
EGIPTE 14.080.- Ptes.

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms
Direcció Tel.
Població D.P. Província

subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
(nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:

- ☐ taló que adjunto
☐ gir postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització

Domiciliació: Banc/Caixa
Sucursal n°
N° compte corrent
Població Província

Prego al Banc/Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.

Població: Data
Signatura:

"CATALUNYA CRISTIANA", c/. València, 244, 2on. 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

VIC

A més de realitzar una acció comuna dirigida a treballar la solidaritat entre tots els àmbits

El MIJAC-VIC es proposa potenciar l'intercanvi entre centres

SANT GUIM DE FREIXENET.— En un ambient cordial, poques cares i totes conegudes, va celebrar-se fa poc en aquesta localitat l'assemblea diocesana del MIJAC de Vic.

Al llarg de l'assemblea es van discutir i fixar les prioritats a treballar als centres cara al nou curs 88/89. Aquest any el MIJAC-VIC es proposa potenciar l'intercanvi entre centres i realitzar una acció comuna dirigida a treballar la solidaritat en tots els àmbits en què es mouen tant els nens com els animadors. Totes les accions i experiències personals i/o de grup es posaran en comú en una trobada diocesana d'infants que tindrà lloc el 9 d'abril de 1989. A nivell d'animadors, es va fer el compromís de col·laborar més activament en l'àmbit del moviment diocesà.

La polèmica es va encetar sobretot quan es va parlar de la realitat dels consiliaris. A alguns centres no n'hi ha; en d'altres no fa la seva funció i en molts es constata la total desconexió d'aquestes persones amb la vida del moviment i la realitat dels joves. Val a dir que a l'Assemblea només hi havia quatre consiliaris i que a la diòcesi hi ha divuit centres de MIJAC.

D'altra banda, també es va parlar de la necessitat de coordinar les iniciatives a l'entorn dels grups d'adolescents del MIJAC. Aquests grups plantegen una seriosa problemàtica al moviment, ja que es troben en una etapa difícil i el MIJAC no sempre ha sabut donar una resposta prou reeixida.

Finalment, l'assemblea va votar els membres de la Comissió Diocesana que es manté sense canvis importants com les dels darrers cursos. Van assistir-hi uns 40 joves que representen un 10% del total d'animadors en actiu de la diòcesi.

C.

"Tots junts fem camí" va ser el lema que presidí els treballs de l'assemblea.

Amb cinc propostes d'objectius

32 grups prepararen el camí a l'Assemblea de l'Església a Manresa

MANRESA.— El dissabte dia 5 de novembre, unes 80 persones pertanyents a diverses comunitats moviments i serveis eclesials de l'arxiprestat de Manresa, es reuniren en assemblea al Casal de l'Església, per debatre-hi i adoptar els objectius pastorals d'enguany. Així es donava acompliment a un dels compromisos contrets al final d'un treball sobre la vocació i la missió dels laics en l'Església de l'any 1987.

Aquesta assemblea anava precedida d'un treball de 32 grups que atengueren la proposta de treball llançada pel Consell de Pastoral, que recollí les aportacions.

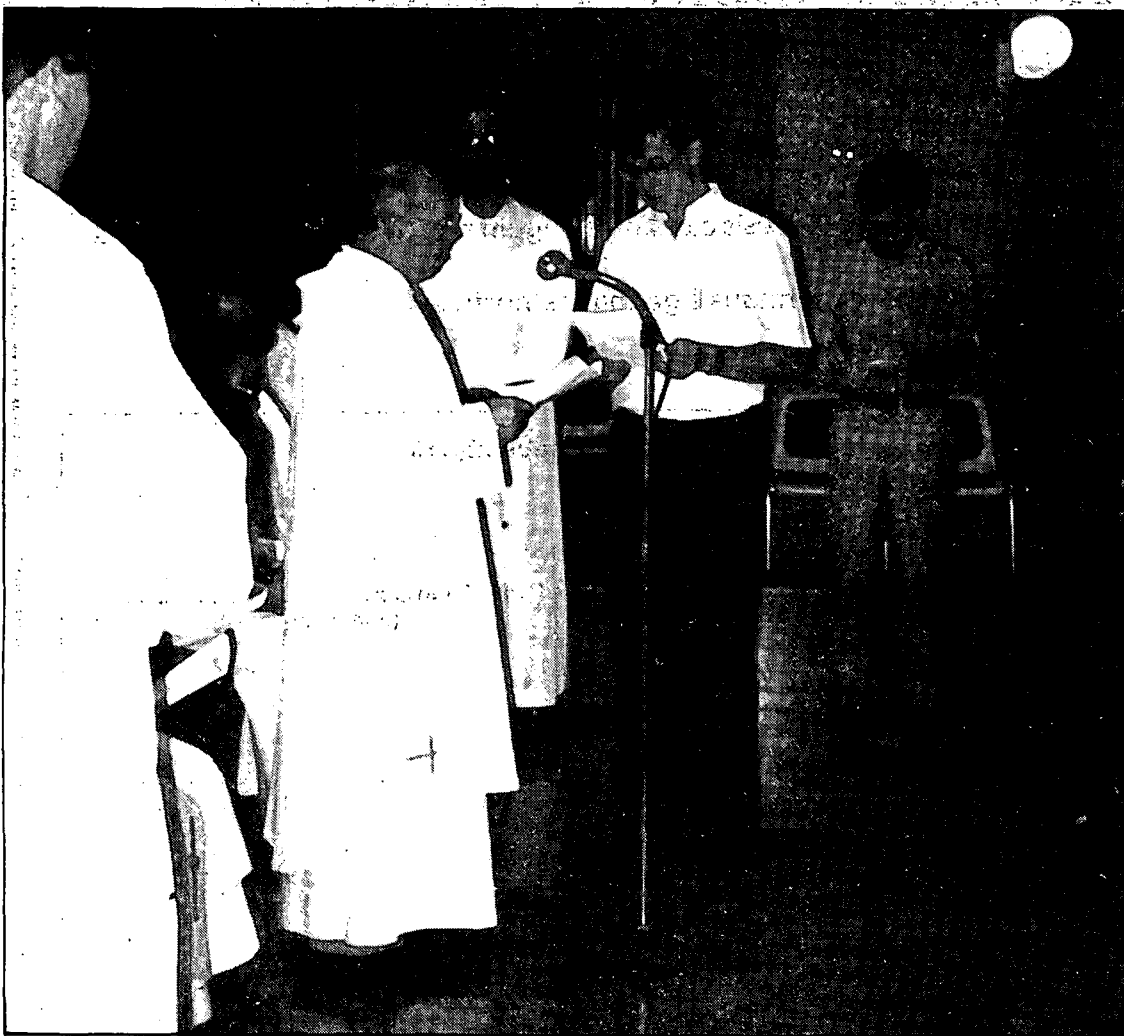
L'arxiprestat de Manresa, Jacint Medina, fou qui obrí les cinc hores de treball, congratulant-se de la possibilitat de fer aquesta assemblea. Seguí la intervenció de Salvador Bardulet, vicari episcopal de la zona sud del bisbat de Vic, defensant la necessitat d'un pla pastoral global del bisbat, entès com un marc general que permeti tant la vida particular de cada comunitat com l'esforç comú.

A continuació es debateren les cinc propostes d'objectius que el Consell de Pastoral sotmetia a la consideració de l'Assemblea. El delegat al Bages de la Pastoral de joves, obrí aquest torn propugnant un treball conjunt en l'àmbit dels

adolescents. El Secretariat de Catequesi en presentà una altra de cara a la intensificació de la catequesi d'adults. Els responsables del Secretariat de la Pastoral Familiar presentaren el tema de l'acolliment de les parelles que es volen casar per l'Església. Es decidí la creació d'un òrgan informatiu escrit de cara a afavorir la intercomunicació entre els diversos grups d'Església. I, finalment, Caritas Manresa féu una presentació dels seus projectes immediats, els quals merescueren l'assentiment dels reunits.

L'assemblea acabà amb l'Eucaristia.

C.

Un moment de la professió religiosa de Ricard Costa-Jussà.

Professions claretianes a la ciutat de Vic

VIC.— Dos fets claretians són dignes de menció.

El primer és la professió religiosa d'en Ricard Costa-Jussà, que tingué lloc el dia de la festa de la Nativitat de la Mare de Déu, a Vic, en concret al temple de Sant Antoni M.ª Claret. La celebració fou presidida pel P. Jordi Pijoan, provincial dels claretians de Catalunya, i fou acompanyada pel P. Gustavo Alonso, General dels Claretians, i pel P. Aquilino Bocos, Conseller General. No cal dir que hi era present la família, pares, germans i coneguts d'en Ricard; així com un bon nombre de claretians que concelebraren. Animaren musicalment la celebració els joves del Casal Claret de Vic.

Cal que esmentem també l'assistència dels companys de noviciat i la del mestre de novicis, P. José San Roman, vinguts des de Los Negrals (prop de Madrid), lloc on hi ha la casa del Noviciat de la província claretiana de Castella.

En aquesta mateixa ocasió va renovar els seus vots religio-

sos l'estudiant Joaquim Puigdemont. I seguint la cursa claretiana, l'Oriol Ràfols ha començat el noviciat a la ja esmentada casa de Los Negrals, on seguirà aprofundint en l'Evangeli, viscut des de l'experiència claretiana.

L'altre fet és que els dies de l'1 al 10 de setembre tingué lloc a Vic el II Simposium de la família claretiana. S'hi aplegaren 40 membres de les diverses branques. Els temes que centraren la trobada foren "La relació de Maria amb l'espiritualitat claretiana" i "La vocació i missió del laic a l'Església".

C.

BARCELONA

L'abat Cassià Maria Just, a l'Acadèmia Catòlica de Sabadell

"Montserrat ha de participar en l'esforç comú d'evangelització"

SABADELL.— Amb motiu de la commemoració del Mil·lenni de Catalunya l'Acadèmia Catòlica de Sabadell, ha donat un relleu a l'acte d'inauguració del curs 1988-89, el qual fou presidit per l'abat de Montserrat Dom. Cassià M.ª Just i el bisbe auxiliar Mons. Lluís Martínez Sistach.

Abans, però, el P. Abat visità el monòlit traslladat a la Parròquia de la Puríssima de Sabadell fa uns mesos, a la memòria del pare Àngel Rodamilans, sacerdot sabadellenc, assassinat el 1936, gran musicòleg, que fou director de l'Escolania de Montserrat.

Acompanyats els visitants pel President de l'Acadèmia Sr. Esteve Renom, es cloqué solemnement l'any dedicat a la restauració de l'edifici, la recuperació del qual ha constituït una estimable inversió provinent de les aportacions voluntàries de particulars i entitats.

Aquesta recuperació ha coincidit amb un gran impuls de les seves activitats amb el caliu de totes les seccions i entitats germanes que s'apleguen en les seves sales.

Amb la sala "Lluís Carreras" plena de gom a gom, presidida pel P. Abat, el bisbe auxiliar monsenyor Martínez Sistach, el Consiliari mossèn Joan Busquets i el President de l'Acadèmia Sr. Esteve Renom, aquest obrí l'acte recordant com ara fa un any inaugura aquestes obres de restauració el President de la Generalitat Sr. Jordi Pujol. Féu un resum de la tasca del passat curs seguidora dels ideals de fe i pàtria que impulsà el seu fundador Dr. Sardà i continuada feliçment pel Dr. Carreras i altres consiliaris.

En la seva interessant dissertació, el P. Abat, com a punt de partida destacà tres realitats inse-

Un moment de la visita del pare Abat a les instal·lacions de l'Acadèmia.

parables que es desprenen de la carta col·lectiva dels bisbes catalans, sobre **Les arrels cristianes de Catalunya**: la història, el "sensus fidelium" i el magisteri del Papa i els nostres bisbes.

Es remuntà en una ben documentada història de la nostra Muntanya, un cop reconquerida als sarraïns vers l'any 875, donada en part al monestir de Santa Maria de Ripoll pel compte Guifré el Pelós l'any 888, passant per la vinda a Montserrat dels reis del Casal català: Jaume el Conqueridor que pujà el 1229, per encomanar a la Mare de Déu la campanya de Mallorca, fins el rei Martí. La singularitat geològica de la muntanya de Montserrat i el seu emplaçament al bell mig del Principat i la presència d'una comunitat monàstica al servei del santuari, al llarg dels segles, Montserrat ha esdevingut implicat en els principals fets històrics i ha sofert també les conseqüències de grans con-

frontacions i lluites, fins a la guerra de la Independència, en que fou saquejat el Santuari, que quedà convertit en un munt de runa.

Destacà les festes del mil·lenni del 1880, seguides de la coronació canònica de la Santa Imatge i de la proclamació pontificia de la Mare de Déu de Montserrat com a Patrona de Catalunya que representaren una represa important de la devoció mariana del poble català i un nou impuls per la reconstrucció del Santuari.

El sensus fidelium

Als fons dels esdeveniments històrics, com un fil conductor, trobem la vivència de la fe dels fidels que esguarden la Verge de Montserrat com la seva Patrona. És una tradició popular de la teologia dels Santuaris Marians, esdevinguts llocs de conversió i d'aprenentatge de la pregària i les virtuts fonamentals de la vida

cristiana que els pelegrins han còpsat i les viuen amb una fe senzilla. Els pelegrinatges parroquials a Montserrat cada dia són més nombrosos i són més freqüents les visites col·lectives i de cristians per celebrar actes familiars al voltant de la Mare de Déu, en una gran intensitat religiosa. El pare Cassià Just recordà les paraules del Papa en la seva darrera visita: "Rebeu a tothom", "Ricevete tutti".

El Magisteri de l'Església

Ressaltà tres grans figures: El papa Lleó XIII que, en el context de la Renaixença concedí el patronatge de la Mare de Déu de Montserrat sobre Catalunya, gràcies a la intervenció dels grans eclesiàstics Collell, Verdaguier i Sardà, que prepararen la festa del mil·lenni amb l'abat Muntades.

El bisbe Torras i Bages, fundador de la Lliga Espiritual de la Mare de Déu de Montserrat, que volgué ser consagrat a la Basílica i a qui devem el text de la visita espiritual, amb la petició que "mai no es desfaci aquest poble català que Vós espiritualment engendràreu".

I, finalment, el pelegrinatge del papa Joan Pau II, junt amb els bisbes i fidels de la diòcesi. En la seva homilia, des de la muntanya santa, oasi de serenitat i de pau, desitjà l'autèntica pau messiànica per a tots els homes que són germans i que la Moreneta es mira amb igual amor de Mare.

Finalment, en les seves conclusions, sobre la missió de Montserrat en el futur i quines han de ser les nostres actituds, digué que:

— Montserrat és un signe de la proximitat i de la presència de la

Mare de Déu enmig del poble que té confiat per portar-lo cap a Crist.

— Catalunya, tot i les seves arrels cristianes està passant un temps d'ofuscació, prescindint de l'escala de valors de l'Evangeli i Montserrat ha de participar en el comú esforç d'evangelització.

— Montserrat té encara capacitat de diàleg en el pla cívic, cultural i artístic de la nostra terra. Cal acollir als qui s'apropen a Montserrat tot mantenint la nostra identitat cristiana.

— Procurar que Montserrat sigui un lloc de trobament i reconciliació per a tots els fills i habitants de Catalunya, per sobre de partidismes.

— Hem de tenir cura en la preparació espiritual, teològica i científica de les noves generacions de monjos per tal de poder col·laborar en el diàleg, en la fe i en la cultura que l'Església té plantejada a Catalunya.

— Com a fruit especial de l'Any Marià, cal un esforç de sensibilització dels pelegrins a favor dels pobres i marginats, tant de la nostra terra com del Tercer Món.

Els sabadellencs que omplien la sala i annexos de l'Acadèmia, dispensaren al pare Abat una calorosa ovació tot regnant la presència de Montserrat a la nostra centenària entitat, que ha mantingut sempre una forta relació històrica amb la comunitat benedictina.

Tancà l'acte monsenyor Martínez Sistach, agraïnt les paraules del pare Abat, tot desitjant que es compleixin les reflexions exposades pel conferenciant, en el mil·lenni ben arrelat a la nostra història.

DOLORS VIÑAS

Com som?

Són molts els qui diuen que som bons. Que naixem bons, innocents, purs, i que amb el temps, amb el tracte amb la gent, amb els mals exemples, amb les burles i ultratges soferts, ens escarmentem, ens tornem desconfiats i, en definitiva, dolents.

Per altra banda, hi ha els qui afirmen que som dolents. L'home neix egoista, avar i orgullós. Només més tard, gràcies als bons consells, s'adopta una guia, una norma, uns principis i, a base d'esforç i sacrifici, hom es va polint, purificant.

Ben segur que tant els d'una opinió com els de l'altra poden esgrimir molts arguments en favor de cada criteri, i em sembla ben segur també que una discussió entre partidaris de les dues posicions podria allargar-se força sense arribar a cap acord.

Com som, doncs? Jo proposaria de no preocupar-nos-hi gaire, perquè crec que és més important reflexionar sobre: com hem de ser?, o també, com volem ser? Jo he de tenir ben clar com he de ser, i com vull ser jo, doncs. I esforçar-m'hi. I no defallir. I perseverar. I no acabar mai la voluntat de perfeccionament. I no cansar-me de tornar a començar. I confiar. Perquè el que compta no és pas arribar a la meta del cent per cent sinó arribar a on bonament es pugui, a base de l'esforç constant per ser sempre honrat amb si mateix i amb els altres.

Aquesta és una qüestió prou important perquè no és el mateix passar per aquesta vida fent el bé, ajudant el proïsme, procurant viure honradament i contribuir a deixar aquest món una mica millor, que no pas guiar-se per l'ambició, l'egoisme i l'avarícia i no respectar res ni ningú.

Fins i tot humanament, ha de satisfer més sentir-se útil i estimat que no pas odiat o temut.

ANTONI MUNNÉ i TOMÀS

Co-fundador de l'Institut de Religioses Franciscanes Missioneres

I centenari de la mort de Ramon Boldú

BARCELONA.— Amb un solemne acte acadèmic celebrat al saló IFAC de Barcelona es va obrir el I Centenari de la mort de Ramon Boldú Nogués (1815-1889), restaurador dels franciscans a Catalunya i co-fundador, amb Anna Ravell Barrera, de l'Institut de Religioses Franciscanes Missioneres de la Immaculada Concepció.

Ramon Boldú va néixer a Cervera (Lleida) l'any 1815 i va ingressar de jove als franciscans, on juntament amb els seus germans en religió, l'agost del 1835 fou obligat a abandonar el convent i l'orde, a causa dels luctuosos dies de l'exclaustració i persecució religiosa a Espanya. Ordenat sacerdot a Parma (Itàlia) l'any 1838, va completar els seus estudis a Ravenna i Roma, per exercir després càrrecs docents a Ferrara i Bolònia.

Co-fundador

El 1845 el pare Boldú va tornar a Barcelona i va aconseguir el retorn dels franciscans obrint un noviciat i noves cases a Catalunya. Ràpidament la seva personalitat, intel·lectualment notable i profundament religiosa, es va imposar en els mitjans eclesiàstics i religiosos de la ciutat comtal. Prolifer escriptor, eloqüent orador sagrat i conseller de diversos bisbes, va treballar durant anys al servei de l'Església.

Però la seva nota distintiva fou la de co-fundador. L'any 1857 va conèixer Anna Ravell qui associada a tres companyes, havia fundat un col·legi a la Garriga per a fills de famílies pobres. Dels sentiments de la fundadora participava plenament el pare Boldú qui va prendre sota la seva direcció espiri-

tual les esmentades senyores, donant suport al seu ideal de professar en el Tercer Orde de Sant Francesc. El dia 30 d'octubre del 1859 pot considerar-se la data fundacional del nou Institut religiós. Boldú va morir a Barcelona el 17 d'octubre del 1889.

Cent anys en la docència i assistència sanitària

Amb motiu del primer centenari de la mort de Boldú se celebrà un acte acadèmic el passat 22 d'octubre, dissabte, a la sala IFAC de Barcelona. Va obrir la sessió l'historiador, pare Josep Martí. Després va prendre la paraula Josep M. Razquín, Director de la Biblioteca de Catalunya, fill de Cervera, qui va fer una exposició molt suggestiva d'aquesta ciutat i de com s'hi desenvoluparen els primers anys del pare Ramon Boldú. A continuació el provincial dels franciscans, Jaume Codinachs, i la superiora general de l'Institut de Franciscanes, Elvira Rigol, glossaren diferents facetes del venerable cofundador.

Al·l'acte, hi va assistir un nombrós públic que omplia completament l'ampli saló, amb representacions qualificades de l'estament eclesiàstic barcelonès. La jornada va acabar amb una solemne Eucaristia, concelebrada amb un nombrós grup de religiosos franciscans i assistida per religioses de l'esmentat Institut i fidels en general.

Després de cent anys, les Franciscanes Missioneres de la Immaculada Concepció, desenvolupen la seva tasca apostòlica principalment a Catalunya, en diferents regions de l'Estat espanyol, així com a l'Argentina, Bolívia, Perú i Marroc.

FRANCESC GAMISSANS

GIRONA

Un jove advocat que va escoltar la crida de Déu

Activa promoció pastoral en l'ordenació de mossèn Amich

FIGUERES.— Sant Pere de Figueres, ha viscut darrerament una emotiva jornada eclesial: l'ordenació com a nou sacerdot del fins llavors diaca al servei de la parròquia mossèn Joan Amich i Raubrich.

La festa, perquè va ser de veritat una festassa, havia estat preparada a consciència pels responsables de la comunitat, els grups col·laboradors, religiosos i laics, des de feia setmanes.

S'ha produït el miracle!

Un text de J.M. Ballarín, on parla de miracle quan explica com el varen fer capellà, i una repassada al Concili Vaticà II, van servir als moviments i als grups de catequesi per reflexionar sobre la figura i el paper del sacerdot avui.

El mossèn de Queralt es refereix a un miracle... com la multiplicació dels pans. Però allí hi havia un vailet amb cinc pans i dos peixos. Ara, vivim en temps de vaques flagues pel que fa a les ordenacions sacerdotals i a les voca-

cions religioses. Potser perquè ens vàrem dormir en la comoditat de quan hi havia abundor i per això ens cal purificar —personalment, socialment, corporativament— la nostra conducta individual, col·lectiva i eclesial, per mereixer que es facin miracles amb els nostres pans florits pel materialisme i els nostres peixos pudents d'egoisme.

I no obstant, perquè hi ha hagut un home amant i disposat, en Joan, que —amb la seva carrera d'advocat a la butxaca— va escoltar la crida i va entrar al seminari... s'ha produït el miracle.

Un aplaudiment espontani

La multitud aplegada a Sant Pere va fer que semblés petita la grandiosa nau del temple i la participació va ser entusiasta en un clima emotiu al qual va contribuir la solemnitat de la litúrgia pròpia del sagrament de l'orde i la brillantor musical de l'orgue i la Coral Gaudeamus.

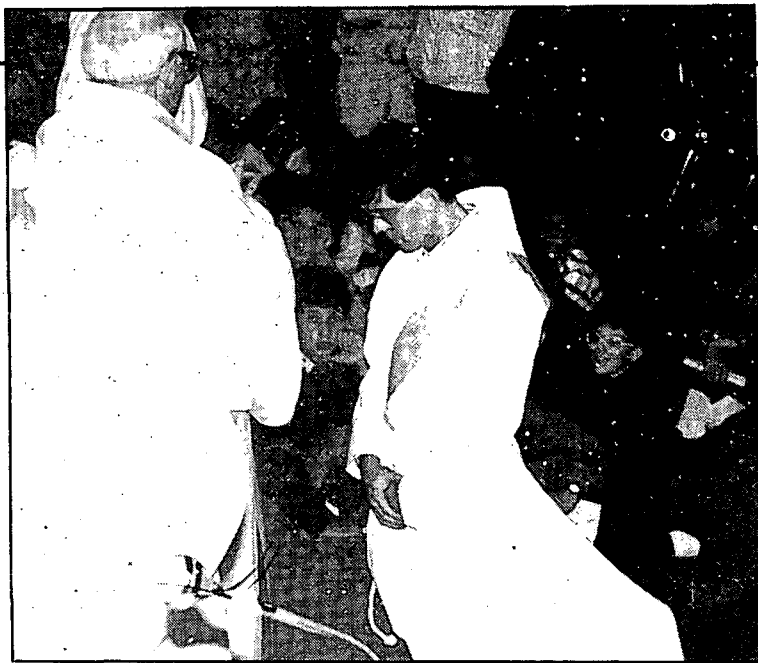
Omplint de gom a gom el presbiteri, capellans vinguts d'arreu de la diòcesi, presidits pel bisbe de Girona, monsenyor Jaume Camprodon, amb l'abat de Solius, el rector del seminari, el germà —també sacerdot— del que esperava l'ordenació i el rector arxiprest de Figueres.

I a baix, al primer rengle, mossèn Joan amb els seus pares, els altres germans i familiars, fins que, un cop dita l'oració consecratòria va ocupar un lloc a l'altar al costat del senyor bisbe i va continuar la missa.

Al final el nou capellà va pronunciar unes paraules d'agraïment i llavors ens vàrem sorprendre tots amb un llarg i fervorós aplaudiment que es va fer picant de mans, però que arrencava espontàniament del fons dels cors.

Una festa juvenil

Acabada la cerimònia, la gentada —entre la qual hi havia representació de Girona i Pineda de Mar, llocs de naixement i de les primeres activitats apostòliques

En la foto del setmanari "L'Alt Empordà" es recull un emotiu moment de l'ordenació.

de l'avui capellà— va omplir els carrers del barri antic de Figueres cap al col·legi de les Escolàpies on s'havia organitzat un refrigeri i, sobretot, una festa juvenil.

Els moviments de joves de la parròquia i de la ciutat havien preparat —amb la col·laboració de pares, monitors i catequistes— un voluminós paquet per obsequiar el seu Joan.

Cants entusiastes i gran expectació. I quan es va obrir el paquet la sorpresa: una moto. Coets, rodolins d'ofrena —"si una moto vols guanyar, has de fer-te capellà"— i xirinola general.

—Us heu passat! Deia, emocionat, el nou vicari.

La moto es una "scooter" negra. I com que el rector en té una de blanca ja varen començar les bromes i a fer projectes d'una cursa clerical.

De moment, però, la propera fita, i no pas només pels capellans, es la Pasqua Jove que se celebrarà, si Déu vol, la primavera vinent a Figueres. Un repte per a tots. Per això cal que fem nostres les paraules que mossèn Joan va escriure en convidar-nos a la seva ordenació "Més que en les meves forces, confio en la fidelitat del Déu que m'ha cridat a través de tantes persones i esdeveniments".

JOSEP CAPELLA i RIERA

CATALUNYA 100 ANYS

PELEGRINATGE

A ROMA

COMISSIÓ CENTRAL ORGANITZADORA

ADVERTIMENTS ALS PELEGRINS

No oblidem que anem de pelegrinatge i no pas en viatge de plaer.

DURANT EL VIATGE:

És necessari que els pelegrins no canviïn d'autocar en les parades o visites.

No friseu per moure'us d'un compartiment a l'altre de tren. Cal atendre les indicacions dels responsables del tren o dels caps d'autocar.

Seguiu els horaris previstos o els que se us indiquin a cada moment, per evitar retards que són causa d'angúnia per als responsables i de pertorbació per als vostres companys.

EQUIPATGE:

El més precís, com si hom l'hagués de portar a mà. Comoditat en el calçat, tant si s'ha de caminar com per estar dempeus, o bé per passar la nit al tren o a l'autocar.

ESTADA A ROMA:

Recordeu que la temperatura a Roma és més extrema que la de Catalunya. És aconsellable roba d'hivern. Pot presentar-se un canvi sobtat atmosfèric, que convé prevenir. Si tinguéssim algun dia de pluja, no per això se suspendran els actes anunciats. Preveniu-vos, per tant, de calçat i gavadina o impermeable. Els paraigües s'acostumen a perdre.

Algunes esglésies de Roma no tenen seients. Un seient plegable pot ser aconsellable per a les persones grans.

Per evitar problemes de seguretat ciutadana, no porteu joies que no interessin com a exhibició i donen inseguretat, i vigileu les bosses de mà.

Declaracions del filòsof Spaemann

"La fecundació 'in vitro' és un greu atemptat a la dignitat humana"

Robert Spaemann és professor de Filosofia de la Universidad de Munic; està considerat com un dels millors filòsofs del moment. Ha publicat múltiples llibres i treballs científics, alguns dels quals han adquirit fama més enllà del camp purament filosòfic. Defensa públicament posicions properes a l'ecologisme. Gran coneixedor de temes bioètics, s'ha significat pel seu atac intel·lectualment profund a les lleis avortistes. Recollim part d'unes declaracions fetes al diari "Ya".

"En l'actualitat —ha declarat— ens trobem davant d'un retorn de la filosofia. Hem assolit una situació en la qual els homes posseeixen tot el que puguin desitjar, en la qual les utopies no tenen sentit; tanmateix, la gent torna a plantejar-se les preguntes bàsiques de sempre: per què tot això?, quina raó de ser té la vida?"

El paper dels filòsofs

—Quin és el paper que juguen actualment els filòsofs?

—Hi ha un àmbit en el qual curiosament es demana la intervenció dels filòsofs, i és el de l'ètica. La pràctica vital ordinària disposa de tradicionals regles normatives de la conducta sobre les quals normalment no es pregunta massa. El progrés tècnic ha ampliat de tal manera les nostres possibilitats d'acció que estem davant de problemes per als quals no existeixen solucions tradicionals; per exemple, la manipulació genètica. Abans s'hauria preguntat als teòlegs. Avui, però, també es pregunta, i el que passa és que els teòlegs no solen dir molt i, generalment, tot el que declaren ho prenen dels filòsofs i, a més, dels filòsofs equivocats.

Fecundació "in vitro"

—Quina és la seva posició sobre qüestions tan concretes com la reproducció artificial i la fecundació "in vitro"?

—En aquests temes, actualment, hi ha solament una veu que diu quelcom, i és el Papa. Hi ha una manera digna de l'home de viure, i una altra forma digna, proporcionada a la naturalesa de la persona, de morir. Comencem per la mort. Un científic australià acaba de fer la següent proposta: agafar dones, mortes cerebralment però amb les altres funcions vitals en funcionament, mantenir-les en aquesta vida, implantar-les-hi embrions de manera que puguin créixer i donar a llum. Això suposa defraudar un home en el moment de la seva mort.

Pel que fa al començament de la vida, pertany a l'origen de l'ésser humà el fet que el sorgiment de la vida sigui fruit d'un acte humà que no és sols un acte productiu. Per això, la frase del Credo "genitum, non factum" (engendrat, no pas creat) designa una cosa que és essencial per a l'origen de tot home, que no és produït, sinó engendrat. L'home produït "in vitro" és fet, fabricat, almenys fenomenològicament és una creació del metge o dels seus pares. La criatura està obligada a viure. Aquesta és una decisió que els pares no són capaçs de justificar perquè ningú

Pertany a l'origen de l'ésser humà el fet productiu. Ningú no pot respondre de la vida o de la mort d'altres homes.

no pot respondre de la vida o de la mort d'altres homes.

—Com s'explica l'actitud d'alguns científics de fabricar la vida?

—És la fascinació de fer quelcom..., hi ha com una mena de droga que també afecta als científics.

—Les lleis avortistes es podrien explicar de la mateixa manera?

—Es tracta d'una paradoxa, efectivament desmesurada. Cal pensar que el primer nen proveta fou produït a Calcuta, amb una despesa molt elevada i, a més, ben a prop de fetus d'avortaments que eren llençats a les escombraries. Seria més raonable que els pares que no poguessin tenir fills i en volguessin un o més els adoptessin, perquè d'aquesta manera no serien assassinats per l'avortament.

La caricatura del terrorisme

—Una qüestió d'actualitat és el terrorisme: com el veu, aquest problema?

Spaemann considera que la dignitat humana està més amenaçada per la nostra civilització.

fet que la vida sigui fruit d'un acte humà que no és solament un acte de la vida o la mort d'altres homes.

—El terrorisme ha acabat amb la il·lusió que l'Estat modern podria haver resolt de manera definitiva el problema de la violència. I aquest monopoli no existia a l'Estat Mitjà. L'Estat modern descansa sobre la base que la pregunta per a justícia no pot ser plantejada enfront del govern. El que jo entenc és que el terrorisme d'aquí, tal com es presenta, és una caricatura dolenta del dret medieval a la resistència, i gairebé cap cas, per no dir mai, està justificat, però posa de manifest que aquesta pregunta per a justícia no admet una única solució administrativa per part de l'Estat.

La tècnica objectiva l'home

—Enguany es compleixen 10 anys de la Declaració de Drets Humans. Quin és el seu impacte sobre el temps transcorregut i la situació present?

—Depèn de les regions del món. Com a filòsof no puc afegir molt tocant això; n'hi ha altres més informats. Si em

pregunten per què al segle XX s'han declarat els drets humans, trobo una resposta paradoxal: hi ha un concepte més radical que el dels drets humans, i és el de la dignitat humana. La dignitat està, en la civilització tècnico-científica d'avui, molt més amenaçada que en qualsevol època anterior. La civilització tècnica objectiva l'home com mai no havia ocorregut a la història. En aquesta situació, cal defensar la dignitat humana codificant-la en drets humans. Per això no considero molt raonable intervenir en nom dels drets humans en àmbits culturals o civilitzacions arcaiques i primitives. Però la civilització occidental està obligada a exportar la noció de drets humans a totes aquelles regions a les quals ha exportat la seva cultura i la seva tècnica, que avui són la major part del món. Qui exporta un producte químic altament perillós també ha d'exportar, per si de cas es produeix un eventual enverinament, el corresponent antídoto.

J.C.D.

El dia 6 de desembre se celebra el "Dia Mundial de les Migracions"

Molts immigrants viuen en condicions precàries

Fins el 31 de desembre de 1987, hi havia a Espanya 334.935 residents estrangers registrats, la majoria dels quals procedents de països europeus, encara que no són aquests els que ens interessin. Una minoria dels immigrants vénen de diferents parts de l'Àfrica o l'Àsia i són els que pateixen les pitjors conseqüències de viure en un país que no és el seu, en les condicions més precàries que es pugui imaginar, i ara ens adonem que ens destorben, després d'haver contribuït, en la seva mesura, a la recuperació de l'economia, fent els treballs que ningú no volia fer.

Espanya des de fa uns anys és un país d'immigrants on treballen, segons dades de la Comissió Episcopal de les Migracions, 529.000 estrangers procedents del Tercer Món i de Portugal. La major part d'ells no posseeixen cap mena de documentació que faci legal la seva estada al nostre país. Van venir a Espanya a partir del 1974, i aleshores ens van interessar com a mà d'obra barata, preparada, disposada a produir des del dia següent, i tot sense gairebé cap cost per la nostra economia. Ara, un cop superada la crisi econòmica, però amb un gravíssim problema d'atur, se'ls acusa de tots els mals i se'ls confon amb delinqüents.

S'organitzen en 'guettos'

Viuen en 'guettos' als afores de les ciutats i la seva integració social poques vegades arriba a produir-se. Els seus mitjans de subsistència són molt precaris i es veuen obligats a recórrer a negocis a vegades il·legals o poc clars, com la venda ambulants —sempre sense llicència i moltes vegades amb objectes robats— o el comerç de droga.

En el cas de les dones, a aquestes formes de vida cal afegir la prostitució i el servei a les cases. Aquesta és la manera de tenir un sostre sota del qual dormir totes les nits, al preu de deixar de banda quasi absolutament la seva vida privada, encara que cobri un sou, sempre irrisori, i de tenir un horari de 24 hores al dia set dies cada setmana.

No sempre és així, naturalment. Hi ha casos en què els contractistes o les persones que els faciliten el treball no són "negres-explotadors" i sí que els mantenen en condicions humanes. Tanmateix, no s'ha d'oblidar que és molt freqüent que els treballadors tinguin feines precàries i sense seguretat social, i que el seu temor més gran sigui perdre aquesta mínima forma de subsistir, que, almenys, els permet de pagar els lloguers de cases molts cops ruïnoses. Treballen en la mineria, en les autopistes, túnels del metro, peonades agrícoles i de la construcció, serveis... "Tots ens fan sentir-nos estrangers", és una de les seves queixes principals.

La majoria de residents són europeus

Les pures i simples xifres reflecteixen que la major part dels residents que hi ha al nostre país procedeixen d'Europa. Així, dels 334.935 enregistrats fins el 31 de desembre del 1987, 55.318 procedien de la Gran Bretanya, 39.066 d'Alemanya Federal i 23.599 de França, davant dels 70 del Sudan o 52 de Trinitat o Tobago. Aquesta situació s'intensificarà en els propers anys, després de la nostra incorporació al mercat comú i amb l'intercanvi de treballadors que permetrà la implantació del mercat únic i la plena integració d'Espanya a la Comunitat. Aquests residents europeus estan perfectament establerts i

integrats a la societat espanyola.

En contrast amb aquesta xifra de residents, de clar predomini europeu, els refugiats arriben a 11.074 a les darreries de l'any passat, dels quals la majoria procedien de l'Iran (3.073), de Cuba (1.700) o de Polònia (1.017), seguits de Xile i Vietnam. Aquests són els que pateixen les pitjors conseqüències de la immigració, tot i tenint en compte que si estan enregistrats és que són legals o en via de ser-ho, perquè no podem oblidar la immensa quantitat que han entrat de forma clandestina al nostre país i viuen en barraques i amuntegats i depenent de la caritat.

Amb les freqüents denúncies que realitzem de maltractaments que reben els emigrants espanyols allà on han acudit a cercar un mitjà de treball, hauríem d'acostumar-nos a conviure amb aquesta gent i a oblidar-nos de cert "racisme" que brolla de nosaltres algunes vegades. És cert que hi ha problemes de feina per als espanyols, però no hem d'oblidar que, com els passa als fills d'espanyols a l'estranger, alguns dels fills dels immigrants que viuen aquí ja són uns espanyols més, almenys pel que fa a cultura i forma de pensar i de parlar. La data del 6 de desembre, en la qual se celebra la diada mundial de les migracions, serà una bona avinentesa per pensar-hi.

La falta de calor humana accentua encara més la seva soledat i dificulta la seva integració

CALENDARI

Diumenge, 27 de novembre. I d'Advent. Ntra. Sra. de la Medalla Miraculosa. Beat Ramon Llull, màrtir. El sol surt a les 6'52 i es pon a les 12'24 -hora solar- Festa major a la Selva del Camp. Fira al Pla de Sant Tirs.

Dilluns, 28 de novembre. Sant Sòter i sant Rufus, màrtirs. Sant Mansuet, bisbe màrtir.

Dimarts, 29 de novembre. Sant Sadurní, bisbe màrtir; sant Demetri, màrtir i santa Il·luminada, verge. Festa major a Arfa, la Coma i la Pedra, Sant Sadurní d'Anoia i Sant Serni.

Dimecres, 30 de novembre. Sant Andreu, apòstol. Santes Justina i Maure, verges i màrtirs. Festa major a Borrassà, Ivars d'Urgell, Maials, Orrius, Sant Andreu de la Barca, Sant Andreu de Llavaneres, Sant Andreu de Terri i Tona.

Dijous, 1 de desembre. Sant Eloi, bisbe; sant Nahum, profeta; santes Natàlia i Càndida, màrtirs.

Divendres, 2 de desembre. Santa Bibiana, verge màrtir; santa Elisa, verge i sant Cromaci, bisbe.

Dissabte, 3 de desembre. Sant Francesc Xavier, S.J.; sant Sofronies, profeta i sant Cassià, màrtir.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

27 de novembre. Diumenge, I d'Advent. Comença el cicle C. Lectures: Primera Jr 33,14-16, S 24, segona 1 Te 3,14-4,2, tercera Lc 21,25-28.34-36.

28 de novembre. Dilluns de la I setmana d'Advent. Lectures: Primera Is 2,1-5, S 121, segona Mt 8,5-11.

29 de novembre. Dimarts de la I setmana d'Advent. Lectures: Primera Is 11,1-10, S 71, segona Lc 10,21-24.

30 de novembre. Dimecres. Sant Andreu, apòstol. Lectures: Primera Rm 10,9-18, S 18, segona Mt 4,18-22. (Is 25,6-10a, S 22, segona Mt 15,29-37)

1 de desembre. Dijous de la I setmana d'Advent. Lectures: Primera Is 26,1-6, S 117, segona Mt 7,21-24-27.

2 de desembre. Divendres de la I setmana d'Advent. Lectures: Primera Is 29,17-24, S 26, segona Mt 9,27-31.

3 de desembre. Dissabte de la I setmana d'Advent. Lectures: Primera Is 30,18-21.23-26, S 146, segona Mt 9,35-10,1.6-8.

Litúrgia de les Hores Setmana I

Diumenge, 27. Primer d'Advent. Propi del Temps.

Dilluns, 28. De fèria.

Dimarts, 29. De fèria.

Dimecres, 30. Sant Andreu, apòstol. Festa.

Dijous, 1 de desembre. De fèria.

Divendres, 2. De fèria.

Dissabte, 3. Sant Francesc Xavier, prevere. Memòria obligatòria. Vespres I de demà.

D'ACÍ I D'ALLÀ

La vocació sacerdotal, avui

CHESTERTON, cèlebre escriptor polemista anglès convertit, sosté que aquell que es convertí al cristianisme a Birmingham, sabrà donar raons més profundes de la seva fe que qui, havent viscut tota la vida vora el campanar d'una petita parròquia rural, es confessa cristià des de senpre. En aquesta mateixa línia de pensament, jo imagino que el jove actual que elegeix avui seguir la crida de Déu al sacerdoci, oferirà, també, raons més profundes que les que a nosaltres —també vàlides— fa bastants anys ens conduïren al sacerdoci que amb goig espiritual anem vivint, i pensem viure'l fins que el Senyor ens cridi a la seva presència.

PERE CAMPAS BONAY
Monestir de l'Estany

HOMES I INSTITUCIONS

En els 90 anys d'un gran poeta:

Marià Manent i Cisa

Amb motiu d'aquest aniversari, ens plau glossar avui, l'obra d'un dels autors més singulars de la literatura catalana d'aquest segle.

Escriptor, assagista, crític literari i d'art, traductor, prosista de dietaris i, sobretot, poeta, un poeta que agermana una exquisida inspiració amb la més pura sensibilitat de llenguatge.

En la cruïlla crítica que guardona l'obra del poeta, cal palesar les valoracions aconseguides per Manent que justifiquen, de manera singular, la seva identificació amb la lírica anglesa. Així els secrets recòndits de la natura, la refinada subtileza dels millors autors i la perfecció absoluta de mètriques i formes, són elements decisius per valorar la seva obra lírica.

El món poètic de Marià Manent és original perquè amalgama una sèrie d'interpretacions que fascinen tant al crític com al lector. Damunt la inspiració més elevada, cal trobar-hi el llenguatge més entenedor; en la perfecció absoluta del vers, l'arrel viva d'una musicalitat exquisida; dins l'elegeria més sentida, hi ha sempre la passió continguda, l'esperit del equilibri. El sentit del ritme, els sons vocàlics, la cadència musical, vetllem tota la poesia de Manent.

Per excel·lir en la seva obra, al poeta no li cal cercar afirmacions metafísiques ni tampoc recolzar-se en el numen deificador. Per Manent la paraula és l'essència quotidiana; la vivència personal l'arrel de la inspiració; el nodriment poètic la bondat confident, la idea edificant.

Poesia insubstituïble —moltes vegades antològica— el nostre poeta viu enamorat del somni despert que sempre l'acompanya. En la

paraula hi ha seny i mesura, en l'expressió els paisatges, els colors, les flors, la melangia, les bel·leses de la vida. Si de vegades s'arriba en l'apreciació humana, l'estrofa és sempre vàlida, perfecta.

Tanmateix dins el seu món líric, Marià Manent s'interroga també sobre la poesia cristiana i gosa, amb domini i autoritat, exposar la seva veu profunda:

*"I dins l'argila immòbil i colrada
el buf de Déu entrà com la sement"*

(Lloança del fang)

*"Jesús, la Creu i l'Hort de les
[Olives...]*

*En les nits fondes i meditatives
tremolarien l'esperit i el fang"*

(Introducció a la
Setmana Santa)

"Deu-me, Senyor, aquest perfum

*[de muntanya,
quan lluu l'abril coronat de
[poncelles"]*

(Oda antiga)

perquè l'autor sap, i ell ens ho diu expresament, que "tota poesia autèntica és, en el fons, religiosa" (La Ciutat del Temps).

Marià Manent és, demés, un ferm testimoni de cristià practicant, una persona arrelada en la fe, un home que fa del viure una consciència creadora; un escriptor sempre benemèrit, un inspirat poeta les paraules del qual perduran per sempre.

Ara, esgotant la vida en el llit del dolor, desitgem per a Marià Manent tot l'enlairament de la seva fe perquè pugui remuntar-se degudament.

PERE VIVES i SARRI

ADULTS EN LA FE

Fenòmens de la descreença

JOAN GUITERAS i VILANOVA

ment entre els joves, una mena de científisme "que els duu a negar aspectes fonamentals del missatge cristià". I, en canvi, els fa acceptar curiosament "el meravellós", el no racional i el món de la parapsicologia.

D'aquesta manera cadascú es va fent la seva fe. La creença obté múltiples versions personals i subjectives. Un elegeix el contingut de la fe segons les preferències. I no s'obre a la Paraula de Déu. Tot això és una realitat que sovint juga també entre nosaltres.

Deteriorament de l'adhesió personal i desvinculació eclesial

L'adhesió ferma de la fe personal es va debilitant. Llaavors cobren espai notable el dubte i la inseguretat. Un fenomen important i que empresona molts creients. La veritat és que "no saben en realitat on recolzar raonablement llur fe". Cosa que, lentament i fatalment, porta a

l'escepticisme i a la indecisió. D'aquí en neix la indiferència.

Una altra constatació és la desvinculació o allunyament de l'Església... Hi ha una crítica de la jerarquia, no s'accepten les intervencions doctrinals i es relativitzen les seves orientacions i normes morals. No manca qui pensa que l'Església no pot dur cap solució a la qüestió de l'home. Altres, afirmen els bisbes en la pastoral que ens ocupa, recordant experiències de llur infantesa, la miren amb animositat i ressentiment. També s'afirma que, a fi de comptes, l'Església és una societat com les altres —molt poderosa— que defensa els seus interessos i que mereix respecte si no actua negativament. Així, és clar, no hi ha necessitat de comunitat eclesial. Se'n segueix el desencanament de la pràctica religiosa. La pràctica dominical esdevé no pràctica. I, tot comptat i debatut, la no pràctica porta, a poc a poc, cap a l'abandonament de tota la vida religiosa.

El buit ètic

La fe ja no sosté un ordre de valors. Els nostres autors constaten, amb dolor, com molts que es consideren catòlics "no accepten el magisteri moral de l'Església en camps tan importants de la vida humana com són l'àrea social i sexual. Però, sobre tot, ens inquieta aquest 'buit ètic'... en el qual veiem un dels signes més alarmants del 'buit religiós' de la cultura moderna".

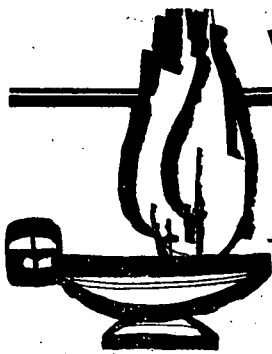
Ens vam referir anteriorment, en la presentació de la pastoral "Creure en temps de descreença", de la qual són autors els bisbes de Pamplona i Tudela, Bilbao, San Sebastián i Vitòria, al primer dels fenòmens manifestadors de la descreença. Es tractava de l'anomenat "la cultura de la descreença". Expressió que palesa com l'ambient cultural aboca a la descreença.

Vam indicar també perquè es prefereix més parlar de descreença que no pas d'ateisme. La raó es troba en el fet que no hi ha un refús directe de Déu, sinó una actitud d'indiferència i de manca de sensibilitat davant de la seva mateixa existència. Avui donarem algunes passes més sobre altres mostres de la descreença contemporània.

Dissolució del contingut de la fe

Les enquestes de les quals s'han servit els bisbes del país bàsic mostren com una majoria afirma la seva creença en Déu i es confessa catòlica. No obstant, constaten com molts tenen una consciència molt boirosa sobre el que creuen.

Es podria dir que la gent es fa un Credo a la seva mida. No hi ha pas una valoració de les veritats fonamentals o dogmàtiques. Adhuc es deixen de banda. De manera que el contingut de la fe es va esmicolant o diluint. Molts es forgen el seu propi sistema de creences, sovint sense cap ni peus. Un creure que esdevé com una mena de caos —desordre— no fonamentat. Es dona, especial-

"FARÉ NÉIXER A DAVID UN PLANÇÓ BO"

La primera lectura del leccionari dominical d'Advent és una profecia messiànica. Cada any és així, durant els diumenges d'aquest temps, marcat per l'espera del Senyor, i per la preparació a la festa de Nadal.

Enguany és el profeta Jeremies, que entreveu, en l'Esperit de Déu, uns temps millors que els de l'exili a Babilònia. La ciutat de Jerusalem, arrasada pels exèrcits invasors, vindrà un dia que "viurà confiada". Això serà quan neixi un "Fill de David". Els cristians sabem qui és aquest. "Fill de David", i com ha vingut entre nosaltres. L'àngel digué a Maria: "Concebràs i tindràs un fill... El Senyor Déu li donarà el tron de David, el seu Pare..., i el seu regne no tindrà fi" (Lluc 1, 31-33). Maria és la mare virginal d'aquest Do de Déu que és Jesús, "el-nostre-bé". Per això els cristians vivim confiats.

Lectura del llibre del profeta Jeremies (33:14-16)

"Vindran dies, diu l'oracle del Senyor, que compliré aquella promesa que tinc feta a la casa d'Israel i a la de Judà. Aquells dies, aquells temps, faré néixer a David un plançó bo, que es comportarà en el país amb justícia i bondat. Aquells dies serà salvat el país de Judà i viurà confiada la ciutat de Jerusalem. I a ell l'anomenaran: El-Senyor-és-el-nostre-bé".

A VÓS ELEVO LA MEVA ÀNIMA, SENYOR!

La frase del responsorial és potser la més tradicional pregària d'Advent de la litúrgia romana: "A vós elevo la meva ànima..."

Aquest salm s'ha de meditar i assimilar frase per frase. Qui sap el fruit que en tindriem si ens proposéssim aprendre'l de memòria, per tenir-lo sempre a punt en els llavis i en el cor. És un salm ben adequat per a pregària del matí durant l'Advent, especialment els versets escollits per aquest diumenge. ¿Per què no ensenyar-lo també als infants?

Salm 24:4bc-5ab,8-9,10 i 14 (R.: 1b)

Feu que conegui, Senyor, les vostres rutes,
feu que aprengui els vostres camins.
Encamineu-me en la vostra veritat, instruiu-me,
perquè vós sou el Déu que em salveu.

R.: A vós elevo la meva ànima, Senyor.

El Senyor, bondados i recte,
ensenya el bon camí als pecadors.
Encamina els humils per sendes de justícia,
els ensenya el seu camí. R.

Tot l'obrar del Senyor és fruit d'amor fidel
per als qui guarden la seva aliança.
El Senyor es fa conèixer íntimament als seus fidels,
els revela la seva aliança. R.

"QUE EL SENYOR REFERMI ELS VOSTRES CORS PER AL DIA QUE VINGUI JESÚS, EL NOSTRE SENYOR"

L'Advent no oblidia la presència i l'actuació real de Crist en la seva Església, malgrat que subratlli l'esperança en la manifestació plena d'aquesta presència, anomenada "vinguda". Per això l'Apòstol insisteix en l'acció d'enfortiment i de creixement que ve de la gràcia del Senyor, per als fidels, en el temps present.

Lectura de la primera carta de Sant Pau als cristians de Tesalònica (3:12- 4:2)

Germans, que el Senyor faci créixer fins a vessar l'amor que us teniu els uns als altres i a tothom, tal com nosaltres també us estimem. Que ell refermi els vostres cors, perquè siguin sants i nets de culpa davant Déu, el nostre Pare, el dia que Jesús, el nostre Senyor, vindrà amb els seus sants. Amén.

I ara, germans, volem fer-vos una exhortació i un prec en Jesús, el Senyor: Vosaltres vau rebre el nostre ensenyament sobre la manera de comportar-vos i d'agradar a Déu; ja ho feu, però us demano que avanceu encara més. Ja sabeu els preceptes que us vam donar de part de Jesús, el Senyor.

L'Advent i l'evangelí de Lluc

Si ens preguntéssim quin dels evangelis sinòptics ens ofereix una temàtica més completa del que la litúrgia cristiana celebra en el temps d'Advent, hauríem de respondre, fàcilment, que és l'evangelí de Lluc. I d'això en són una bona mostra els quatre textos evangèlics dels quatre diumenges d'Advent d'aquest cicle C que avui comencem, el cicle de Lluc.

No hi ha cap altre evangelista que ens parli tant de la Mare de Déu com ho fa Lluc; i sabem la importància que té Maria en el misteri de l'esperança i de la presència del Senyor entre els homes. Tampoc no hi ha cap altre evangelista que parli tant de Joan el Precursor, del seu paral·lisme amb Jesús, i de la seva predicació; i sabem també com la figura de Joan és decisiva en aquest temps litúrgic. I encara un altre punt: quan Lluc parla del retorn del Senyor ho fa en termes paral·lels als altres sinòptics, però afegint-hi uns matisos d'esperança i de joia, i destacant la manera com cal estar alerta: "pregant en tota ocasió".

L'Advent que comencem és, per tant, una nova oportunitat per entrar particularment reforçats en els grans temes de la litúrgia d'aquest temps.

• Estar alerta "pregant en tota ocasió"

Quan els pintors del 1300 o del 1400 —Giotto, Fra Angèlic, Van der Weyden...— representaven el judici de Crist sobre la humanitat, ho feien d'una manera bastant diversa del que ho va fer Miquel Àngel a la Capella Sixtina del Vaticà. Certament, el tema és el mateix, i les figures també, substancialment. Però les actituds són diverses. Seria ben interessant comparar, per exemple, l'actitud de Crist jutge: com es transforma, des de Giotto —Capella dels Scrovegni, a Pàdua— que presenta Crist revestit gloriosament i mirant els benaurats, amb un simple gest del refús dels condemnats, fins a la figura, que tots coneixem, del Crist Jutge de Miquel Àngel: dret i pràcticament nu, amb la mirada i la mà amenaçant vers els condemnats, gairebé desinteressat —a primera vista— dels benaurats, la primera dels quals —Maria— es refugia prop de Jesús amb un gest atemoritzat. Entremig de les dues pintures, la de Fra Angèlic representaria una certa síntesi: el Crist està revestit i gloriós, com el del Giotto, però té la mà amenaçant i la mirada vers els condemnats com el de Miquel Àngel, si bé amb menys violència. És ben evident que, a través de tres segles —1300 a 1500— la visió cristiana ha passat per una evolució digne de ser analitzada.

Però ens interessa, ara, un altre aspecte d'aquesta evolució pictòrica: és l'actitud dels benaurats. El Giotto i Fra Angèlic, i també Van der Weyden, contemporani a l'Angèlic, presenten clarament els benaurats en actitud de pregària. També aquí caldria fer uns matisos prou interessants, però n'hi ha prou amb l'afirmació general. A la Capella Sixtina, els benaurats no sembla que preguin, encara que alguns d'ells adrecen la mirada vers el Crist.

Quedem-nos, doncs, amb el Giotto, amb Fra Angèlic, amb Van der Weyden: els benaurats, preguen. El

Giotto presenta molt bé la diferència entre els Apòstols que participen en el judici amb Crist, i els sants que caminen, acompanyats dels àngels, vers l'encontre amb el Senyor. La seva actitud és la de les mans juntes, en pregària.

Aquestes pintures reflecteixen les paraules de Lluc, a l'evangelí d'avui. Els cristians som exhortats a estar alerta, pregant, per tal que el moment decisiu del trànsit de la vida present a l'eternitat ens trobi en comunió amb el Senyor; és a dir, amb aquella actitud que correspon a la dels benaurats. Moltes vegades, en la seva narració, Lluc presenta Jesús pregant, i exhortant a la pregària.

• "Avanceu encara més"

Aquesta consideració ens porta directament a la vida de cada dia. És en aquest punt on es podria valorar la pintura de Miquel Àngel. La seva representació del judici té molt en compte els instruments del martiri que han sofert els benaurats: la creu de sant Andreu, la pell de sant Bartomeu, la graella de sant Llorenç, les sagetes de sant Sebastià... Gairebé excessivament, com destacant un cert protagonisme de fidelitat. És cert: cada home té la seva pròpia història de fidelitat o infidelitat, i cada sant pot presentar el seu propi rostre, marcat d'una manera original per la santedat del Senyor, al qual ha imitat.

També això forma part de l'exhortació per l'inici de l'Advent. La segona lectura d'avui és clara en aquest sentit. No s'adreça pas a cristians poc fervents; els fidels de Tessalònica eren una mica arrauxats, però mereixien grans lloances de Pau per la seva fidelitat i el seu dinamisme (vegeu el començament de la primera carta als de Tessalònica). Potser nosaltres no hi arribem, a aquest nivell d'intensitat espiritual. Raó de més per escoltar l'Apòstol. El Senyor que es manifestarà com a Jutge de la història no està pas lluny de nosaltres. Si alguna cosa bona fem, és perquè Ell ens fa "créixer fins a vessar l'amor que ens tenim els uns als altres"; i això ho fa per la força del seu Esperit, que habita en nosaltres.

L'Advent, començament renovat d'un nou cicle litúrgic, és una crida al progrés espiritual. "Avançar encara més". Els cristians, que tantes vegades ens omplim la boca amb propostes "avançades", i amb professions de "progrés", tenim el temps propici per dedicar-nos-hi intensament. "Ser avançat", aquí, significa intensificar la fidelitat "a l'ensenyament de l'Apòstol sobre la manera com cal comportar-se i agradar Déu".

Amb una innocència encantadora, Giotto es va dibuixar a si mateix entremig dels sants que caminen vers el Jutge, en la seva pintura de la Capella dels Scrovegni. Tenia raó, però. ¿Què fem, sinó, els cristians, en aquesta vida?

La tradició cristiana, sobretot l'oriental, ha atribuït a Lluc la qualitat de ser pintor, i, de fet, és el patró dels artistes. L'Advent de Lluc ens convida a trobar, en el treball dels artistes, l'ajuda per a la meditació cristiana de l'evangelí.

"MOLT AVIAT SEREU ALLIBERATS"

Els cristians no esperem pas un nou naixement de Jesús, impossible del tot, i innecessari. La nostra vida ja està posada en comunió amb Ell, per la fe i pel baptisme. El que sí esperem els cristians, per a cadascú i per tota la història, és la manifestació d'aquest Jesús Senyor de la glòria, tal com Ell ens ho ha promès. Els textos de Lluc destaquen la realització d'aquesta promesa com un esdeveniment alliberador, i la condició perquè sigui així per a cadascun de nosaltres i per tots els homes: no mirar tant a terra, com si tot s'hagués de resoldre aquí; al contrari, estar alerta, pregar, alçar el cap ben alt!

Lectura de l'Evangelí segons sant Lluc (21:15-28,34-36)

En aquells temps, deia Jesús als deixebles: "Hi haurà prodigis al sol, a la lluna i a les estrelles. A la terra, les nacions viuran amb l'ai al cor, esverades pels bramuls de la mar embravida. La gent perdrà l'alè de por, pensant en els desastres que sobre vindran arreu del món, perquè fins l'estelada del cel trontollarà. Llavors veuran venir el Fill de l'home sobre un núvol, amb poder i amb una gran majestat. Quan tot això comenci a succeir, alceu el cap ben alt, perquè molt aviat sereu alliberats.

Estigueu atents sobre vosaltres: Que l'excés de menjar i beure o la preocupació dels negocis no afeixugués el vostre cor i us trobéssiu a sobre aquell dia de cop i volta, perquè vindrà, segur, com un llaç, per a tothom, sigui on sigui de la terra. Estigueu alerta pregant en tota ocasió i demanant que pugueu sortir-vos-en, de tot això que ha de succeir, i us pugueu mantenir drets davant el Fill de l'home".

LA BÍBLIA A L'ABAST

El poble de Déu

Per al pietós israelita, el poble de Déu era Israel. Així ho confessa el salmista, tot convidant els seus compatriotes a reconèixer-ho. **Reconeixeu que el Senyor és Déu, que és el nostre creador i que som seus, som el seu poble i el ramat que ell pastura** (v. 3). Israel és el poble de Déu, perquè és ell qui l'ha creat, l'ha tret del no-res de la seva història, i l'ha fet el que és. Per això Israel és possessió particular de Déu, i és ell mateix qui el governa i el mena, talment un pastor mena el seu ramat. Una visió estreta i egoista d'aquesta fe va produir la falsa imatge d'un Israel amo i senyor de tot el món, per més que els fets de la història cuitessin a desmentir-ho d'una manera gairebé obstinada. Tal com hem llegit a la primera lectura (Ex 19:5), el disseny de Déu era tot un altre. Certament que ell havia escollit Israel, però l'havia escollit, no com a menyspreu per a tots els altres pobles de la terra, sinó perquè fos com el llevat que fes fermentar la resta de les nacions. Israel estava destinat a fer que tot el món tingués el gust del Déu vertader, de la salvació que allibera i realitza. Per això havia de fer cas del que Déu li ordenava —si vosaltres m'escolteu i observeu... la meua aliança—. Aquesta era la condició per a arribar a ser la meua possessió personal. En aquest sentit, era cert que Israel havia estat posat a part de tots els pobles, però no en el sentit d'enfrontar-lo a la resta de nacions, i encara menys de destinar-lo a anul·lar-les. Sinó en el de fer brillar la veritat de Déu enmig de tots els pobles, perquè tots fossin atrets cap a aquesta llum. Per això Moisès afegeix, en nom de Déu: **encara que tota la terra sigui meua**. Perquè tota la terra és de Déu, que l'ha creada, i és ell qui la governa i la mena. La missió reservada a Israel era la de ser **reialme sacerdotal, nació sagrada** (Ex 19:6). I ja se sap, la tasca dels sacerdots és la d'oferir sacrificis a

Déu pels pecats del poble i pels propis (Cf. He 5:1-4). Israel havia de ser el sagrament de Déu enmig del món, **nació sagrada**, per significar i portar la salvació a tothom. És justament el que no va saber fer. No va ser fidel a la voluntat de Déu, que l'havia creat i se l'havia fet seu. No va estar a l'alçada de l'amor de Déu i es va perdre en el temps del seu orgull egoista. Compareu-ho amb el que el salmista afirma de Déu: **Que n'és de bo el Senyor! Perdura eternament el seu amor, és fidel per segles i segles** (v. 5).

L'Església

L'Església és el poble de Déu (Cf. 1 Pe 2:9-10). És obra seva (Ef 2:10). L'Església és la nova creació, la humanitat nova (2C 5:17). Per això els qui formem l'Església no ens pertanyem, sinó que som seus (Cf. 1C 6:19s.). L'Església és també el ramat que ell mateix guia. Jesucrist ens ha rescatat de les nostres desviacions i ens ha acoblat en el ramat que ell mateix, bon Pastor, mena (Cf. Llc 15:4s. i Jo 10). Així és també amb tota propietat que avui en la nostra celebració eucarística podem cantar amb el salmista: **Reconeixeu que el Senyor és Déu, que és el nostre creador i que som seus, som el seu poble i**

Som el poble de Déu

(Salm 99 -H. 100-: 2. 3. 5 R.: 3c)*

JOSEP M. ARAGONÉS

el ramat que ell pastura (v. 3). Alerta, però, que aquesta elecció divina no ha estat feta perquè ens inflen d'orgull i acabem creient que ja ho tenim tot fet i guanyat. Els cristians —l'Església— no som nostres, som d'ell. I és el seu disseny el que hem de realitzar. Hauríem de tenir sempre ben present Tt 2:11-15. I remarcar molt el que sant Pau diu en el darrer v.: **Així has de parlar, exhortant i reprenent amb tota autoritat**. Com Jesucrist, l'Església —i tots i cadascun dels cristians— és per als altres. Vet aquí l'arrel missionera de la comunitat cristiana. I al mateix temps el vertader esperit de lloança que ha d'animar el nostre testimoniatge i la nostra celebració del culte cristià. Hem estat cridats, convocats i destinats per Déu a recrutar la gran coral de tota la humanitat. Amb el nostre capteniment hem de dir ben alt: **Aclameu el Senyor arreu de la terra, doneu culte al Senyor amb cants de festa, entreu davant d'ells amb crits d'alegria** (v. 2). Perquè tots —tot el món— està cridat en Crist Jesús a ser **el seu poble i el ramat que ell pastura** (v. 3c).

Un poble que celebra

L'Església és el poble de Déu que cele-

bra l'obra del seu creador i redemptor. L'aspecte celebratiu és quelcom consubstancial al ser de l'Església. La font inextinguible de l'acció de gràcies amb alegria espiritual és la nostra fe. Per la fe creiem en Déu i en el misteri de la seva salvació. La fe ens compromet a viure la relació santificadora amb Déu, i a donar-ne testimoni. La fe també ens mou a la celebració dels sants misteris i a lloar el Senyor. No és perquè si que els cristians tenim necessitat de reunir-nos cada diumenge i celebrar la mort i la resurrecció de Jesucrist. Aquesta necessitat és conseqüència d'aquella realitat salvadora que ens fa ser una nova creació en Crist Jesús. I la nostra celebració cristiana cal que sigui joiosa. **Doneu culte al Senyor amb cants de festa**, diem en el salm responsorial (v. 2b). Aquesta recomanació no mira sols al culte extern, sinó que ens convida a celebrar joiosament aquell altre culte que neix i es realitza en el nostre interior. És en el fons de la nostra ànima cristiana que ha de començar la lloança, el culte al Senyor. Per això el salmista ens urgeix també: **Entreu davant del Senyor amb crits d'alegria** (v. 2c). En el santuari del nostre interior iniciem la litúrgia de la fe que ens fa entrar davant del Senyor i fa que ens apleguem amb els germans per celebrar tots junts la comunió amb els misteris salvadors. Les celebracions cristianes —la missa, els altres sagraments, la litúrgia de les hores...— han de començar en la nostra ment i en el nostre cor abans d'aplegar-nos amb els germans, fent església. Perquè no sols som el poble de la lloança, sinó que cadascú de nosaltres ha de ser lloança viva del Senyor, que és bo, que perdura eternament en el seu amor i és fidel per segles i segles (v. 5).

* Diumenge 11 de durant l'any del cicle A

CULTURA CIENTÍFICA

El cervell i l'ànima humana

30. La percepció cerebral de la visió

La visió és una de les funcions del cervell que més s'han estudiat avui dia. Els treballs de neurofisiologia de **David H. Hubel** (1926-) i **Torsten W. Wiesel** (1924-), nord-americà el primer i suec el segon, però col·laboradors des de fa més de trenta anys i premis Nobel de fisiologia i medicina de 1981 conjuntament amb Roger Sperry, han començat a fer entendre com transmeten la informació visual les neurones que uneixen la retina amb el còrtex cerebral. La cosa és meravellósament complicada, bé que el procés es porti a cap en uns quants mil·lisegons; però en podem fer un resum fent notar els detalls més interessants.

De la retina al neocòrtex

La retina, com hom sap, és la làmina de teixit nerviós que entapissa el fons interior del globus ocular. Té un gruix de quatre dècimes de mil·límetre i consta de deu capes de cèl·lules. La més externa és la sensible a la llum; és un mosaic d'uns 160 milions de cèl·lules fotoreceptores de dues classes: els "bastons" (més de 150 milions), sensibles a la intensitat de llum, i els "cons" (uns 8 milions), captadors de color. Cada una d'aquestes cèl·lules envia una resposta elèctrica a la capa cel·lular

inferior d'acord amb la llum rebuda. De les altres capes de la retina les més interessants són la de neurones bipolars i la de neurones ganglionars. Els axons de les ganglionars en ajuntant-se formen el nervi òptic. En surt un de cada ull i s'encreuen per sota els hemisferis cerebrals, fent el "quiasma òptic" ("khiasma", encreuament, en grec), però no totes les fibres de la dreta van cap a l'hemisferi esquerre i viceversa, sinó només parcialment; les temporals, o sigui les més externes, es queden al mateix costat. I connecten primer de tot amb els dos tubercles quadrigèmins anteriors i amb els anomenats "cossos geniculats laterals" de sota el cervell.

Fins aquí coses conegudes. Cal veure ara com funcionen aquestes cèl·lules. Els investigadors van idear una tècnica molt enginyosa per estudiar les propietats funcionals de qualsevol neurona: introduint un microelectrode a l'interior de la cèl·lula. Veieren el 1953 que totes les cèl·lules ganglionars de la retina tenen un camp receptor de la llum; és una regió més o menys circular amb un centre i una perifèria. I n'hi havia de dues menes: de centre ON amb perifèria OFF i de centre OFF amb perifèria ON. Les primeres s'activen quan és il·luminat el centre i no ho fan quan la llum incideix en la perifè-

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat
de Teologia de Catalunya

ria, i les altres ho fan al revés. Això vol dir que aquestes cèl·lules no transmeten el valor absolut instantani de la intensitat lluminosa rebuda, sinó la mesura, renovada cada moment, d'una comparació dels valors de la lluminositat distribuïts sobre la retina. L'any 1961 Hubel i Wiesel demostraren que les neurones dels cossos geniculats laterals també són com les ganglionars de la retina.

Noves investigacions (1966-71) han posat de manifest que aquestes dues classes de cèl·lules encara se subdivideixen en dos tipus X i Y. Les X no responen gens quan centre i perifèria estan il·luminats per un igual, i les Y encara transmeten débilment quan hi estan; i quan la il·luminació no és uniforme les X donen una resposta llarga, "tònica"; i les Y, en canvi, transitoria, "fàscica". I les dues classes de neurones tenen també molt separades les seves terminacions axonals, tant en el cos geniculat com en el còrtex.

La visió és rebuda pel neocòrtex

L'àrea visual primària de la superfície del cervell que rep a

través de la substància blanca la informació procedent dels cossos geniculats és un àrea occipital, la n. 17 de la classificació de Brodmann. Com tot el neocòrtex consta de sis capes o estrats de cèl·lules "superposades". S'anomenen I, II, III, IV, V, i VI, de fora cap endins. Les fibres procedents dels cossos geniculats ens diuen Hubel i Wiesel que connecten amb les neurones de la capa IV, les quals pel seu cantó s'uneixen amb les de les III i II; aquestes baixen els seus axons fins a connectar-los amb les de la capa V, que és comunicuen amb les de la VI, i aquestes últimes iniciaran un recorregut de tornada connectant amb la capa IV inicial i un altre cop amb els cossos geniculats laterals. Cal afegir-hi que les II i III tenen connexions amb altres àrees corticals, concretament amb la 18 i la 19.

El 1974 els nostres dos investigadors injectaren un aminoàcid radioactiu en un ull d'un simi, després el mataren i observaren el seu cervell en un tall que feren a l'àrea visual primària. A la capa IV es veien unes bandes marcades alternants amb bandes no marcades. Això demostrà el que ja se sospitava, que l'àrea visual del còrtex rep informació alternada dels dos ulls dret i esquerre. Són bandes de 0,4 a 0,5 mm d'amplada.

Les neurones de l'àrea visual foren classificades per Hubel i Wiesel en dos grups: simples i complexes. Les primeres són principalment a la capa IV, i les complexes se subdivideixen en tipus estàndard i tipus especial; i encara hi ha les "hipercomplexes". I proposaren com a molt segur aquest model de l'organització anatómica i fisiològica de l'àrea visual primària: tot de columnes d'un mil·límetre de diàmetre i 1,8 mm d'alçada (la del gruix del neocòrtex) formades per un tros de l'ull dret i de l'ull esquerre i a cada columna, que ells anomenen "mòdul funcional", hi ha una organització amb totes les classes de neurones estudiades que s'intercomuniqueu verticalment. La superfície del cervell en aquesta àrea visual seria com un empedrat fet amb aquests mòduls funcionals de la visió.

I com realitza el neocòrtex l'anàlisi en conjunt d'una escena visual? Encara no es pot pas donar la resposta. Les neurones de la capa VI hi han de tenir un bon paper, però no podem oblidar que encara hi ha les connexions amb les àrees 18, 19, 20, 21, 7... Recodem que fins ara només s'han explorat, i encara parcialment, els primers sis o set elements dels circuits neuronals responsables de la visió. Si en queden, de coses, per escatir!

Allò que Déu té d'invisible, com el seu poder etern i la seva divinitat, des de la creació del món es fa visible a la intel·ligència humana a través de les seves obres.

Rom 1,20

S'ha presentat a Roma i Torí

Nova pel·lícula sobre Don Bosco

S'ha presentat simultàniament a Roma i Torí la nova pel·lícula sobre Don Bosco, de la qual es parla des de fa dos anys. És una coproducció de la Radiotelevisió italiana amb la LDC salesiana i la Tiber Cinematogràfica.

A Roma assistiren a la seva estrena el Rector Major, Egidio Viganó, els cardenals salesians, Rosalio José Castillo Lara i Antonio M.ª Javierre Ortas, diverses mares del Consell General de les Filles de Maria Auxiliadora, d'altres representants de la família salesiana, alguns responsables de la Radiotelevisió italiana i nombroses personalitats del món polític i de l'espectacle.

També hi havia l'actor que ha encarnat Don Bosco —el nord-americà Ban Gazzara— que va ser presentat pel Rector Major dient en broma: "Sóc el seu successor". Al cap d'uns dies es va començar a rodar el film en importants cine-

mes públics de moltes ciutats italianes.

Demanam un judici global a Marcos Bongioanni, que ha seguit de prop la seva preparació com a assessor salesià. A més a més de conèixer perfectament Don Bosco i el seu món, és també expert en teatre i cinema.

Un Don Bosco, social i cristià

El nou film "Don Bosco" que no s'ha de comparar amb l'homònim de Godofredo Alessandrini del 1935, no pretén biografar el Sant en sentit cronològic i anecdòtic, sinó que vol traçar un perfil de la seva personalitat, projectant-la amb força en el fons social i eclesial d'una època en la qual hi fermentava l'esdevenidor. Per això s'havia d'aconseguir un Don Bosco social i cristià de dimensions àmplies, valent fins al punt de ser contestatari de conservadors i autoritats, humaníssim amb els nois pobres, sempre decidit i fins i tot agressiu en mirar endavant i realitzar allò que les circumstàncies

—signe del temps— i la Providència li dictessin. Aquest propòsit no s'aconsegueix perdent-se en episodis i curiositats; s'imposava l'elecció d'un camp. L'aventura existeix: s'encarna en una narració fílmica que no dubto a qualificar de convincent i fins i tot popular. Però no hi apareix únicament això. El film té una densitat més gran: està dominat per una idea, que hem de reconèixer al guionista De Concini i al director Castellani. És la idea del saltimbanqui, que tot caminant per la corda, mira sense distreure's el punt d'arribada. Don Bosco es descobreix a si mateix reflexionant: "Senyor, m'has donat la il·lusió de somniar, de realitzar amb humilitat el meu somni, d'establir la fita i anar-hi sense distreure'm mirant a una banda o altra...". Tota la pel·lícula és demostració de l'esmentada tesi, circumscrita però "unificadora i formosa". El Don Bosco resultant d'una pel·lícula com aquesta —ajustada a una opció precisa i esportada (excessivament, pensarà algú) d'aspectes rellevants i del seu conegut entorn de col·laboradors i fills— sobresurt en el seu esperit pedagògic, en el seu amor als joves, des d'òptiques essencials i ben proporcionades a la seva talla històrica. No cal veure el film amb preocupació hagiogràfica o edificant, ni tampoc amb curiositat històrica. Crec que és senzillament una idea espiritual, social i històrica, encara que trenada amb una trama típica de Manzoni, inventada per fer comprendre un as-

En la pel·lícula es reflecteix l'amor de Don Bosco envers els joves.

pecte molt important de Don Bosco. Mentre que la pel·lícula d'Alessandrini s'adreçava a una societat que encara respirava aires de llogarret i insistia en la dimensió camperola de Don Bosco, la nostra societat pot captar millor la missió per als joves, profèticament oberta al futur, del Sant

de Valdocco.

Així ho han vist De Concini i Castellani; per això s'han limitat a l'espeït —amor social amb densitat cristiana— que va induir a Don Bosco a artigar en els joves una societat nova per a temps nous.

M.B.

120.000 bíblies per a l'URSS

Per primera vegada des del 1917, les autoritats del Vaticà han aconseguit el permís legal per a la tramesa de 120.000 bíblies per als nostres germans catòlics de l'URSS. Aquestes bíblies s'hauran d'enviar abans de fi d'any.

El fundador de l'Associació "Ajuda a l'Església Necessitada", ha rebut l'encàrrec exprés per a la recaptació dels fons necessaris per a la impressió i la tramesa d'aquestes bíblies.

Ajuda a l'Església Necessitada, fundada pel P. Werenfried van Straaten, du més de 40 anys treballant a favor dels cristians en dificultats dels 5 continents. Denominada com a "Les Nacions Unides de la Caritat", atén essencialment els projectes pastorals: construcció d'esglésies, manteniment de sacerdots i religioses, edició de llibres litúrgics i d'adoració, etc.

Acostant-se ja el Nadal, aquest és un motiu extraordinari perquè els catòlics espanyols demostrem l'amor envers els nostres germans en dificultats en aquests països.

Declaracions de Pérez Esquivel

La pressió internacional pot dur a la banqueta els dictadors llatinoamericans

El Premi Nobel de la Pau, Adolfo Pérez Esquivel, assegura que la pressió internacional pot fer possible la derogació de les lleis d'autoamnistia, que els dictadors llatinoamericans han decretat abans d'abandonar el poder.

De fet, equips jurídics estan treballant a nivell de les Nacions Unides i de l'Organització d'Estatos Americans per denunciar les lleis que exculpen els militars dels crims perpetrats contra la població.

Segons Pérez Esquivel, mentre hi ha militars acusats de crims contra la humanitat, totalment lliures, a les presons de les noves democràcies sud-americanes, encara hi ha detinguts per raons polítiques dels temps de la Dictadura.

El nobel argentí considera que lleis com la "Obediència Debitada" o la "Llei del Punt Final", l'autoamnistia dels militars brasilers o la paralització del procés contra l'ex-dictador bolivià, García Meza, són un mal símptoma per a les noves democràcies llatinoamericanes.

Pel que fa al cas argentí, Pérez Esquivel assegura que la llei exculpatòria dels militars viola els tractats internacionals de Ginebra sobre la tortura i transgredeix la Constitució Nacional Argentina.

CATALUNYA 1000 ANYS

PELEGRINATGE A ROMA

CONVOCATÒRIA A TOTS ELS CANTAIRES

Tots els cantaires de Corals, degudament acreditats i inscrits al PELEGRINATGE A ROMA PER AL MIL·LENARI DE CATALUNYA, són convidats a assistir als assaigs preparatoris que se celebraran a Barcelona, els dies 13, 19 i 20 de novembre.

diumenge, 27 de novembre, de les 10 a les 13 h. ASSAIG GENERAL: a ESCOLES PIES, c/. Diputació entre Pg. de Gràcia i Pau Claris.

Local dels assaigs: Parròquia de SANT LLORENÇ, c/ Entença, 109 2on. pis. entre Aragó i València.

Programació: Sardanes i cançons populars catalanes amb cobla. (Cobla Ciutat de Berga).

Marinada, L'Empordà, Sardana per al Mil·lenari,

La Balanguera, Els contrabandistes, Aquestes muntanyes.

Sense cobla: "L'home negre" de Karol Wojtyla (Joan Pau II) i Valentí Miserachs.

Si us manquen partícels, les podeu comanar al Secretariat pel Mil·lenari a Roma, c/ Rivadeneyra 6 3a. planta. o bé a les Aules de Cultural Musical, c/ Entença, 99 entresol escala exterior.

Les nostres veus seran el ressò de mil anys d'història i de fe.

Els africans se solucionen la major part dels seus problemes. Una de les coses que han fet és millorar el rendiment de les terres.

Segons un estudi realitzat per diverses ONG

Els europeus tenen una imatge distorsionada d'Àfrica

La imatge que els europeus tenen d'Àfrica està distorsionada i no correspon a la realitat d'aquest continent, segons un estudi realitzat per diverses ONG europees i africanes.

La imatge que els mitjans de comunicació ofereixen d'Àfrica, és la d'un continent desolat que espera l'arribada de l'ajut internacional per sobreviure. Premsa, ràdio i televisió europees han contribuït que el públic europeu identifiqui Àfrica amb "fam", "sequera", "guerra", "pobresa"...

Així, es fa creure als ciutadans del Nord, que amb les campanyes contra la fam que es fan a Europa es pot solucionar la crisi africana i que els africans esperen ansiosos l'arribada dels carregaments europeus.

La realitat però, és ben diferent. L'ajut procedent d'Europa als països africans suposa el 30%, en el millor dels casos, de les necessitats d'Àfrica. És a dir, hi ha un 70% de les necessitats dels africans que han de ser cobertes per ells mateixos.

Els governs africans han iniciat projectes de desenvolupament i han creat sistemes d'ajuda a les poblacions afectades per la sequera. El sistema de "Menjar per Treball" ha estat una de les solucions d'urgència a la crisi alimentària a alguns països africans. "Menjar per Treball" consisteix a pagar el sou dels treballadors, una part amb aliments, l'altra amb diners, durant èpoques d'escassetat. Això garanteix el menjar a zones on no n'hi ha.

Allò que més solucions ha do-

nat al problema de la sequera i la fam a Àfrica ha estat la solidaritat dels mateixos africans. Segons que van respondre camperols del Senegal "si comptéssim només amb l'ajut del govern i de les ONG, ara no seriem aquí".

Hi ha una gran importància en la solidaritat entre famílies i entre pobles. I aquesta no sorgeix com una reacció a la crisi sinó com un valor propi arrelat en els costums dels africans.

Els camperols africans han creat estratègies alternatives de desenvolupament més adaptades a la seva realitat i medi que no els models proposats per organismes nacionals i internacionals que treballen per al desenvolupament. De fet, ells han après d'anteriors crisis i saben quins han estat els errors i quins els encerts.

Per una altra part, a alguns països africans, el nombre de joves tècnics agrícoles ha augmentat. Aquests tècnics, formats a instituts especialitzats, han tornat al poble amb propostes per millorar el rendiment de la terra sense oblidar les tècniques tradicionals de conreu.

La major part dels problemes africans se'ls solucionen ells mateixos. A Europa però, es creu que no. Que és gràcies als països del Nord que Àfrica sobreviu. Fins i tot, a una enquesta realitzada a Irlanda, el 76% dels enquestats consideraven que Bob Geldoff, l'organitzador del concert Live Aid, era la persona que més havia contribuït a solucionar els problemes d'Àfrica.

Aquest dissabte

Representació d'un drama sacre a Sant Andreu de Palomar

Aquesta representació de la vida i martiri del patró del poble de Sant Andreu es portarà a terme per cinquè any consecutiu, tot i que l'acte té una antiguitat de gairebé 1000 anys; hi ha documents que mostren com els habitants del llavors poble de Sant Andreu de Palomar feien una obra semblant per tal de lloar i donar a conèixer la figura de qui els era patró. Amb l'estil d'altres actes d'origen i finalitat similars com el Misteri d'Elx, la Vetlla de Sant Andreu transcorre en 3 nocturns; el fet que les parts de l'acte rebien el nom de "nocturns" no és gratuït sinó que respon al costum de representar aquest acte sacramental la nit anterior a la festivitat de Sant Andreu.

En el primer de dits nocturns hom fa una simbologia dels quatre elements fonamentals de la vida —aigua, foc, terra, aire— segons el pensament grec, acabant amb l'escenificació de la naixença de l'ésser humà. És la part pagana de l'obra; no oblidem que en la societat d'aquella època, com en la nostra, els costums pagans estaven molt arrelats i

sovint es confonien en la fe cristiana del poble.

Els segon i tercer nocturns són dedicats explícitament a representar els moments més importants de la vida i mort de Sant Andreu. El segon nocturn mostra fets destacables de la vida de l'apòstol Andreu: l'escena dels pans i els peixos, diversos miracles,... El tercer ens vol fer veure el martiri que seguí Andreu fins acabar morint en la creu en aspa.

El marc on té lloc l'acte és la Plça d'Orfila (antiga Pça. de l'Església) pel primer nocturn i l'interior de la parròquia pels 2 darrers nocturns. L'escenografia, tot i les limitacions pressupostàries, vol situar l'espectador en l'ambient de l'època en què visqué Andreu; es tracta d'una representació de caràcter plàstic, visual i fàcil d'entendre donat el seu origen popular.

Aquest acte sacramental, on participa gent de tot el barri, s'iniciarà a 2/4 de 10 de la nit del dissabte 26 de novembre.

MISSATGE

A TOTS ELS LECTORS DE CATALUNYA CRISTIANA

LA PREMSA ÉS UN DELS GRANS MITJANS D'APOSTOLAT.FEU APOSTOLAT A TRAVÉS DE LA PREMSA! COL·LABOREU A L'APOSTOLAT DE CATALUNYA CRISTIANA

Que cap llar cristiana del país no estigui mancada de la seva lectura, és el repte que tenim tots els lectors de CATALUNYA CRISTIANA

MOSTREU CATALUNYA CRISTIANA ALS VOSTRES FAMILIARS I AMICS. DONEU-LOS A EMPLERAR LA SEGÜENT BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ.

Catalunya Cristiana

Carrer de València, 244, 2n. 08007 BARCELONA

Nom

Domicili

D.P.

Se suscriu per 1 any a CATALUNYA CRISTIANA en català/castellà per pessetes 4.680.- Aquest import el faré efectiu de la forma següent:

☐ Pagament domiciliat. ☐ Xec nominatiu que s'adjunta

Signatura

Lloc

Data

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc/Caixa

Agència

Senyors: Els prego que d'ara endavant, fins a nou avis, amb càrrec al meu compte/lílibreta n.º se serveixen pagar els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció al setmanari CATALUNYA CRISTIANA.

Signatura

Lloc

Data

Byung Yeul Seong, sacerdot coreà

"Volem aprofundir en el cristianisme des de la nostra perspectiva"

Jacques Byung Yeul Seong

Byung Yeul Seong és de Tae-Gu (Corea del Sud) i té 35 anys. Nascut en una família budista i confucionista, cosa molt habitual a Corea, va creure profundament en el budisme fins a la seva entrada al seminari quan tenia 13 anys. Va ser ordenat sacerdot als 30 anys després d'haver cursat els estudis a la facultat de teologia de Seül. Ha completat la seva formació a Roma i a París.

—Com va ser que un nen budista pensés en el seminari?

—És difícil. La meua mare és cristiana, alguna cosa deuria passar dintre meu... El meu pare era negligent amb el budisme i s'estimava la mare, aleshores es va poder realitzar un matrimoni amb aquestes característiques. I la meua ma-

major els estudis s'impartien en llatí, després del Concili tot es va fer en coreà.

A mi el que més m'agrada va era la filosofia, la teologia no tant... Els estudis duraven 6 anys. Més tard vaig ser ordenat i vaig estar 2 anys a una parròquia amb un missioner francès. Va ser una experièn-

un cantó i els homes per un altre. Els cristians vinguts del budisme tendeixen a pensar en Déu com a Buda. En canvi, després dels meus estudis he pensat en Déu gairebé com vosaltres.

—Fins on?

—Bé, aquesta és una qüestió que no es pot verificar... no és veritat? S'hauria d'analitzar com s'analitza la sang. En la sang d'un coreà sempre hi haurà una mica de budisme i confucionisme. Puc posar un exemple: A París, a taula, quan es menja tots parlen, fins i tot els infants! A casa nostra ningú no parla. El silenci és religiós, és respectuós, hi ha molt de respecte a casa: per als pares, per als avantpassats... el confucionisme arriba fins a

molt, però Ell ho aporta tot. És l'home-Déu i haig de respectar la distància... A Europa no es tracta Jesús amb respecte, es viu més la dimensió horitzontal i es necessita viure també la dimensió vertical de Déu.

—I l'Esperit Sant?

—Habitualment està a prop meu, però no s'ha de confondre l'Esperit i els esperits. A Corea, en la religió es creu en molts esperits, dolents i bons, i amb fantasmes. A l'Esperit de debò li prego que m'ajudi. Que m'ajudi a comprendre, Ell ajuda la nostra intel·ligència per la fe teòrica i per la fe en la vida. És un do, per això és tan important. —Dóna l'amor?— L'amor? A Corea en una família budista i confucionista l'amor no és una virtut abstrac-

nosaltres som 2.300.000 sobre 40.000.000. Hi ha dues grans qüestions que poden semblar una mica contradictòries: estar molt units als cristians del món sencer i ser molt coreans.

—Què és l'Església per a vosaltres?

—La gent pensa en l'Església com el bastiment, el que és material. A poc a poc s'arriba a la idea més profunda d'un grup coreà, un grup de persones cridades per Déu. A partir d'aquí veuen millor que formen part d'un conjunt mundial. És un pensament molt lligat al Papa. La jerarquia no ens molesta, al contrari.

I el confucionisme ens continua influïnt, el sentit d'autoritat sense el qual res no podria avançar; en el sistema confucionisme trobem dues virtuts cardinals: la llei i la pietat filial, la llei entesa com a fidelitat al superior, obeir. Es tracta d'obeir d'una manera total; els nostres bisbes guarden una absoluta fidelitat al Papa. En canvi, la pietat filial és el respecte dins de la família.

—I la llibertat?

—Quan es diu llibertat, sempre s'hi ha d'afegir "per fer què?" I un cop vist allò que hom vol fer, mirar les conseqüències. A Europa no hi ha disciplina, estic molt sorprès. Es fa no importa què, la gent és molt individualista i immoral. Es dóna massa llibertat i s'empra malament, mai no hi ha massa llibertat per fer el bé.

—Creus que al vostre propi cristianisme es pot desfigurar per l'universalisme catòlic?

—Sí, però em sembla també lligat al cristianisme europeu. No és necessari que els cristians coreans segueixin els costums estrangers. Per exemple, en la litúrgia, l'alba, l'estola, els gestos no són coreans. El bes de la pau, tampoc! S'ha d'aportar el matís coreà, no és una cosa sense importància, és la fe cristiana que vindrà de l'interior de Corea, no de l'exterior.

—La vostra pregària que també es diferencia de la nostra, inclou el silenci?

—No acabo de fer-ho comprendre als europeus. Voldria dir: la vida, el silenci, la interioritat. Es buida el cor i ets davant de Déu. Només existeix Ell. Hom calla. Aquí quan participo, els vespres, no m'agrada massa, m'impedeix el contacte amb Déu. Suposo que haig d'aprendre a estar al meu interior, amb els altres fins i tot amb paraules.

L'any vinent se celebrarà a Seül el Congrés Eucarístic Internacional. Els cristians coreans estan esperançats davant aquest esdeveniment

re em va parlar de Crist, a més a més, en el meu barri tenia companys que anaven al seminari menor, és per això que vaig voler ser sacerdot.

Tanmateix, el meu pare no va alegrar-se de la meua decisió, es pensava que perdria el seu fill. Ell va morir quan jo tenia 15 anys. Si hagués viscut, imagino que jo no seria sacerdot. El meu pare ho detestava a causa del celibat. En canvi, la mare m'hi encoratjava molt. I vaig entrar al seminari major de Seül als 18 anys.

—Els estudis al seminari es donaven en coreà?

—Sí, i al seminari menor s'aprenia el llatí també. Però no el grec. Abans, al seminari

cia molt bona per perfeccionar el meu francès i per comprendre una mica la mentalitat europea. Al cap d'un temps em van enviar a Roma per estudiar la filosofia occidental i vaig escriure la tesi. —En italià?— Naturalment... Després vaig estudiar filosofia a la Sorbona de París per poder-la ensenyar quan tornés a Corea.

—Vostè deu estar impregnat d'influències autòctones però sobretot pel budisme.

—Aquesta és una qüestió complicada. En el budisme no hi ha un Déu personal. Segons aquesta doctrina, tots nosaltres podem esdevenir Déu mitjançant els nostres esforços, no hi troben cap dualitat: Déu per

Déu de manera piramidal.

—Qui és Déu per a vós?

—Penso en Déu com un Pare i jo sóc el fill. És un Pare que està molt amunt, amb una gran autoritat.

—I Jesucrist? Ell ha baixat d'allà dalt?

—Sí, per ser el Salvador de la nostra vida s'ha fet home com nosaltres, però no és tan proper... Francament, Jesús no és el meu company. Sí l'amic, no el company. Està a prop nostre a una certa distància, jo ho sento així. O sigui, Jesús va venir enmig de nosaltres. Però Ell és el meu Salvador, perquè Ell és Déu. Jo no tindria cap necessitat d'Ell si fos un home com jo; els homes prestigiosos poden aportar

ta, sinó que és una expressió d'una pietat. Pietat dels nens envers els pares. Respecte l'amor dels esposos, no és un amor com el que es veu a França. És més modest, és una virtut per les dones de Corea, una qüestió de comportament. Em sorprèn veure a Europa un noi que besa una noia. Nosaltres sentim fortament l'atracció de l'amor, probablement com vosaltres, tanmateix som més púdics.

—Ser catòlic a Corea és sentir-se membre d'alguna cosa molt gran, mundial?

—Sí, és important. L'any vinent tindrà lloc el Congrés Eucarístic Internacional que ens reunirà amb l'Església universal; és important perquè

El testimoni de la germana Adoración, religiosa de les Filles del Cor de Maria

Una fecunda tasca humanitària als barris més humils de València

En el número 474 de "Catalunya Cristiana" es va publicar el testimoni de Ruth Pfau, religiosa de les Filles del Cor de Maria, que treballava entre els leprosos del Pakistan des de fa 30 anys. En aquesta línia, avui parlarem d'Adoración, religiosa del mateix orde, que va realitzar la seva tasca en una de les barriades més pobres de València, on hi ha un important nucli de població gitana. Aquest relat també serveix de record, ja que Adoración va morir en guany per problemes de cor.

Adoración vivia en una barriada pobra de València, on hi ha una guarderia pre-escolar i una escola d'EGB amb 800 infants-alumnes. L'escola, dirigida per l'Institut de les Filles del Cor de Maria, ha contribuït a promocionar els infants del barri. Així i tot encara es troben molts infants i nois sense escolaritzar. Adoración es preocupava pels joves sense feina ni cap mena de preparació, i pel món gitano, molt nombrós a la barriada, i completament marginat.

Compartir sofriments

No és gens recomanable de transitar el capvespre per la populosa barriada; Adoración, però, quan acabava la tasca de la seva jornada s'endinsava sovint pels carrers fins a les 11 de la nit. Sabia que una família necessitava un medicament o aliments, o tal vegada un cor amic que els estimés i compartís els seus sofriments. Són innumbrables les visites fetes per obtenir dades per tramitar els documents d'escolarització d'infants, per procurar beques, per facilitar eines de treball com pot ser, per exemple, una camioneta; per gestionar l'assegurança social, etc. De retorn a casa, el cor d'Adora-

ción bategava molt fort, i les idees bullien dintre seu. Sovint, sorgien obstacles, dificultats aparentment insuperables, dubtes, pors...

A poc a poc, es va anar fent camí i les portes de casa seva estaven obertes a tot el barri. Un grup de mares i noies deleroses d'aprendre van iniciar el seu aprenentatge amb cursos de l'INEM. Un altre grup de mares i noies seguien cursos d'alfabetització. D'altres, més preparades, demanaven ampliar els seus coneixements. I Adoración sortia a convidar aquelles que no se sentien motivades, perquè a casa hi cabia tothom. A més, noies i nois adolescents que havien perdut el temps a l'escola per falta de motivació, assistiren a les classes de nit. Actualment joves sense feina també demanen ser instruïts i el món gitano se sent a "casa" ja que ningú n'està exclòs. Així mateix, els infants (gitanos i païos) que no poden seguir el ritme escolar són ajudats amb classes especials de recuperació.

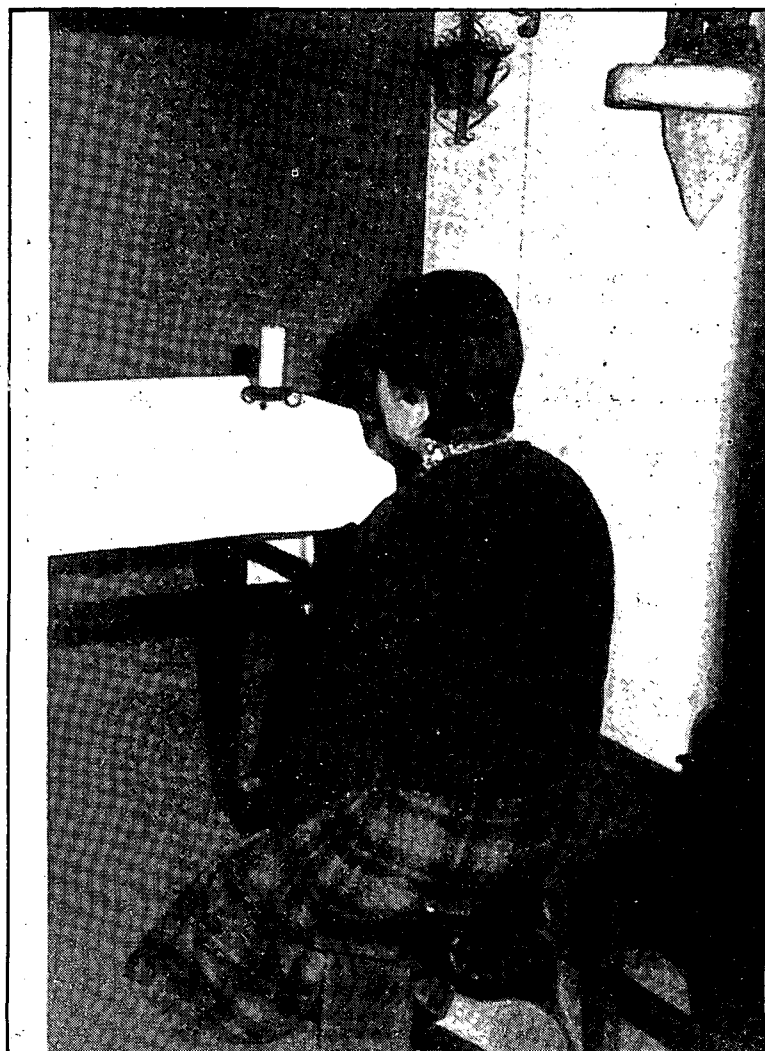
Adoración recorria les parròquies de València en busca de mitjans econòmics i de col·laboradors per l'obra. Avui són més de 30 els joves, noies i adults, que dediquen part del seu temps a ensenyar els que no saben; d'altres cooperen

amb ajudes econòmiques, d'altres recollint robes usades que classifiquen després per talles. L'experiència els va fer conèixer la necessitat dels formadors familiars. Persones d'un cert nivell social que anaven a les cases de famílies nombroses per ajudar-les i ensenyar-les a fer el que calgui, principalment a preparar els seus fills perquè puguin presentar-se endreçats i polits. I així, de mica en mica, les mares aprenien.

Unànime condolença

Però, Adoración patia problemes de cor, un dia va ser internada perquè tenia una pneumònia... El seu cos va restar exposat durant tot el dia a la gran capella del col·legi. Tota la barriada va desfilar davant d'ella i, naturalment, el món gitano tampoc no hi va faltar. Tots se sabien estimats per la seva "paia" Adoración. El féretre va ser entrat a l'Església parroquial i al cementiri a pes de braços d'un grup de gitanos i d'un jesuïta.

La cerimònia exequial va ser concelebrada per vuit sacerdots i presidida per monsenyor Josep Vilaplana, bisbe auxiliar de la diòcesi de València, que va dir: "Avui estem de dol per Adoración, perquè de persones que estimin n'hi ha poques i ens en fan falta moltes que estimin com ella estimava..."

C.C. La germana Adoración pregant a la capella.

La situació millora

Informe del Consell d'Europa sobre la llibertat religiosa a l'Est

Ha aparegut un documentat informe del diputat britànic M. Atkinsons (conservador) sobre les llibertats religioses als països de l'Est, el qual s'ha discutit a l'Assemblea del Consell d'Europa. Després de l'arribada al poder de Gorvaxov, nombroses enquestes mostren que ha millorat la situació dels cristians a l'URSS de manera significativa. L'estudi constata que de la "Perestroika" es poden esperar canvis, "els més importants després de la revolució de 1917". Si continua aquesta tendència, hom pot pensar que es propagui a la resta de l'Europa de l'Est. Per una altra banda es constata la disminució sensible del nombre de presoners per conviccions religioses.

El diputat britànic, però, es mostra prudent en extrem. Per ell, tot són indicis de progrés i encara resta molt a fer. Les promeses oficials no van seguides d'accions. Un exemple és la nova legislació sobre les noves relacions entre l'Església i l'Estat a la Unió Soviètica. Sobretot, encara hi ha nombrosos detinguts per raons confessionals. Figura,

entre altres coses, a la fi del reportatge, una llista de 150 presoners —la majoria membres de l'Església protestant— subministrades per l'Associació Internacional pels Drets de l'Home. Donant un repàs als altres països, el parlamentari europeu constata que a Bulgària les relacions entre l'Església i l'Estat són menys tibants; així i tot els

catòlics continuen patint nombroses privacions. A la RDA, les relacions són ambigües. Les grans reunions de fidels es toleren, però determinades activitats de les Esglésies es reprimeixen severament. A Txecoslovàquia, les restriccions imposades a l'Església catòlica són particularment dures. Igual que a Romania on "la situació fins i tot sembla que es deteriora". En citar Albània, M. Atkinsons nota que la religió continua perseguida sense remissió.

En una resolució, els parlamentaris del Consell d'Europa s'adreçaran als governants responsables d'aquests països i demanaran l'alliberament de tots els presoners de consciència i que el Papa pugui anar a la Unió Soviètica. També reclamaran, el reconeixement de l'Església catòlica a Ucraïna i la fi de les persecucions contra els catòlics de Lituània.

C.C.

M.ª CARMEN CARREIRAS ANTIGUITATS

Afiliada al gremi d'Antiquaris de Catalunya

COMPRO:

- MOBLES ANTICS
- CADIRATGE
- PISOS SENCERS PER HERÈNCIES O PARTICIONS
- PORCELLANES
- VENTALLS
- JOIES
- JOGUINES
- NINES DE PORCELLANA, ETC.
- ROBA BLANCA I MANTONS DE MANILA
- PINTURES I DIBUIXOS
- BIBLIOTEQUES SENCERES
- LLIBRES ANTICS
- GRAVATS
- MAPES I CARTELLS

c/. de la Palla, 5. Tel. 318 94 26 - 230 19 71. 08002 Barcelona

LA SARDANA I LA DANSA

JOSEP VENTURA

CONCERT DEL MIL·LENARI.— Aquest diumenge, dia 27 de novembre, a dos quarts de sis de la tarda, al Palau de Congressos de Montjuïc, de Barcelona, se celebrarà un festival de música, cant i dansa, de la Mesa Ciutadana pel Mil·lenari de la Independència de Catalunya, organitzat per Amics dels Concerts de l'A.C.F.B., amb la col·laboració de les JIF-Catalunya i la Coordinadora d'Entitats Sardanistes a Barcelona.

Hi participaran les cobles Sant Jordi i Mediterrània, l'Esbart Egarenc de Terrasa i la Coral Càrmina, amb un extraordinari programa segons demana la importància de la presència de la Cultura Popular en la roda d'actes del Mil·lenari de Catalunya.

CONCURS MUSICAL "SANTA CECÍLIA".— S'ha proclamat el resultat del Concurs Musical "Santa Cecília", convocat per l'Ajuntament de Lleida i organitzat pel Grup Sardanista del C.E. Huracans. El jurat qualificador, després d'examinar les 19 sardanes presentades a aquest certamen ha seleccionat com a finalistes les següents: "Heràldica Nuri", de Jaume Cristau i Brunet; "Els porxats del meu poble", de Tomàs Gil Membrado; i "Obligat diferent", de Josep Vicens i Busquets. D'altra banda, el mateix jurat ha seleccionat 3 obres finalistes d'entre les 13 composicions de tema lliure concursants; es tracta de "Impressions marineres", de Jaume Cristau i Brunet; "Comiat", de Joan Lluís Moraleda i Perxans; i "Suites núms. 1 i 2 d'"infants", de Josep Blay i Máñez.

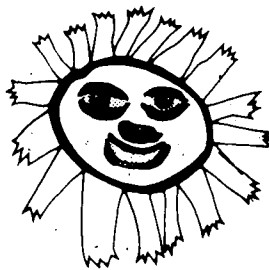
Aquestes sardanes i obres finalistes van ser interpretades durant la Festa de la Sardana i Música per a Cobla que se celebrà el dia 20 de novembre, al Teatre Principal de Lleida, amb la participació de les cobles La Principal de Barcelona i Mediterrània. En aquest mateix acte foren lliurats els premis que atorgà el jurat una vegada escoltades les obres finalistes.

CURSETS.— El dia 15 d'octubre va iniciar-se un nou cicle d'ensenyament de ballar sardanes al pati del Col·legi Públic de Cassà de la Selva, promogut pels Amics de la Sardana d'aquesta vila; per la seva part, l'Agrupació Sardanista Granollers va inaugurar sengles curssets de la nostra dansa, per a joves i grans, el dia 22 d'octubre, a la Casa de Cultura "Sant Francesc" de l'esmentada ciutat. El curset de Cassà es fa cada dissabte, a les 4 de la tarda, i el de Granollers, el mateix dia de la setmana, a partir de les 6 de la tarda.

Igualment, podem ressenyar que l'Agrupació Sardanista de la Llagosta porta a terme sessions d'ensenyament de ballar sardanes i d'altres danses tradicionals, cada dilluns de 7 a 9 del vespre, al Centre Cultural del carrer Florida de la Llagosta. I la Societat Coral "L'Espiga", de Barcelona, també ensenya a ballar sardanes a totes les persones que hi estiguin interessades i acudeixin al seu estatge social, del carrer de Solà núm. 31, al barceloní barri de les Corts, cada dimecres, de 7 a 8 del vespre.

RIALLES de Catalunya

DISSABTE, 26

CUBELLES

Cinema Mediterrani, 17.30 hores
Cinema: projecció de la pel·lícula iugoslava **EL LLOP SOLITARI**

REUS

Teatre Bartrina, 19.30 hores
Teatre: **EL TALLERET DE SALT**
Obra: **EL METGE PER FORÇA**

DIUMENGE, 27

BLANES

Esbarjo Parroquial, 17.30 hores
Cinema: projecció de la pel·lícula txecoslovaca **EL FANTASMA DE L'AVIÓ**

CERDANYOLA DEL VALLÈS

Casal Parroquial, 12 hores
Teatre: **TEATRE CURIAL**
Obra: **LA LLEENDA DE L'ATLÀNTIDA**

LA GARRIGA

Patronat, 17.30 hores
Teatre: **AULA DE TEATRE DE LA INSTITUCIÓ MONTSERRAT**
Obra: **ELS TRES MOSQUETERS**

GAVA

Centre Cultural, 12.30 hores
Teatre: **TEATRE ARCA**
Obra: **AQUESTS HUMANS**

LLAGOSTERA

Casal Parroquial Llagosterenc, 17 hores
Teatre: **L'ESTUFA**
Obra: **LA CAPUTXETA I EL LLOP**

MONTMELÓ

Centre Parroquial, 12.30 hores
Màgia: **VILAJOSANA i MÀGIC-KIM**
Espectacles: **MÓN MÀGIC i COCKTAIL D'IL·LUSIÓ**

OLOT

Teatre Principal, 12 hores
Teatre: **ELS AQUILINOS**
Obra: **SOPA DE LLETRES**

ROSES

Societat Unió Fraternal, 17 hores
Teatre: **RODAMÓN**
Obra: **CASTELL ADORMIT**

SANT CELONI

La Salle, 12 hores
Música: **TOC DE RETRUC**
Espectacle: **RODA, RODA MOLINET**

SANT FELIU DE GUÍXOLS

Centre Excursionista Montclar, 12 hores
Cinema: projecció de la pel·lícula danesa **OTTO, EL RINOCERONT**

EL VENDRELL

La Lira Vendrellenca, 18 hores
Teatre: **U DE CUC**
Obra: **EL SECRET DELS ESCARABATS BLANCS**

VILANOVA I LA GELTRÚ

Cercle Catòlic, 12 hores
Teatre: **TEATRE GENT**
Obra: **EL SOMIATRUITES**

DIMECRES, 30

TORROELLA DE MONTGRÍ

plaça de la Vila, 11.30 hores
Celebració de **LA FIRA INFANTIL**, organitzada pel Grup **RIALLES** local.

RACÓ DEL LLENGUATGE

Parlem de l'article

ALBERT PERA

Hi ha mots aparentment insignificants, curts, desproveïts de contingut, que per ells mateixos no valen res, i que, així i tot, tenen una missió a complir en el discurs de la llengua. Us estic parlant de l'article, tan menut, una partícula, diríem, i que se'ns revela especialment útil per determinar o matisar el seu indefectible acompanyant, el nom substantiu.

L'article, com que precedeix el nom, ens n'anuncia el gènere i el nombre i, de vegades, és l'únic senyal de gènere, com en el/la finalista, el/la gimnasta, o l'únic senyal de nombre, com en el/els cactus, el/els llapis o el/els dilluns.

Aquests mots ens ajuden decisivament a saber si els noms substantius de què parlem són coneguts o si es tracta de qualssevol noms indeterminats; per això els dividim en dos grups, els definitius, el, la, els, les, i els indefinits, un, una, uns, unes, segons la funció que exerceixen. En una frase com: el nen ha sabut la lliçó, queda ben clar que parlem d'un nen únic, conegut dels qui parlen. Si diem: un nen ha sabut la

lliçó, és un nen qualsevol, a qui, de moment, no coneixem.

Aquesta funció determinant de l'article ens permet concretar cada persona o cada realitat del nostre entorn, d'entre les moltes iguals o semblants a elles, i ho fa sense cap possible ambigüitat. Si dic: dona'm la cartera, és segur que només en tinc una, i l'interlocutor ho sap.

També l'utilitzem en conceptes únics de per si, encara que no calgui individualitzar-los; l'aire, el cel, la terra, el sol, la lluna.

No sempre l'article destria un individu d'entre la col·lectivitat. Pot acompanyar el substantiu quan expressa la totalitat dels sers d'una mateixa espècie. Així diem: El tauró és perillós. El pi abunda en les nostres muntanyes. El colom és el símbol de la pau. El gos és el millor amic de l'home.

Tots els afeccionats a resoldre mots encreuats saben que, en castellà, quan la definició és "contracció", han de posar "al" o "del", segons

el nombre de quadres, i no hi ha cap més solució. En català, la mateixa definició comporta dues, tres i quatre cases, i les podem omplir amb al, als, del, dels, pel i pels. Són les contraccions de preposició i article, una més que en castellà i, a més, llurs plurals. Cal tenir present, però, que si el mot següent comença en vocal es desfà la contracció, només en el singular. En alguna d'aquestes descontraccions, les que pronunciades sonen igual, hom sol caure en l'error de no complir aquesta llei, i molts escriuen: **Parlem del article**. **Anem al oest**. En lloc de: **Parlem de l'article**. **Anem a l'oest**.

PERLES ORTOGRÀFIQUES

Ens plau anunciar-li la inauguració d'un Auto-Servei i convidar-l'ho a que en descobri els seus avantatges i per la que li adjuntem una tarja d'invitació... En aquesta carta comercial que he rebut, hi trobo, només en aquest breu fragment sis perles, sis. A veure si les trobeu. Us les diré la setmana vinent.

CUINA

Escalopes de vedella farcides

6 escalopes fines de vedella	50 gr. formatge ratllat
2 cebes mitjanes	1 pastanaga
1 cullerada de juliverd picat	1 ceba gran
1/4 de litre de brou o aigua	100 gr. mantega
Un raget de xerès sec	30 gr. de molla de pa

Trinxeu 2 cebes grossetes i fregiu-les amb mantega a foc suau; quan comencin a daurar-se, barregeu-les amb la molla de pa esmicolada, el juliverd trinxat i el formatge ratllat, **rectifiqueu** de sal i pebre i trebal·leu-ho una mica per unir-ho bé.

Tireu una mica de sal a les escalopes, farciu-les amb la massa preparada, enrotlleu-les i lligueu-les amb perle, fregiu-les amb mantega i oli, fins que estiguin daurades, reserveu-les en un plat.

Afegiu aleshores al greix una ceba tallada a llesques fines i la pastanaga a rodanxes, deixeu-lo coure a foc lent, afegiu 1/4 de litre de brou, un raget de xerès i les escalopes. Ha de coure uns 3/4 d'hora. Tireu de tant en tant el suc per sobre.

MARIA GLORIA MUNTAÑOLA

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalsescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Equador, 53, ent. 4t.
Tels. 239 12 92 - 322 31 82.
Pref. Concert entrevista.

COSTUMS I TRADICIONS

El santoral metereològic

ESTEVE BUSQUETS i MOLAS

El refranyer sobre el temps que fa o que farà, és segurament el més extens de tots. És lògic tota vegada que els refranys, proverbis, màximes o parèmies solen sortir de l'entranya popular. En el cas del temps, especialment, són fills de pagès o del mar.

I curiosament, n'hi ha un gavadal referits a la intervenció celestial, o, almenys, relacionats amb algun sant o amb les commemoracions marianes.

Una quarantena es relacionen amb l'Arc de Sant Martí, i amb la diada, una cinquantena més. Val a dir que n'hi ha referents a feines del camp; tanmateix, però, amb aplicacions metereològiques.

Això és només una mostra. D'altres sants, com Nicolau, Feliu, Francesc, Maties, Àgata, Antoni, Miquel, Benet, Josep, Blai, Macià, Margarida, Agnès, Vicenç, Sebastià, Jordi, Isidre, Just i Pastor, Cebrià, Pere Regalat, Agripina (temps de sembrar la clavellina), Bernabé, Joan, Pere, Pau, Marina, Magdalena, Jaume, Nin i Non, Nonat, Magí, Llorenç, Mateu, Lluç, Narcís, Simó i Judes que anuncien l'hivern conjuntament, Sadurní, Andreu, Climent, Caterina, Bibiana, Tomàs, Silvestre, Julià, Llàcia, Esteve i Llop són en aquest santoral metereològic, amb més o menys refranys, car n'hi ha amb només un.

Especialment relacionats amb la Mare de Déu, en trobem, igualment, en abundó. Generalment

referits a les principals diades marianes, de la mateixa manera que hem trobat els sants en el dia marcat en el calendari, encara que algun, potser, perdi actualitat a causa dels canvis de celebracions, com santa Margarida que del juny ha passat al novembre i ja no farà florir l'alfàbrega, com feia abans.

Pel que fa a la Verge, subsisteixen, és clar, les que no han canviat, com la Candelera que té aquella dita: "La Mare de Déu encandelada, gran nevada, gran gelada i gran ventada". La darrera gelada la trobem per l'Encarnació o la Mare de Déu encarnada. Per l'Assumpció també n'hi ha, tant si en diem la Mare de Déu d'agost, com la del Llit (a les set ja és fosc, o tan llarg és el dia com la nit) i, finalment un que ho resumeix en el sol nom de la Mare de Déu: "El nom de Maria, aigua ens envia".

Dels refranys marians n'hi ha especialment graciosos, com el que assegura que "quan sant Pere fa l'ullet a la Mare de Déu, pluja o neu". Es refereix a Sant Pere de Rodes i al santuari del Mont. D'afectuosos com "Quan plou i el sol es fort, la Mare de Déu plora, perquè busca el seu Fill i no el troba", o aquell altre: "Plou i fa sol, riu Nostre Senyor, plou i fa lluna, riu la Verge Maria".

Per acabar, un de metafísicament impossible: "Quan ha passat el migjorn, el dimoni diu: Déu fas que no torni". Us imagineu el dimoni invocant Déu perquè ens lliuri d'un mal vent? Quina bona fe tenia el que va inventar-lo!

LLIBRES

Jugar tot aprenent història de Catalunya (1)

Enguany l'ensenyament de la història de Catalunya ha entrat a formar part de les matèries obligatòries dels nostres joves estudiants. Això és bo i necessari. Però hi ha una altra manera de conèixer la nostra història, de manera molt sumària, molt fàcil i agradable pels nostres infants i adolescents: jugant. Efectivament, i una mica com a preparació del que després seran les ensenyances escolars ha aparegut un llibre titulat: "Juga i aprèn" que porta per subtítol "La història de Catalunya en jocs", del qual n'és autor Jordi Colàs i Xiberta i que ha merescut el tercer premi "Artur Martorell" i que edita la Direcció general de la Joventut de la Generalitat de Catalunya. Precisament és el titular d'aquesta direcció qui prologa el llibre i afirma que "el joc —i no només el joc didàctic— és imprescindible en tota educació". I en aquesta obra es "presenten fets i moments de la història de Catalunya per revisar-los o recordar-los mitjançant el joc o altres propostes d'activitats". Ens trobem davant d'una eina especialment pels educadors que si fan ús d'aquest recurs aconseguiran "una educació més lúdica i arrelada a la nostra història i a la nostra realitat nacional".

Efectivament es presenten una vintena de jocs ambientats en diferents moments de la nostra

història i que poden ser especialment plaents als nostres nois i noies i que quasi sense adonar-se'n vagin aprenent el passat. Des de la prehistòria fins a la fi de l'època medieval van passant un cicle d'interessants episodis que els permetrà de conèixer com es va bastir aquest país i també el que ha passat a la Mediterrània, a la península Ibèrica i a Europa. Tot el llibre ve ple d'il·lustracions, per ambientar el moment històric i la forma pràctica de desenvolupar el joc.

FERRAN CAMPS

(1) "Juga i aprèn. La història de Catalunya en jocs". Jordi Colàs i Xiberta. Editat per la Generalitat de Catalunya. Barcelona 1988.

Telespectadors Associats de Catalunya
Plató, 14, Entr. 2ª - 08021 Barcelona

SOL·LICITUD D'AFILIACIÓ

- 1.- Nom i cognoms:
- 2.- Adreça:
- 3.- C.P. i població:
- 4.- Província:
- 5.- Telèfon:
- 6.- D.N.I.:

Sr. President de "T.A.C.":

Per la present sol·licito ser membre d'aquesta Associació, amb les finalitats de la qual em solidaritzo.

Barcelona Firma:

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

- 1.- Banc o Caixa:
- 2.- Sucursal o Agència:
- 3.- Adreça:
- 4.- C.P. i Població:
- 5.- Província:
- 6.- C./C. o Llib. Estalvi: N°

Sr. Director:

Per la present autoritzo, fins a nou avís, el pagament del rebut corresponent a la quota anual d'associat presentat per "TELESPECTADORS ASSOCIATS DE CATALUNYA", amb càrrec al meu Compte o Llibreta n° d'aquesta Oficina.

Barcelona Firma:

¡Associa't!

Quota anual
4.000 Ptes.

Telespectadors Associats de Catalunya

Plató, 14, Entr. 2a - Tel.: 200 13 39 - 08021 Barcelona

¿QUÈ ÉS T.A.C.?

T.A.C. és una Associació de telespectadors per aconseguir que la T.V., com a mitjà de comunicació social, de gran influència, compleixi amb la missió de:

"INFORMAR, EDUCAR I DISTREURE, respectant la dignitat de la persona, amb tots els seus valors, drets i llibertats"

¿QUÈ FA T.A.C.?

T.A.C., Informa mensualment, als seus associats sobre la qualificació tècnica i moral de les pel·lícules programades a T.V.

T.A.C. Edita una revista informativa sobre les activitats de l'Associació i notícies d'interès per als telespectadors.

T.A.C. Acull i estudia les iniciatives, opinions, protestes o suggeriments dels seus associats, transmetent-les als organismes públics o entitats privades, que en cada cas correspongui.

Desistiment de drets

Sovint ens queixem com està de malament la TV, i és que l'error, la confusió i la ignorància (però també la comoditat i la inhibició de molts) constitueixen un poderós enemic al qual cal combatre.

Malgrat tot una immensa majoria de ciutadans continuen conservant criteris correctes dels mínims de dignitat, qualitat i bon gust que una TV pública ha de respectar i garantir.

Si les coses estan com estan, ¿no serà que la nostra inhibició i silenci també tenen part de responsabilitat en tot allò? No oblidem que: "SE SENT MÉS UN QUE PARLA, QUE 100 QUE CALLEN!"

ADRECES I TELÈFONS DELS CENTRES D'EMISSIÓ DE PROGRAMES DE TVE I TV3

- TV1: Estudios de TVE: (91) 218 31 43 (Directora: Pilar Miró)
Prado del Rey.
28023 - MADRID
- TV1: Estudios de Torrespaña: (91) 409 18 44 (Directora: Pilar Miró)
General O'Donnell, 77.
28007 - MADRID
- TV2: Estudios TVE a Catalunya: (93) 674 81 11 (Director: Enric Llovera)
Apartat de Correus, 300.
08190 - SANT CUGAT DEL VALLÈS
- TV3: Estudios de Sant Joan Despí: (93) 372 62 62 (Director: Enric Canals)
Jacint Verdaguer, s/n.
08970 - SANT JOAN DESPÍ

ADREÇA I TELÈFON DE "TELESPECTADORS ASSOCIATS DE CATALUNYA" (T.A.C.)

- TAC: Seu Social: (93) 200 13 39 (President: Jose Mª de Bofarull)
Plató, 14, Entr. 2ª
08021 - BARCELONA

MODA

Es tracta del grup format per diverses firmes de creadors espanyols especialistes en peces d'ant, napa i doble faç, els quals han presentat la seva segona col·lecció corresponent a primavera-estiu'89 a l'Auditori de Congressos de Barcelona.

"Primerísima-Diseño Piel" ha experimentat un creixement favorable tocant a la qualitat dels articles, ja que una vegada més es posà en relleu la importància que la pell té en la moda actual.

Una magnífica passarel·la oberta a primeríssimes firmes, els materials de les quals s'adapten a les més belles creacions de peces, entrant de ple en el món de la confecció en una autèntica barreja d'idees, des de la línia sport més pura al model de nit més sofisticat.

La firma DINOTTE, segons disseny de Carmen García Munté, es revelà una vegada més com l'exquisida creadora de peces femenines per excel·lència, el do-

"Primerísima-Diseño Piel"

mini perfecte de la matèria primera de les quals ens revelà que per a ella, la subtileza de la napa o l'any no té secrets. Un flash dedicat a la peça de bany, fou presentat com a nota destacable per la seva bellesa i gosadia.

Molt boniques tanmateix les peces exhibides per la firma Elena Deudero amb una passada vermella perfecta. És una creadora que guarda l'equilibri del color. Molt bonic.

En conjunt, es va veure una magnífica col·lecció a càrrec de totes les firmes components del grup, de les quals destaquem, a part de les esmentades anteriorment, a Daniel Paz, Deubo, Marta Bach que s'ocupà molt de tota la seva obra formada per unes peces d'elaboració molt acurada, Deya, Pedro Piza i Giorgio Sappini, el qual presentà unes peces masculines de tall jove i esportiu.

Fou una exhibició àgil i professional, dirigida pel gran expert en desfilades Paco Flaqué que, una vegada més va suscitar l'aplaudiment unànime per part de tots els assistents de l'acte, que tingué com a invitada d'honor Marta Ferrusola, esposa del President de la Generalitat de Catalunya. "Primerísima-Diseño Piel" ha deixat novament un bon record entre tots els professionals de la pell.

MARIA JOSE EJARQUE

MARTA BACH. Graciós vestit amb efecte dues peces elaborat en napa treballada imitant muaré. Col·lecció primavera-estiu'89 per a "Primerísima-Diseño Piel".

DINOTTE, segons disseny de Carmen García Munté, va crear aquest model d'ant color torrat, per a l'última edició de "Primerísima-Diseño Piel".

DEYA. Vestit japonès, realitzat en ant color pastel, presentat a "Primerísima-Diseño Piel" col·lecció primavera-estiu'89.

ARQUEOLOGIA

Importantíssima descoberta de la cultura precolombina al Perú

En una tomba de 1.500 anys d'antiguitat descoberta a la costa nord del Perú s'ha trobat una de les més gran col·leccions d'objectes d'or mai trobada a Amèrica. Aquesta troballa desvetlla a més les característiques de la civilització moche, anterior a l'inca, segons revelaren fonts de la National Geographic Society a Washington.

La tomba fou construïda per contenir les restes d'un guerrer de la civilització moche, ètnia que dominà l'àrea peruana durant alguns segles, fins a l'any 700, aproximadament.

"Aquesta és la tomba més rica de les que s'han excavat arqueològicament a l'oest sud-americà", va manifestar Christopher B. Donnan, un expert en les antigues civilitzacions peruanes. Walter Alva, director del Museu Arqueològic Brüning, a Lambayeque (Perú), indicà que l'àrea que rodeja la localitat de Sipan allotja, probablement, les tombes de diversos capitosts de la civilització moche.

"Estic segur que quan acabarem aquestes excavacions sabrem molt més sobre la vida i l'organització econòmica, així com del coneixement dels metalls i les pràctiques religioses dels moche", afegí Alva.

La civilització moche dominà la zona sobre la que actualment s'assenta Perú abans que es produís la supremacia dels inques. Els inques eren el grup indígena més poderós quan els conqueridors espanyols ocuparen la zona, en la primera meitat del segle XVI.

La tomba moche fou descoberta per les autoritats peruanes el 1987, després que aquestes advertissin la presència en el mercat negre de valuoses peces d'or i plata, que eren venudes a preus elevats. La policia escorcollà el domicili d'un expoliador de tombes i, després d'un tiroteig en el qual va morir una persona, recuperà part dels tresors robats.

Informacions obtingudes en aquesta operació policial permeten localitzar la tomba de Sipan, que fou investigada després d'acurades excavacions.

Entre els tresors ara trobats hi ha una creu, màscares, ganivets i joieria d'or, a més d'un miler de peces de ceràmica i coure. Junta-ment amb les restes del guerrer, la tomba contenia també els cossos de dues dones i de tres altres homes que aparentment formaven part d'un ritual funerari.

Entre les ofrenes a la tomba, que inicialment fou una piràmide de tova, i que amb el temps prengué una forma aplanada per les pluges cícliques, es troben treballs en or i pedres precioses dutes de diferents zones de Perú i Sud-amèrica, com Argentina, Xile o el golf de Guayaquil, a l'Equador, que demostren la capacitat de moviment del poble moche.

Amb anterioritat a aquesta excavació, només es coneixien atuell-

i d'altres objectes de fang procedents de la cultura moche.

Alva informà que es reunirà amb representant del Departament d'Estat per sol·licitar la firma urgent d'un acord entre els Estats Units i el Perú pel qual s'intensifiquin les mesures de protecció dels tresors pre-colombins de Perú. L'arqueòleg assegurarà assegurarà que els Estats Units és un dels mercats més actius en la compra d'aquests tresors i reiterarà la necessitat d'arribar a un acord entre països que prohibeixin el seu contraband i comercialització, perquè "si s'acaba la comanda s'acabaràn els motius per al saqueig".

Una il·luminació de gran potència descobreix greus esquerdes en la piràmide de Gizeh

El nou sistema d'il·luminació instal·lat a l'interior de la Gran Piràmide de Gizeh per millorar les condicions de visita dels turistes ha fet visibles grans esquerdes no detectades fins ara, incloent-hi una fisura que rodeja un bloc de pedra de mitja tona.

"Si aquesta pedra cau, ningú no pot predir què passarà a dins de la piràmide", ha manifestat l'inspector de monuments històrics Mansour Bauraik, que descobrí les fisures. El bloc té 2,8 metres

d'ample i penja precàriament sobre l'escala que porta a la cambra subterrània de la piràmide, un dels tres complexos estructurals interiors. Es tracta d'una peça de granit utilitzat pels treballadors al servei del faraó Keops per segellar el pas ascendent cap a la cambra funerària del cim i, segons Bauraik, "és la pedra més traïdora de la construcció".

Sense tresor

En el segle IX, el califa Mamoun va fe moure el bloc, creient erròniament que en la cambra funerària, hi trobaria els tresors de Keops. Però no es pot saber amb certesa si les fisures corresponen a aquest episodi o a un altre de posterior.

Bauraik trobà el bloc, i uns altres quatre similars, mentre treballava en un projecte de restauració de l'interior i l'exterior de la piràmide, que incloïa la instal·lació del nou sistema d'il·luminació, així com d'un circuit tancat de televisió. El recinte de Gizeh conté les piràmides de Keops, Kefren i Micerí, l'esfinx i altres monuments.

Gran potència

"Quan il·luminarem l'interior de la piràmide utilitzant els nous llums de gran potència, ens quedarem astorats en comprovar la grandària de les esquerdes. N'hi ha que no són preocupants, però crec que les altres són molt perilloses per a la seguretat de la construcció", manifesta Said Zahi Ha-

wass, director general de patrimoni històric.

Segons Hawass, l'antic sistema d'il·luminació a l'interior de les piràmides era tan difós que els experts en restauració es veien pràcticament incapacitats per examinar les parets interiors, encara que algunes esquerdes foren detectades el 1954, quan els restauradors col·locaren barres de ferro per protegir-les de possibles enfonsaments.

Pressió turística

"Òbviament, manifesta Hawass, aquest sistema no ha funcionat, perquè ara podem veure com les esquerdes s'han eixamplat, col·locant els grans blocs del centre en una situació molt precària. En algunes zones la visita és perillosa".

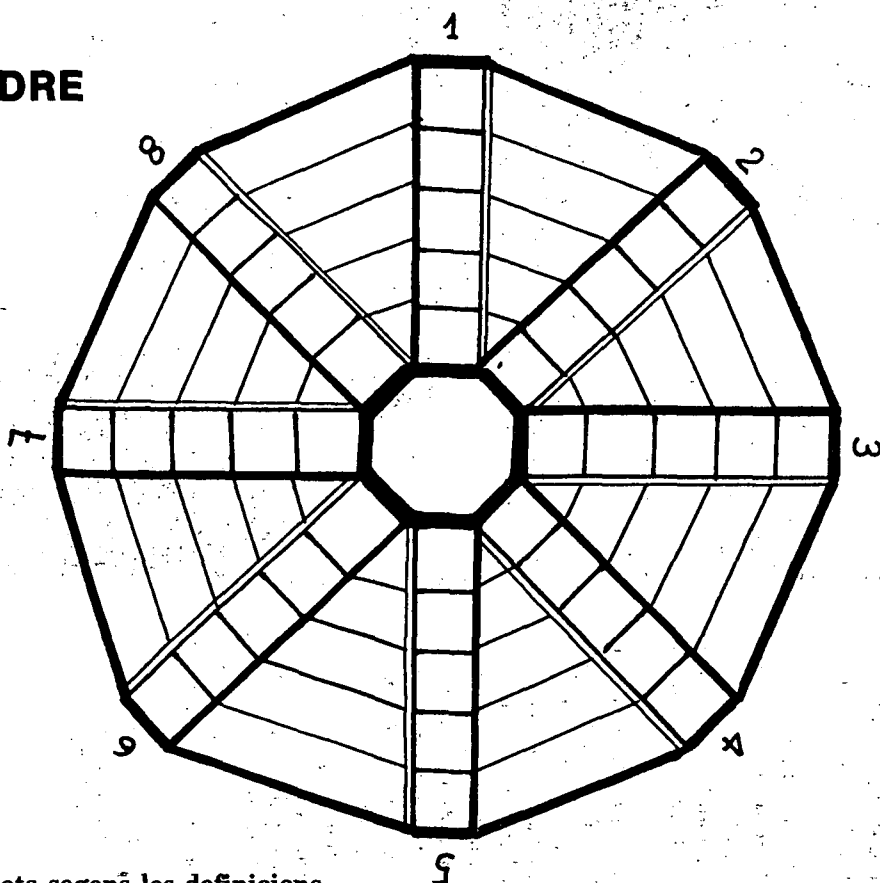
Tancada per restauració durant uns mesos, la data fixada per tornar a obrir al públic la Gran Piràmide era el passat 15 d'octubre. Però Hawass la va posposar, i afirma que no sap quan les obres permetran que es torni a acceptar visitants. "Hi ha una pressió per part del turisme per a la reobertura, però abans hem de decidir com reparar les esquerdes de manera que la piràmide no es vegi amenaçada", diu.

Especialistes egipcis en restauració han estat treballant tot l'estiu passat a l'exterior de la construcció, a fi d'impedir el desprendiment de fragments dels blocs. Es calcula que poden haver caigut dos milions i mig d'aquestes pedres, petites i mitjanes, que els turistes acostumen a emportar-se com a "record de la piràmide".

ENCREUATS

Per ROSA COLLELL

OCTÀEDRE

Cercar vuit mots segons les definicions, que tots acabin amb la mateixa lletra central.
Amb les inicials de cada mot hom ha de fer una paraula, segons definició.

A LES INICIALS: Relatiu al dia de la naixença d'algú.-
LLETRA CENTRAL: A.-

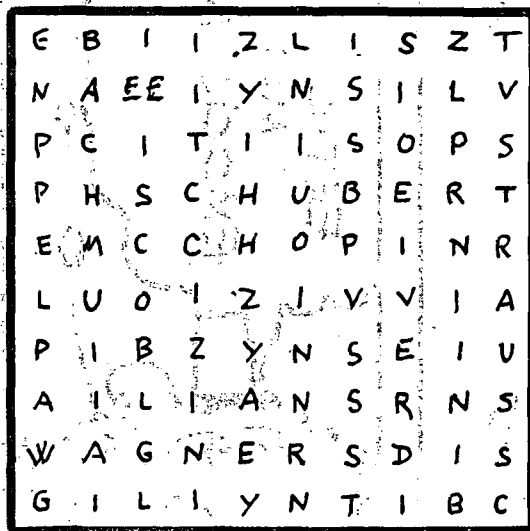
- 1- Nom de certa fruita.-
- 2- Llenca de terreny que voreja a més alçada i serveix per facilitar a les persones de pujar als trens i baixar-ne.-
- 3- Acció de batre els cereals.-
- 4- Portar cadascú la part que li correspon a la societat de la qual és membre.-
- 5- Llanda.-
- 6- Dominar, tenir un comandament absolut.-
- 7- Irritació violenta contra algú que li ha inferit un insult.-
- 8- Regió compresa entre les costelles falses i els ossos de la pelvis a cada costat del cos.-

1- Nespila.-
2- Andana.-
3- Tilla.-
4- Aporta.-
5- Llanda.-
6- Impera.-
7- Colera.-
8- Illada.-
Lletra central: A.
INICIALS: Natalici.-

SOPA DE LLETRES

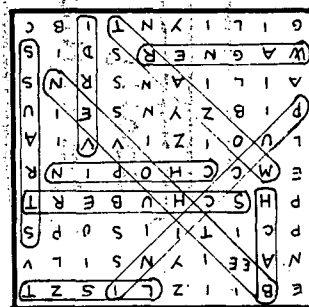
Per SNOOP

CERCAR EL NOM DE 10 GRANS COMPOSITORS

Solució

DIAG. Puccini, Beethoven, Mozart.
VERT. Bach, Verdi, Strauss.
HORIZ. Liszt, Schubert, Chopin, Wagner.

ESCACS

Per JAUME MORA

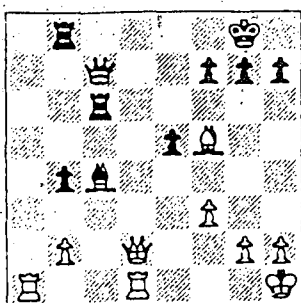
DIAGRAMA 249

Blanques juguen i guanyen

Altra vegada el tema de la vuitena fila, fins que l'altre escarmentí. Però no hi ha remei, pel que es veu.

Solució al diagrama 248

1..Td8-d1+, 2 Ta1xd1 Dc2xc3 i guanyen.

RESULTATS

ESPAÑOL-ELCHE	1-1
MÁLAGA-VALENCIA	0-1
CADIZ-OSASUNA	1-1
AT. MADRID-GIJÓN	0-0
SEVILLA-R.SOCIEDAD	2-0
ATH.BILBAO-BETIS	1-1
LOGROÑES-R.MADRID	0-1
CELTA-ZARAGOZA	1-1
MURCIA-VALLADOLID	2-1
OVIEDO-BARCELONA	1-2

LA TRAVESSA

1. Español-Elche	X
2. Málaga-Valencia	2
3. Cádiz-Osasuna	X
4. At. Madrid-Gijón	X
5. Sevilla-R.Sociedad	1
6. Ath. Bilbao-Betis	X
7. Logroñes-R. Madrid	2
8. Celta-Zaragoza	X
9. Murcia-Valladolid	1
10. Oviedo-Barcelona	2
11. Sabadell-Las Palmas	X
12. Figueras-Huelva	2
13. Alzira-R. Vallecana	2
14. Lleida-Barcelona at.	1
Pleno al 15 (Mallorca-Eibar):	1

FILATELIA

Per ENRIC GRAUPERA

President de l'Acció Catòlica

L'any 1984, l'Alemanya-Berlin commemorà el 50 Aniversari de la mort del Dr. Erich Klausener (1885-1934), amb una sèrie d'un sol segell, que presenta la seva efígie, i l'emblema de la Diada dels catòlics alemanys l'any 1934.

JEROGLÍFIC

Per SNOOP

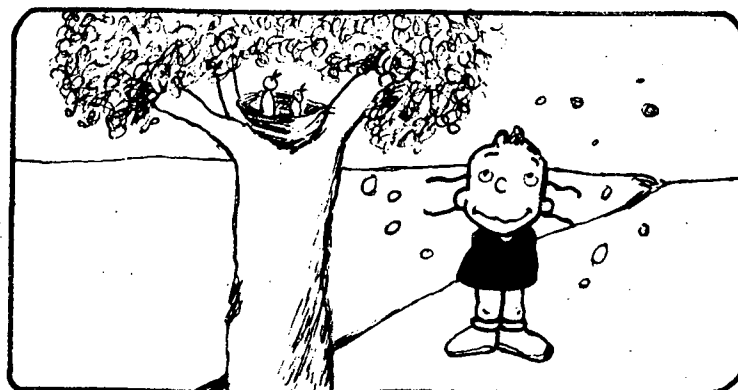
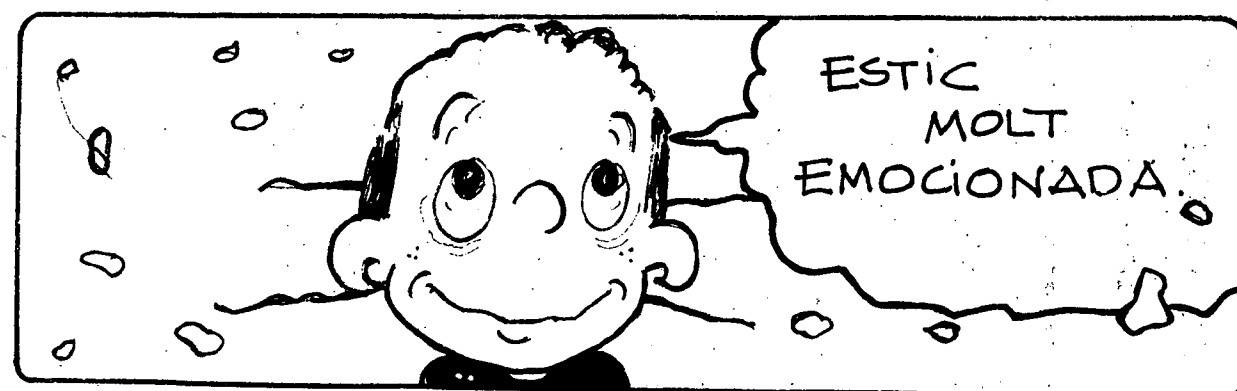
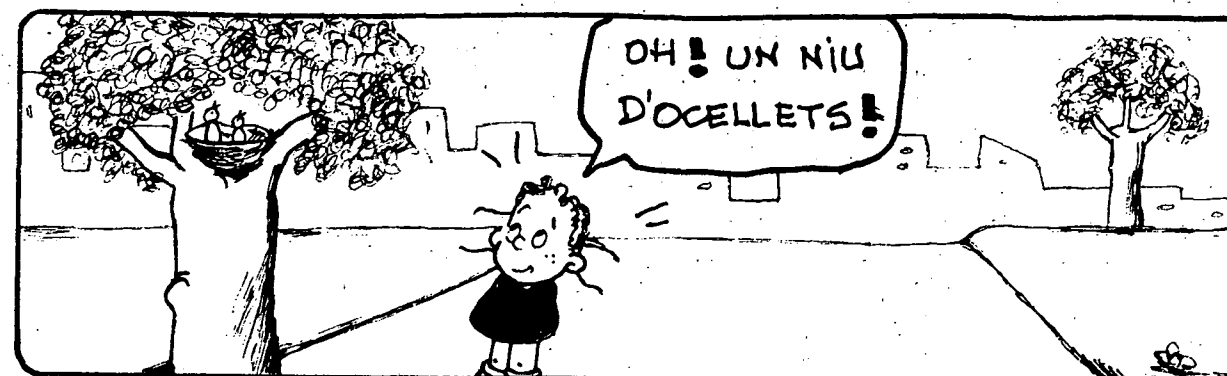
¿QUÈ EM CONTES, AMIC?

0 5 0 0 9

Solució el proper n.º

CLASIFICACIONES

1.	REAL MADRID	PJ PTOS	11 19+9
2.	F.C. BARCELONA	PJ PTOS	11 17+7
3.	SEVILLA	PJ PTOS	11 14+2
4.	VALENCIA	PJ PTOS	11 13+3
5.	AT. MADRID	PJ PTOS	11 12
6.	GIJÓN	PJ PTOS	11 12+2
7.	CELTA	PJ PTOS	10 12
8.	OSASUNA	PJ PTOS	11 12+2
9.	LOGROÑES	PJ PTOS	11 12
10.	VALLADOLID	PJ PTOS	11 11+1
11.	MÁLAGA	PJ PTOS	11 10-2
12.	REAL SOCIEDAD	PJ PTOS	10 10+2
13.	ATH. BILBAO	PJ PTOS	11 10-2
14.	ZARAGOZA	PJ PTOS	11 10
15.	CADIZ	PJ PTOS	11 9-3
16.	OVIEDO	PJ PTOS	11 8-4
17.	MURCIA	PJ PTOS	11 8-4
18.	BETIS	PJ PTOS	11 7-3
19.	R.C.D. ESPAÑOL	PJ PTOS	11 7-5
20.	ELCHE	PJ PTOS	11 5-5

Avet Set esllips per a nenes i nens

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

N.º 434

Històries d'Eixerits

L'avi "Cisco"

L'avi "Cisco" és l'avi de l'Enric. L'Enric, almenys des de fa tres anys, és un bon amic meu. Anem a la mateixa Escola, a la mateixa Catequesi, i anem i venim plegats moltes vegades perquè les nostres cases no són pas lluny l'una de l'altra.

L'avi "Cisco" és xerraire de mena; i quan comença a explicar fets i aventures de la seva vida és un no acabar mai. Allò que més m'agrada és que quan parla, crida. Bé, tant com cridar, potser no, però parla amb veu alta, i m'atabala.

L'altre dia, arran d'això, ens vàrem enfadar una mica l'Enric i jo. Jo vaig dir-li que el seu avi era un rotllo i un cridaner. I l'Enric s'enfada. Sense deixar-me ni obrir la boca, m'escridassà tot dient-me que l'avi era un gran home, i quan jo hagués fet la meitat d'allò que ell havia fet, podria començar a parlar. Que si cridava era perquè sordejava, i que més cridava jo al pati del "cole"; i que no estimar les persones grans era ser un desagrat, perquè ells amb els seus afanys i treballs, ens havien preparat la família, la casa i el món on vivim.

Em vaig quedar com una gallina mullada, i avergonyit perquè volent fer el viu n'havia fet un gra massa. Li vaig demanar perdó i vàrem fer les paus. Perquè l'Enric és un bon amic i me l'estimo.

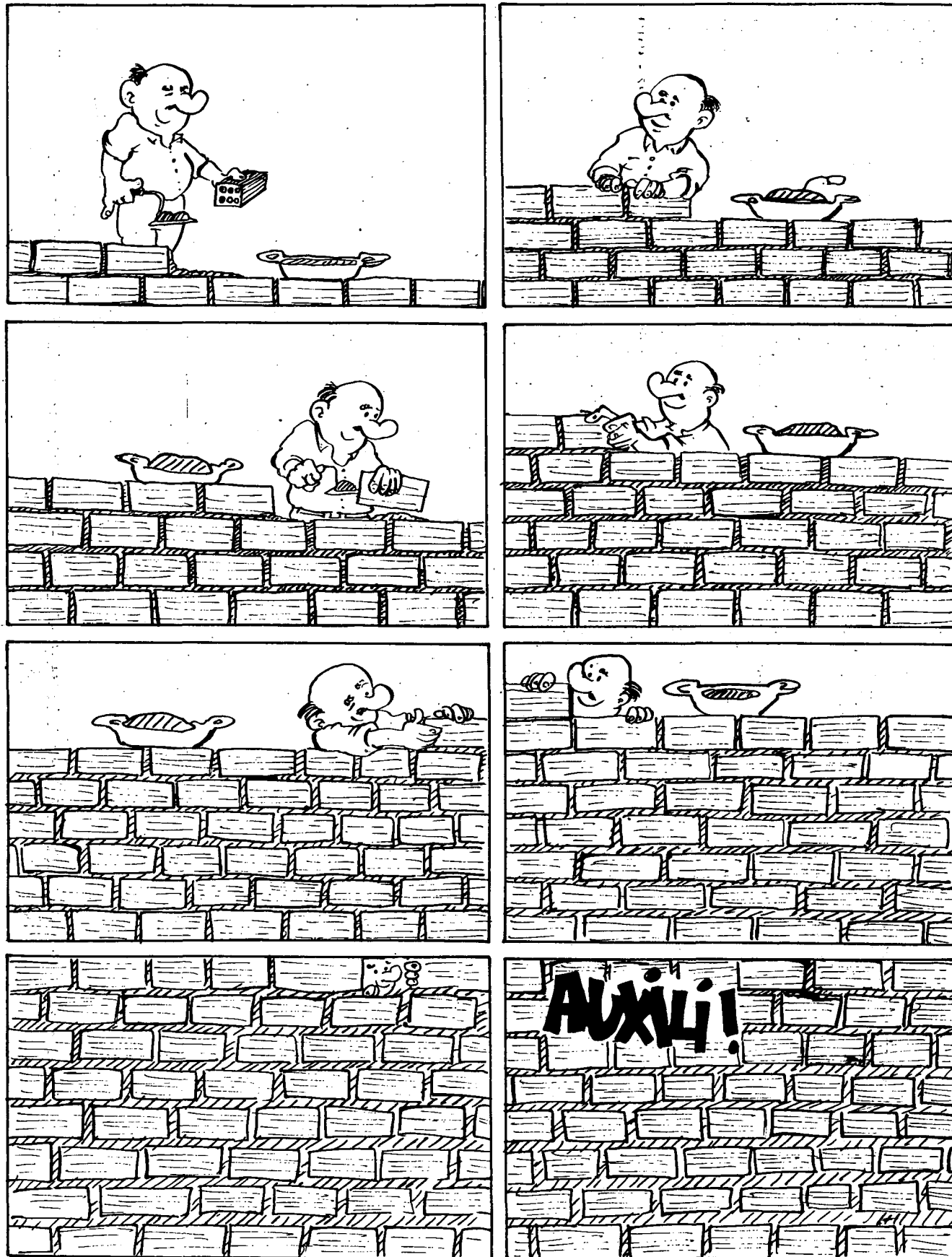
Estimar les persones grans; és la gran lliçó que em donà l'Enric. A vosaltres, Eixerits i Eixerides, no us sembla que l'Enric tenia tota la raó?

L'Eixerit

Avet Set — Avet Set —

EN BADOSA I EN BASORA

Avet **Set** esllips per a nenes i nens

Jesús ens parla

Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons sant Lluç, capítol 21, versets del 25 al 28, i del 34 al 36 (Lc 21:25-28, 34-36).

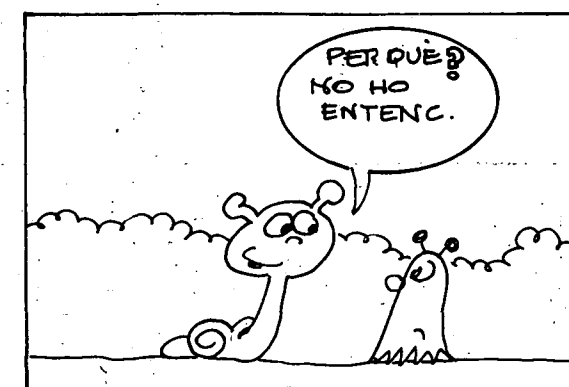
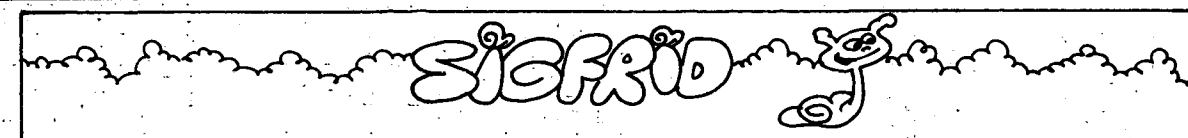
Reflexionem: AVUI COMENCEM EL NOU ANY LITÚRGIC, AMB EL PRIMER DIUMENGE D'ADVENT TEMPS DE PREPARACIÓ AL NADAL.

1. L'evangeli d'avui sembla que ens vulgui fer por; però ben al contrari, allò que vol donar-nos és ànims, esperança i alegria. Les paraules primeres del fragment d'avui, les feien servir els profetes quan volien anunciar alguna cosa important. Allò important que proclama Jesús és la seva victòria sobre el mal, el pecat i la mort.

2. Per això és tant important acollir cordialment Jesucrist. Per a nosaltres nois i noies cristians, Jesucrist és la nostra esperança, la nostra joventut eterna, el nostre futur. Jesucrist, aquell a qui ara ja estímem, vindrà per a portar totes les coses a la plenitud de la vida i de la felicitat.

3. Cal vetllar i estar alerta; no fos cas que la vida ens distraigués d'estar atents a Jesucrist; cal vetllar i pregar per mantenir-nos fermes deixebles de Jesús.

El mossèn

Avet **Set** — Avet **Set** —

DIUMENGE - 27

- 11.00 Signes del temps.
El programa d'avui ofereix un resum de l'activitat eclesial durant el mes de novembre i a l'Església d'arreu del món. Evangel·li, avui: Carme Agustí, escriptora lleidatana.
- 11.30 Matinal a TV3. Concert.
- 13.00 Matí Esports.
Tennis taula, desde Barcelona.
- 14.30 Gol a Gol.
- 15.00 Telenotícies.
- 15.30 El temps.
- 15.35 Història de Catalunya:
- 15.50 Ballesta - 6:
- 16.20 Tarda de misteri:
"La noia que sabia massa".
- 18.00 Basquet.
- 18.30 Gol a gol.
- 19.30 Mediterrània:
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 El temps.
- 21.10 30 minuts.
- 21.35 A cor obert:
- 22.35 Gol a Gol.

DILLUNS - 28

- 12.00 Universitat oberta.
- 12.30 TV3, segona vegada:
"Gol a Gol".
- 13.30 Mag-Magazine.
- 14.30 Telenotícies.
- 15.00 El temps.
- 15.10 Bona cuina.
- 15.15 Magnum:
- 16.10 Guerra de Sexes - 104.
- 16.55 Universitat oberta:
- 17.15 Caputxeta de pics - Dibuixos.
- 17.40 Dibuixos animats:
- 18.00 Els germans Hardy i la Nancy Drew.
- 18.45 Batman - Dibuixos animats.
- 19.10 L'illa de les papallones - 5.
- 19.45 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 El temps.
- 21.10 Filiprim.
- 21.20 Bona cuina.
- 21.25 Dallas:
- 22.25 Dilluns, dilluns.
- 23.25 Hotel Fawltz (rep.) Cap. 3.
- 23.55 Telenotícies.

DIMARTS - 29

- 12.00 Universitat oberta (Rep.).
- 12.30 TV3, segona vegada:
"Musical juvenil" - "30 minuts".
- 13.30 Mag-magazine.
- 14.30 Telenotícies.
- 15.00 El temps.
- 15.10 Bona cuina.
- 15.15 Magnum:
- 16.05 Guerra de sexes - Cap. 105.
- 16.50 Universitat oberta:
- 17.15 Caputxeta de pics (Rep.).
- 17.40 Dibuixos animats:
- 18.00 Els investigadors - 11 Dual.
- 18.30 Oh, Bongonia!
- 19.15 L'illa de les papallones - 6.
- 19.45 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 El temps.
- 21.10 Filiprim.
- 21.20 Bona cuina.
- 21.25 Debat.
- 22.25 Kir Royal:
- 23.25 Telenotícies.

DIMECRES - 30

- 12.00 Universitat oberta - (Rep.).
- 12.30 TV3-segona vegada:
"Crònica - 3".
- 13.30 Mag-magazine.
- 14.30 Telenotícies.
- 15.00 El temps.
- 15.10 Bona cuina.
- 15.15 Magnum:
- 16.05 Guerra de sexes - Cap. 106.
- 16.50 Universitat oberta:
- 17.15 Caputxeta de pics - Rep.
- 17.40 Dibuixos animats:
- 18.05 Els germans Hardy i la Nancy Drew.
- 18.50 Història de Catalunya:
Rep. programa diumenge passat.
- 19.10 Motor a fons.
- 19.45 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 El temps.
- 21.10 Sorteig Lotto 6/49.
- 21.20 Bona cuina.
- 21.25 Informatiu cinema.
- 21.55 Cinema 3:
- 23.55 Telenotícies.
- 00.25 Motor a fons. Rep.

DIJOUS - 1

- 12.00 Universitat oberta - Rep.
- 12.30 TV3, segona vegada:
"Informatiu cinema" -
"Mediterrània".
- 13.30 Mag-magazine.
- 14.30 Telenotícies.
- 15.00 El temps.
- 15.10 Bona cuina.

- 15.15 Magnum:
"Els ecos de la ment". 1a part.
- 16.10 Guerra de sexes - 107.
- 16.55 Universitat oberta:
- 17.15 Caputxeta de Pics - Rep.
- 17.40 Cinc i acció.
- 19.00 Basquet
"Espanya/Itàlia", des de Sevilla.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 El temps.
- 21.10 Filiprim.
- 21.20 Bona cuina.
- 21.25 3 pics i repicó.
- 22.55 Esports flash.
- 23.55 Telenotícies.

DIVENDRES - 2

- 12.00 Universitat oberta - Rep.
- 12.30 TV3, segona vegada:
"Esports flash".
- 13.30 Mag-magazine.
- 14.30 Telenotícies.
- 15.00 El temps.
- 15.10 Bona cuina.
- 15.15 Magnum:
- 16.10 Guerra de sexes - Cap. 108.
- 16.50 Universitat oberta:
- 17.15 Caputxeta de pics - Rep.
- 17.40 Dibuixos animats:
- 18.05 Els germans Hardy i la Nancy Drew.
- 18.45 Les noves aventures de Batman.
- 19.10 L'illa de les Papallones.
- 19.45 Filiprim.
- 20.30 Telenotícies.
- 21.00 El temps.
- 21.10 Filiprim.
- 21.20 Bona cuina.
- 21.25 El show de Kenny Everet - 2.
- 21.55 Crònica-3:
- 22.55 Crònica negra.
- 23.25 Telenotícies.
- 23.55 Cinema de Mitjanit:
"Jugando a papàs".

DISSABTE - 3

- 10.00 Sardanes.
- 10.30 Universitat oberta.
- 12.30 El Rei Arthur:
"Dibuixos animats".
- 12.50 TV3, segona vegada:
Telenotícies.
- 15.20 El temps.
- 15.25 Bona cuina.
- 15.30 Bobobops - Dibuixos animats.
- 16.10 Dít i fet.
- 17.45 Futbol americà NFL.
- 19.00 La gran vall:
"Els invasors".
- 20.00 Futbol:
"Reial Madrid-At. de Madrid".
- 21.10 Sorteig LOTTO 6/49.
- 22.00 Telenotícies.
- 22.20 El temps.
- 22.25 Bona cuina.
- 22.30 Pel·lícula:
"Una qüestió d'honor".

DIUMENGE - 27

- 2.50 Música golfa.
- 3.50 El fugitiu:
"Desvio hacia ninguna parte".
- 4.40 Llarg-metratge:
"La noche de la ira".
- 6.15 Documental.
- 6.55 Llarg-metratge:
"Escándalo en las aulas".
- 9.00 Informe setmanal. Rep.
- 10.00 El dia del Senyor - Santa Missa.
- 11.00 48 hores.
- 11.05 Concert.
- 12.05 Poble de Déu.
- 12.35 L'altra mirada.
- 13.35 Autopista vers el Cel:
"Una noche inolvidable".
- 14.30 48 hores.
- 15.30 El temps.
- 15.35 Foofur.
- 16.05 Estrenes TV:
"Happy".
- 17.50 Si ho sé no vinc.
- 18.45 La pantera rosa.
- 19.10 La clínica de la Selva Negra:
"Felicidad otoñal".
- 19.55 A vista d'ocell.
- 20.30 48 hores.
- 21.05 A portada.
- 21.35 La vida segueix.
- 22.40 Diumenge cinema:
"El club de los asesinos".
- 00.40 48 hores.

DILLUNS - 28

- 8.00 Bon Dia.
- 8.30 Telediari Matinal.
- 9.00 Al matí.
- 9.30 Bressol de llops.
- 11.10 Dinastia.
- 13.00 L'ocell boig.
- 13.30 3 x 4.
- 14.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 14.30 L'Informatiu Migdia.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Paradis Somiat.

- 16.35 Tal qual.
- 17.50 Avanç Telediari.
- 17.55 Els móns de Yupi.
- 18.20 Que ve Muzzy.
- 18.35 El factor Geminis.
- 19.00 A mitja tarda.
- 19.25 De pel·lícula.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.00 El temps.
- 21.15 El preu just.
- 23.05 Jutjat de Guàrdia.
- 23.35 Documents TV.
- 00.30 Telediari - 3.
- 00.50 Telesport.

DIMARTS - 29

- 8.00 Bon dia.
- 8.30 Telediari matinal.
- 9.00 Al matí.
- 13.30 3 x 4.
- 14.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 14.30 L'Informatiu migdia.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Paradis somiat.
- 16.35 Tal qual.
- 17.50 Avanç telediari.
- 17.55 Els móns de Yupi.
- 18.35 El misteri de la flor màgica.
- 19.00 La nau terra.
- 19.25 Entre línies.
- 19.55 Carrer tranquil.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.00 El temps.
- 21.15 Tariro, tariro.
- 22.25 Sessió de nit.
- 23.40 Curt-Metratge.
- 24.00 Telediari - 3.
- 00.20 Telesport.
- 00.35 Testimoni.

DIMECRES - 30

- 8.00 Bon dia.
- 8.30 Telediari matinal.
- 9.00 Al matí.
- 13.30 3 x 4.
- 14.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 14.30 L'Informatiu migdia.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Paradis somiat.
- 16.35 Tal qual.
- 17.50 Avanç telediari.
- 17.55 Els móns de Yupi.
- 18.20 Que ve Muzzy.
- 18.35 Els bessons Edison.
- 19.00 Circ Pop.
- 19.25 Parlant clar.
- 19.55 Un món diferent.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.00 El temps.
- 21.15 Garibaldi - Ep. 8.
- 22.25 Cançó trista de Hill Street.
- 23.25 El gos verd.
- 00.20 Telediari - 3.
- 00.40 Telesport.

DIJOUS - 1

- 8.00 Bon dia.
- 8.30 Telediari matinal.
- 9.00 Al matí.
- 9.30 Bressol de llops.
- 13.30 3 x 4.
- 14.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 14.30 L'Informatiu migdia.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Paradis somiat.
- 16.35 Tal qual.
- 17.50 Avanç telediari.
- 17.55 Els móns de Yupi.
- 18.35 L'aldea de l'arce.
- 19.00 Musiquíssims.
- 19.25 Amb les mans a la massa.
- 19.55 Mare i fill.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.00 El temps.
- 21.15 La llei de los Angeles.
- 22.20 Dret a discrepar.
- 23.50 A mitja veu.
- 00.20 Telediari - 3.
- 00.40 Telesport.

DIVENDRES - 2

- 8.00 Bon dia.
- 8.30 Telediari matinal.
- 9.00 Al matí.
- 13.30 3 x 4.
- 14.30 Connexió amb Sant Cugat.
- 14.30 L'Informatiu migdia.
- 15.00 Connexió amb Madrid.
- 15.00 Telediari - 1.
- 15.35 Paradis somiat.
- 16.35 Tal qual.
- 18.00 Els móns de Yupi.
- 18.30 La llanterna màgica.
- 19.30 Diccionari de la salut.
- 19.55 Els problemes creixen.
- 20.30 Telediari - 2.
- 21.15 Gats a la teulada.
- 22.25 Divendres cinema.
- 00.45 Telediari - 3.
- 01.05 Telesport.

DISSABTE - 3

- 1.20 Arrels - Ep 11.
- 2.50 Llarg-metratge.
- 4.20 Documents TV.
- 5.15 Per la ruta dels vents.
- 6.10 De pel·lícula.
- 7.05 Llarg-metratge.
- 9.00 Calaix de sastre.
- 12.20 Nova gent.
- 13.15 Loteria.
- 13.30 Suplements - 4.
- 14.30 48 hores.
- 15.35 Isidor.
- 16.05 Primera Sessió.
- 18.05 Rockpop.
- 19.30 Obert a l'aire.
- 20.30 48 hores.
- 21.05 Informe setmanal.
- 22.20 Dissabte nit.
- 23.25 Amors difícils.
- 00.55 48 hores.
- 01.00 Filmoteca TV.

DIUMENGE - 27

- 09.30 Santa Missa.
- 10.30 Objectiu 92.
- 12.00 Estudi Estadi.
- 14.55 L'Informatiu Cap de Setmana.
- 15.00 Estudi Estadi.
- 18.00 Connexió amb Madrid.
- 18.00 Sessió de tarda:
"Puños y lágrimas".
- 19.45 Món secret.
- 20.05 Connexió amb Sant Cugat.
- 20.05 Maquis a Catalunya (Cap. 1).
- 20.30 L'Informatiu cap de Setmana.
- 21.00 Debat 2.
- 22.00 Connexió amb Madrid.
- 22.00 Estudi Estadi.

DILLUNS - 28

- 13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.
- 13.05 Les portes de Catalunya.
- 13.30 Capitoli - 114.
- 14.00 Teledues.
- 14.30 L'Informatiu Migdia.
- 15.00 Bellesa i poder - 139.
- 15.30 Òpera Salvatge.
- 16.30 La palmera.
- 18.00 Pyrénées Pirineus.
- 18.25 Avanç de l'Informatiu Vespere.
- 18.30 Possessió.
- 19.30 Sesam obre't.
- 20.00 L'Informatiu Vespere.
- 20.30 Panorama.
- 21.00 Connexió amb Madrid.
- 21.00 El mirador.
- 21.20 Cinema club.
- 22.50 Últimes preguntes.
- 23.20 Jazz entre amics.

DIMARTS - 29

- 13.00 Avanç de l'Informatiu Migdia.
- 13.05 Botigues i botiguers. (3)
- 13.30 Capitoli - 115.

COMENTARIS TV**LA TELEVISIÓ TAMBÉ ENS ENSENYA**

Què vull dir amb aquest títol, potser, una mica incomplet? Doncs, molt fàcil. Ara la pròpia televisió ens adverteix al voltant dels perills de la televisió. N'he vist un d'un gos ben llest que se'n vol anar de la seva casa perquè ha perdut un amic —el nen de la casa— que només fa que veure televisió. És certament irònic que la pròpia televisió ens ensenyi els problemes que aquesta implica. Sembla com si tingués una clara consciència de culpa i volgués netejar-la tot explicant-nos que veure-la molt és perjudicial. De fet som davant d'una contradicció greu que la pròpia televisió ignora. Podríem traduir aquest nou missatge d'una altra forma: "Aquí em tens, sóc la televisió. Jo en sí no sóc dolenta. Tot depèn de l'ús que tu facis de mi".

A partir d'aquí ja no hi ha una televisió manipuladora, creadora de la distància pares-fills, agent de dependències fortes, sacsejadora dels cervells. Tot depèn de les persones que la veuen. Cadascú és responsable, a casa seva. A partir d'aquí tota la violència, tot el sexe, tota la manipulació informativa, publicitària desapareix: Qui no vol violència, manipulació que no encengui la televisió. Ningú no obliga a veure la televisió a ningú. A partir d'aquí la televisió ja pot emetre qualsevol cosa: qui surti perjudicat és que no s'ha informat. En aquesta direcció cadascú que vegi la televisió que li convé: sols es tracta de llegir les revistes que ofereixen la programació setmanal. Bé, fins aquí, la teoria. La veritat és, ja ho hem avançat, una altra. El fet és molt clar. Ningú no es creu que la televisió pugui oferir aquesta alternativa com a vàlida. Aquesta televisió és un servei públic que ha de pensar en tots i a partir d'aquí ha de començar a treballar responsablement. No amb missatges plens d'ambigüitat, sinó repassant com pot millorar, directament, el contingut de la programació. Aquestes altres solucions no són més que formes molt còmodes de treure's el problema del damunt. Una forma, tot s'ha de dir, que menysprea la intel·ligència mitja del telespectador. La raó està en que és molt difícil creure's aquestes recomanacions tan ingènues.

IGNASI BOFARULL T.A.C. (Telespectadors Associats de Catalunya) tel. 200 13 39

CATALUNYA **100** ANYS

PELEGRINATGE A ROMA

1

El lloc i l'hora de sortida dels autocars, tren i avions serà indicat en el full de documentació que rebrà el pelegrí (v. nº 4).

2

Els autocars per als pelegrins inscrits individuals a les oficines de la C.C. o Ultramar Express sortiran de les ciutat-seu de cada bisbat.

3

Els autocars amb pelegrins inscrits en grups, sortiran del lloc prèviament acordat entre els responsables i l'organització.

TINGUEU PRESENT QUE...

4

La bossa que rebran els pelegrins, una setmana abans de la sortida, després d'haver efectuar la resta del pagament de l'inscripció, contindrà: la documentació el quadern del pelegrí, l'enssenya i l'itinerari.

5

L'oficina de la Comissió Organitzadora, C/ Rivadeneyra, 6 3ª - Tel. 318 67 65 estarà oberta fins el dia 1 de desembre per informar sobre qualsevol dubte.

AVÍS IMPORTANT ALS PELEGRINS

Es prega a tots els pelegrins que no perdin contacte i segueixin les instruccions del seu CAP DE GRUP, facilitant així la bona marxa en l'organització del Pelegrinatge.